

# Conceptnotulen raadsvergadering

## Presentielijst

Vergadering:  
Gemeenteraad Heerlen

Vergaderdatum:  
28 februari 2024

Tijdstip vergadering:  
18.00 uur

Aanwezig:

### Leden:

K. Adema, S. Bayraktar, M.M.M. van den Berg, J.P. Bertholet, M.T. Bosch, S. Bottenberg-Brylka, M.T.A. Butink, F.W.S. Daamen, A. Damen, T. Dragstra, J.L.M. Ermers, E.A.N.M. Géron, T.G.M.M. de Groot, J.A. Heine-van Dartel, J.T.M. Hendriks, A.M.G. Hendriks-Berg, P.E.J. Hoogers, S. Jacobs, A.L.B. Janssen, B. Karabacak, A.W.A. Keulen, R.J.A. Kockelkorn, R.H.F. Leers, T. Nefjodov, M. van Oosterhout, A. Oulad Lmaroudia, P.A. Pauwels, T. Reijnders, R.W.T.A. Rozestraten, M.H. Schreurs, A.A.M. Stöcker-Bus, P.S.G.M. Vaessen-Stollman, I.J. Vermeulen-Klamerek, H.M.A.M. Verreck en P.M.A. van Zutphen

### Wethouders:

M.E.E. De Beer, J.M.M. Clemens, C. Gelderblom, M.P.G.M. Peters en A.E.H.T. Vrusch

### Voorzitter:

R. Wever

### Griffier:

T.W. Zwemmer

### Verslaglegging:

O.H.M.H. Toirkens-Geurts

Afwezig:

### Leden:

P.C.C. Kastrop en A.A.W.G.M. Santegoeds

|                                                                                 |         |
|---------------------------------------------------------------------------------|---------|
| 1. Opening en vaststellen agenda raadsvergadering                               | pag. 03 |
| 2. Vragenuur                                                                    | pag. 04 |
| 3. Vaststellen notulen raadsvergadering d.d. 31 januari 2024                    | pag. 22 |
| 4. Vaststellen van de Ingekomen stukken en de wijze van afdoening               | pag. 22 |
| 5. Kadernota leefbaarheid en veiligheid 2024-2027                               | pag. 23 |
| 6. Voorkeursadvies lokale media-omroep                                          | pag. 49 |
| 7. Verordening re-integratie Participatiewet gemeente Heerlen 2023              | pag. 64 |
| 8. Zienswijze wijziging Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg | pag. 79 |
| 9. Zienswijze verdere verzelfstandiging Parkstad-IT                             | pag. 79 |
| 10. Benoeming (plv.) commissieleden Jongeren Partij Heerlen                     | pag. 79 |

## **1. Opening en vaststellen agenda raadsvergadering**

### **De voorzitter**

Dames en heren, we gaan beginnen. De vergadering is geopend. Van harte welkom. We hebben er zin in. Ik hoor heel veel mensen zeggen: "het zal vanavond toch niet lang duren." Ik zou haast zeggen: daar bent u zelf bij. Laten we er dus voor zorgen dat het vanavond niet lang duurt, want het zijn niet veel onderwerpen. De onderwerpen zijn goed besproken in de commissie. Volgens mij moet het kunnen. Ik heb begrepen dat de heer Oulad straks iets wil zeggen, maar ik wil eerst even met elkaar de agenda doorlopen. Ik wil eerst mededelen dat mevrouw Santegoeds en de heer Kastrop afwezig zijn.

We gaan met elkaar de agenda vaststellen. Kunt u leven met deze agenda? Er ligt straks een voorstel om een van de agendapunten eraf te halen, dus dat breng ik straks aan de orde.

Dan gaan we naar agendapunt 3, het vaststellen van de notulen van de raadsvergadering. Kunnen we die vaststellen? Dat is het geval. Dank u wel.

Dan het vaststellen van de lijst van ingekomen stukken. Bespreken, zie ik. Kadernota leefbaarheid en veiligheid 2024-2027. Bespreken. Voorkeursadvies lokale media-omroep. Bespreken. Verordening re-integratie Participatiewet gemeente Heerlen 2023. Bespreken. Zienswijze wijziging Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg. Vastgesteld. Zienswijze verdere verzelfstandiging Parkstad-IT. Het voorstel is om dit agendapunt af te voeren en volgende maand te behandelen. Kunt u daarmee instemmen? Dat is het geval. Dan gaat dat agendapunt eraf. Ten slotte de benoeming van de (plv.) commissieleden Jongerenpartij Heerlen. Kunt u daarmee instemmen? Dat is het geval. Prima.

Voordat we naar het vragenuur gaan, wil ik de heer Oulad het woord geven.

### **De heer Oulad Lmaroudia, D66**

Bedankt, meneer de voorzitter. Een aantal weken geleden vond een incident plaats bij Moskee Nour Heerlen bij de Kempkensweg. Laat ik daar het volgende over zeggen. Wat ben ik, samen met natuurlijk de hele moslimgemeenschap in Heerlen, heel erg dankbaar met een burgemeester die je om 7.00 uur 's ochtends kunt wakker bellen en die je misschien ook om 23.00 uur nog kunt spreken over iets wat gebeurt in 'mijn' moskee. Het is natuurlijk ook een plek waar ik heel vaak naartoe ga. Ik spreek hier dus ook namens een bezoeker en niet alleen maar namens D66. Daarvoor uw dank, meneer de burgemeester. En ook alle collega's hier. Ik kan me herinneren dat de heer Reijnders mij ook heeft gebeld en nog een aantal andere collega's. In deze raad, met z'n allen. Ondanks onze meningsverschillen over bepaalde details en uitvoering, dat is allemaal niet belangrijk als zoiets gebeurt. Dus ook daarvoor jullie dank. Ook dank aan de politie die ook heel adequaat heeft opgetreden. Ook dank voor de camera die nu tegenover de moskee staat. Dat had ik nog niet eens gezien. Het viel me vandaag pas op. Dus dank, dank en dank. Het bestuur van de moskee wil u ook op hun eigen manier bedanken.

*Het moskeebestuur overhandigt een bos bloemen aan de burgemeester. (applaus)*

### **De voorzitter**

Jongens, ik doe mijn werk en niet meer dan dat! En dat meen ik serieus. Volgens mij ben ik door jullie uitgezocht om dit soort dingen te doen. Klaar. Ik hoor er te staan. 's ochtends vroeg en 's avonds laat. Dat doe ik met plezier, want het is schandalig dat dit soort dingen gebeuren in onze samenleving. Die moeten wij blijven veroordelen. We hebben hier een heel fijne moskee, waar het goed mee samenwerken is en waar het goed toeven is. Ik ben daar meerdere keren geweest. Ik word altijd verwend. Ik vind het altijd fijn om bij Moskee Nour te zijn. Maar als dit soort dingen gebeuren, dan kunnen we niet anders dan met elkaar - dat hebben jullie fantastisch gedaan - als raad zeggen: dit verafschuwen we, dit tolereren we niet en dit gebeurt niet in Heerlen. Ik ben verschrikkelijk blij met de politie. Ik heb ze gebeld en ze zaten er echt razendsnel op. Ze hebben camera's in de buurt bekeken en gedaan wat ze moesten doen. Daar kunnen we alleen maar blij mee zijn.

Deze bos bloemen had niet gehoeven. Ik ben er hartstikke blij mee. Ik kan ermee thuiskomen en goede sier maken voor iets waar ik niet zo attent ben. Dat is altijd weer fijn. Dank, mensen van de moskee. En tot binnenkort, want ik weet dat we nog een afspraak hebben. Dan zien wij u weer.

## **2. Vragenuur**

### **De voorzitter**

Het is 18.05 uur. Het vragenuur duurt dus tot 19.05 uur. We beginnen met de vragen van de heer Van den Berg van de VVD over de brandveiligheid van gevels. Meneer Van den Berg.

### **De heer Van den Berg, VVD**

Voorzitter, dank u wel. Afgelopen donderdag werden we weer geconfronteerd met een verschrikkelijke brand. In dit geval in de plaats Valencia. Dat had enige gelijkheid met de brand die we een paar jaar geleden hadden in de Grenfelltoeren in London. Daar waren ontzettend veel slachtoffers gevallen. Onze fractie heeft daar in 2020 wat vragen over gesteld op basis van de inspectie vanuit het ministerie. Daar kwam toen naar voren dat drie gebouwen in Heerlen een min of meer vergelijkbare setting hadden als in Londen. Daar is toen onderzoek naar gedaan. Daar bleek dat in een van die gebouwen aanvullende maatregelen zouden moeten komen. Ik zag dat voorbijkomen en toen dacht ik bij mezelf: heb ik daar ooit een terugkoppeling over gekregen? Hoe zit dat nu? Vandaar dat ik deze vragen stel in het kader van de actualiteit, zoals die daar genoemd staan.

*De heer Van den Berg stelt de volgende vragen:*

- 1. Zijn er in Heerlen nog flatgebouwen die een brandgevaarlijke gevel hebben met bijvoorbeeld isolatiemateriaal die een snelle verspreiding van een brand kunnen veroorzaken?*
- 2. Kan het college aangeven of de genoemde casus bij de toelichting inmiddels is afgerond. Zijn de gebouwen in orde en zijn destijds de bewoners door de eigenaar (corporatie) geïnformeerd?*
- 3. Zijn de Heerlen flatgebouwen qua brandveiligheid op orde en is aan te geven hoe frequent deze gecontroleerd worden? Is er een logboek waar de inspecties geregistreerd worden?*

### **De voorzitter**

Dank u wel. Ik zal de vragen voorlezen en de antwoorden voor mijn rekening nemen.

1. Zijn er in Heerlen nog flatgebouwen die een brandgevaarlijke gevel hebben met bijvoorbeeld isolatiemateriaal die een snelle verspreiding van een brand kunnen veroorzaken?

Nee, gelukkig niet meer. Uit de inventarisatie waar u in uw inleiding naar verwijst, zijn destijds twee flatgebouwen naar voren gekomen. Nader onderzoek heeft opgeleverd dat bij een van die flatgebouwen het aanpassen van de gevelbeplating niet noodzakelijk was, omdat andere maatregelen werden genomen. Daarmee voldoet het pand aan de voorschriften uit het bouwbesluit en de huidige regelgeving. Voor het tweede pand zijn de werkzaamheden om de beplating te vervangen inmiddels uitgevoerd. Er zijn alleen nog afrondende werkzaamheden bezig.

2. Kan het college aangeven of de genoemde casus bij de toelichting inmiddels is afgerond? Zijn de gebouwen in orde en zijn destijds de bewoners door de eigenaar (corporatie) geïnformeerd?

Ja, deze is afgerond. Wij zijn niet op de hoogte van welke communicatie exact heeft plaatsgevonden tussen corporatie en bewoners, maar gelet op de omvang van de werkzaamheden, ligt het wel voor de hand dat bewoners voorafgaand aan die werkzaamheden door de corporaties zijn geïnformeerd.

3. Zijn de flatgebouwen in Heerlen qua brandveiligheid op orde en is aan te geven hoe frequent deze gecontroleerd worden? Is er een logboek waar de inspecties geregistreerd worden?

Met de aanpassing zoals beschreven in het antwoord op de eerste vraag, voldoen nu alle flatgebouwen aan de aandachtspunten die er waren voor de gevelbeplating. In algemene zin controleren wij flatgebouwen en complexen voor senioren periodiek. De brandweer controleert die panden een keer in de zeven jaar. De resultaten van die controles worden vastgelegd in controlerapporten. Daarnaast worden diverse keuringen

uitgevoerd in opdracht van de gebouweigenaren. Dat zijn meestal corporaties en woningstichtingen. Daarbij kun je denken aan de liftkeuringen en de keuringen van brandmeldinstallaties. De resultaten van dat soort keuringen worden vastgelegd in logboeken en keuringsrapporten. Die rapporten worden weer door de brandweer gecontroleerd tijdens de inspectierondes. Daarmee is de controlecirkel rond. Geeft dat nog aanleiding tot het stellen van nadere vragen? Niet? Andere mensen? De heer Leers.

### **De heer Leers, Hart-Leers**

Ik meen mij te herinneren dat in het verleden expliciet de Aambosveldflat is genoemd. Ik weet dat daar al maanden wordt verbouwd en dat men druk in de weer is, ondanks dat er behoorlijk wat uitstel is geweest. Uit uw beantwoording in eerste termijn merk ik dat het probleem dat daar mogelijk is vastgesteld geheel is verholpen, terwijl ik tot op de dag van vandaag nog werkzaamheden zie. Ik geloof u op uw woord, maar ik kan me voorstellen dat een stuk duidelijke communicatie, zeker naar aanleiding van het recent gebeurde, goed is. Ik zou u dus willen vragen om even contact op te nemen met de eigenaar - volgens mij is dat Wonen Limburg - en te kijken in hoeverre de bewoners geïnformeerd zijn over deze stand van zaken.

### **De voorzitter**

Meneer Leers, dat ga ik na. Geen probleem. Dank u wel. Dan gaan we naar de tweede vraag. Dat is de vraag van de heer Leers van Hart-Leers over het versnellen van de herbestemming beeldbepalende en/of monumentale panden. De heer Leers.

### **De heer Leers, Hart-Leers**

Meneer de voorzitter, dank u wel. Op de Akerstraat, recht tegenover de hoofdingang van de historische stadsbegraafplaats, zijn diverse verdiepingen al geruime tijd dichtgeslagen met grote houten platen, terwijl de kozijnen voordien reeds vervangen werden en aldaar een mooie toekomst in het verschiet ligt. Op de Dautzenbergstraat staan 'de oude Chinees' en de naastliggende voormalige sishabar te verpieteren, terwijl duidelijk is dat aldaar een grootschalig plan in de steigers staat. Terwijl Bekkerveld 1, de voormalige kweekschool - een Rijksmonument -, snakt naar een nieuwe invulling die ook al aangedragen is, volgens mij zelfs al in maart vorig jaar.

Alhoewel er voor al deze locaties stuk voor stuk passende initiatieven zijn, lijkt vooruitgang - met name van gemeentewege - te stokken. In deze diverse vragen. Die spreken voor zich. Ik ga ervan uit dat deze gewoon gedeeld worden met ons allemaal.

Dank u wel.

*De heer Leers stelt de volgende vragen:*

- 1. Kent ook u alle voorgaande initiatieven, en zo ja, kunt u bevestigen dat boven de voormalige bakkerij Kengen gelegen aan de Akerstraat enkele appartementen voorzien zijn en zowel 'de oude Chinees' als naastliggende voormalige sishabar op de Dautzenbergstraat deel uitmaken van een grootschalige herbestemming? Een en ander net zoals de monumentale oude kweekschool gelegen aan Bekkerveld 1 waarin men 24-uurs ouderenzorg wil vestigen vergelijkbaar met de invulling van het voormalige Clara College op de Gasthuisstraat?*
- 2. Denkt ook u dat juist met dergelijke zeer prominent in oog springende projecten een uitermate positief resultaat geboekt kan worden, waarbij gemeente Heerlen private investeerders in mogelijkheden ondersteunt en daarmee kansen biedt om deze beeldbepalende plekken in onze stad spoedig hoogwaardig te kunnen herontwikkelen en aldus weer een kloppend hart en ziel te geven?*
- 3. Deelt ook u de mening dat al deze plekken en zo ook (vele) meerdere weer een blijvende hartslag behoeven en verdienen -en zo ja- op welke wijze staat u schouder aan schouder met initiatiefnemers om A. duidelijkheid en medewerking te verschaffen B. mogelijke hobbels daadkrachtig en snel weg te nemen en C. samen er voor te gaan dat een zo snel mogelijke realisatie en uitvoering van voornoemde projecten plaatsvindt?*

### **De voorzitter**

Dank u wel. Het woord is aan wethouder Peters.

### **Wethouder Peters**

Meneer de voorzitter. Ik zal de vragen van de heer Leers eerst voorlezen en vervolgens het antwoord geven.

1. Kent ook u alle voorgaande initiatieven, en zo ja, kunt u bevestigen dat boven de voormalige bakkerij Kengen gelegen aan de Akerstraat enkele appartementen voorzien zijn en zowel 'de oude Chinees' als naastliggende voormalige sishabar op de Dautzenbergstraat deel uitmaken van een grootschalige herbestemming? Een en ander net zoals de monumentale oude kweekschool gelegen aan Bekkerveld 1, waarin men 24-uurs ouderenzorg wil vestigen vergelijkbaar met de invulling van het voormalige Clara College op de Gasthuisstraat?

Meneer de voorzitter. Deze initiatieven zijn bij ons bekend. Met betrekking tot de Akerstraat denken wij dat u doelt op Akerstraat 64. Daarvan kan ik u zeggen dat een aanvraag voor een omgevingsvergunning is ingediend op 15 november 2023. Die aanvraag is nog in behandeling. Die aanvraag is voor detailhandel op de begane grond en voor woningen op de eerste en tweede verdieping.

Over de Dautzenbergstraat 49-53 kan ik u mededelen dat dit onderdeel uitmaakt van het plan Berden, waarover u als raad inmiddels ook via de beantwoording van de vragen van het vragenuur op 31 januari in de raadsvergadering bent geïnformeerd. Met betrekking tot de stand van zaken van dit initiatief verwijs ik daarmee ook naar deze beantwoording.

Met betrekking tot Bekkerveld 1 wordt op dit moment met een bekende zorgpartij gesproken over een nieuw initiatief met dezelfde bouwpartij. Ik moet er wel bij zeggen dat die gesprekken zich nog in een verkenningsfase bevinden. Maar daarbij wil ik in ieder geval aangeven dat wij het als college zeer belangrijk vinden dat dergelijke beeldbepalende panden ook een fatsoenlijke invulling krijgen en dat wij dat serieus nemen.

2. Denkt ook u dat juist met dergelijke zeer prominent in oog springende projecten een uitermate positief resultaat geboekt kan worden, waarbij gemeente Heerlen private investeerders in mogelijkheden ondersteunt en daarmee kansen biedt om deze beeldbepalende plekken in onze stad spoedig hoogwaardig te kunnen herontwikkelen en aldus weer een kloppend hart en ziel te geven?

Het is evident dat die beeldbepalende panden zo snel mogelijk op de best mogelijke manier moeten worden herontwikkeld. Daarvoor is een goed initiatief wel noodzakelijk. Een goed initiatief dat ook als het gaat over meerwaarde voor de stad goed past in hetgeen wij voor ogen hebben. Bekkerveld 1 is natuurlijk een geweldig voorbeeld. Het is een rijksmonument en daarmee is het voor de gemeente en de gemeenschap een heel belangrijk gebouw.

Maar zoals ik u ook in de beantwoording op vraag 1 heb verteld, nemen wij dat ook heel serieus en zitten wij daarmee in een verkenningsfase als het gaat over een initiatief.

3. Deelt ook u de mening dat al deze plekken en zo ook meerdere weer een blijvende hartslag behoeven en verdienen -en zo ja- op welke wijze staat u schouder aan schouder met initiatiefnemers om A. duidelijkheid en medewerking te verschaffen B. mogelijke hobbels daadkrachtig en snel weg te nemen en C. samen ervoor te gaan dat een zo snel mogelijke realisatie en uitvoering van voornoemde projecten plaatsvindt?

In principe heb ik een gedeelte van de beantwoording al in vraag 2 gegeven, maar ik wil toch even herhalen dat om te komen tot een goede ruimtelijke ontwikkeling, er vaak een goede onderhandeling aan ten grondslag ligt. De belangen van een initiatiefnemer zijn niet altijd, of ook wel vaak niet, hetzelfde als de belangen die de gemeente voor ogen heeft. Het is natuurlijk zaak dat je in ieder geval tot een voor beide partijen haalbaar en acceptabel plan komt.

Meneer de voorzitter, dat was de beantwoording.

**De voorzitter**

Dank u wel. Meneer Leers heeft u nog een aanvullende vraag?

**De heer Leers, Hart-Leers**

Uit de beantwoording van de wethouder begrijp ik dat er aangaande het voormalige bakkerijpand schot in zit. Er is een omgevingsvergunning aangevraagd. Ik zou de wethouder willen vragen of hij een stip aan de horizon zou kunnen geven, waarvan hij denkt dat tot realisatie wordt overgegaan. Want zoals het er nu uit ziet met die dichtgeslagen ramen, is het natuurlijk niet de uitstraling die je in de krant wil.

U was duidelijk over de ontwikkeling op de Dautzenbergstraat.

Afsluitend over de Bekkerweg 1. Wat is de frequentie van onderhoud en samenwerking? Hoe vaak spreekt u met elkaar? Wanneer was het laatste gesprek dat u hebt gevoerd met betrekking tot dit initiatief? Hoeveel is u eraan gelegen om samen met de initiatiefnemers tot zo snel mogelijke realisatie van die plannen aldaar te komen? Je ziet nu dat binnen al een stuk verloedering plaatsvindt, omdat ongewenste bezoekers het lege pand in gaan. Kortom, wat doet u samen om ook dat plan voor dit rijksmonument zo snel mogelijk het licht te laten zien?

**De voorzitter**

Wethouder, gaat uw gang.

**Wethouder Peters**

Dank u wel, meneer de voorzitter. Ik begin met Bakkerveld 1. Zoals gezegd, zijn we op dit moment nog met elkaar aan het verkennen of en hoe dat vorm kan krijgen. Laat ik wel een ding herhalen dat ik ook in de eerste termijn heb gezegd. Als iemand met een initiatief komt, dan betekent dat niet dat wij dat initiatief pertinent omarmen. Het gaat er natuurlijk om dat hetgeen waar wij uiteindelijk op uitkomen een initiatief is dat voor ons als gemeente van aanvullende waarde is, van de juiste kwaliteit is en van de juiste inhoud is. Zoals gezegd, is vaak onderhandeling noodzakelijk om daar te komen.

Als het gaat over Akerstraat 64 vraagt u of ik een stip op de horizon kan geven. Dat kan ik helaas niet. Door de aanvrager is een verzoek om verlenging van de proceduretijd ingediend nadat bleek dat het indienen van de gevraagde aanvullende gegevens niet binnen de gestelde termijn van vier weken haalbaar was. Het is nog in behandeling, maar ik kan u dus ook niet zeggen wanneer die wordt verleend, wanneer wordt begonnen met de transformatie et cetera. Dat is op dit moment nog onduidelijk.

**De voorzitter**

Dank u wel. Zijn er nog andere aanvullende vragen? Dat is niet het geval. Dan dank ik de wethouder. Dan ga ik naar de vragen van de heer Reijnders van de SP over de gesprekken tussen Inluzio en de medewerkers van STAND-BY! Meneer Reijnders.

**De heer Reijnders, SP**

Dank u wel, voorzitter. Op 19 en 20 februari vonden er vrij massaal kennismakingsgesprekken plaats tussen de huidige medewerkers van STAND-BY! met de potentiële toekomstige werkgever Inluzio. Een flink aantal medewerkers heeft de SP benaderd en hun ervaringen gedeeld.

De gesprekken vonden plaats in een speeddate setting in een grote ruimte met 20 tafels. Er vond eerst een kennismakingsgesprek plaats met Nijmeegse Inluzio-medewerkers en daarna een gesprek met een HR-medewerker. Veel mensen gingen ernaartoe en hadden buitengewoon veel vragen. Zij zijn eigenlijk met nog meer vraagtekens naar buiten gekomen. Daar komt telkens hetzelfde beeld naar voren. Volgens hen heeft Inluzio weinig tot geen kennis van de lokale context en de uitdagingen. Maar ook de inhoudelijke vragen - wat ga ik nou doen binnen die twee functieprofielen - konden ze ook niet beantwoorden.

De SP-fractie heeft even geaarzeld wat we hiermee moeten. Ik heb de mensen die ik heb gesproken gevraagd om een telefoonnummer te geven, zodat we een nog breder beeld kunnen krijgen. Dit was de

rode draad die daaruit kwam. Bij de medewerkers die wij hebben gesproken, heeft dit geleid tot meer twijfel. Ze zijn met meer twijfel naar buiten gelopen dan ze naar binnen gingen. Moeten wij deze stap wel maken? Dat baart de SP grote zorgen. Niet zozeer omwille van Inluzio of omwille van STAND-BY!, maar wel omwille van de cliënten voor wie de continuïteit van zorg zo enorm belangrijk is. Daarom hebben wij daar een aantal vragen over voor de wethouder. Tegenwoordig worden die vragen altijd voorgelezen. Dat ga ik dus niet doen. Tot zover.

*De heer Reijnders stelt de volgende vragen:*

- 1. Is de wethouder het met de SP eens dat alles in het werk moet worden gesteld om zoveel mogelijk medewerkers van Stand-by! de overstap naar Inluzio te laten maken, en dat Inluzio hier een sleutelrol in speelt?*
- 2. Is de wethouder het met de SP-fractie eens dat het op zijn minst opmerkelijk is dat Inluzio inhoudelijke vragen van potentiële medewerkers over de aanpak in Heerlen en de functie die wordt aangeboden niet kan beantwoorden en dat dat tot gevolg kan hebben dat een groeiend aantal Stand-by medewerkers de overstap niet zal maken?*
- 3. Kan de wethouder een inschatting geven van het aantal medewerkers dat wel/niet overstapt, dit de komende periode op de voet volgen en de raad hierover informeren, inclusief de eventuele maatregelen die genomen worden om mogelijke personeelstekorten bij Inluzio op te vangen?*

#### **De voorzitter**

Dank u wel. Het woord is aan wethouder Vrusch.

#### **Wethouder Vrusch**

Dank u wel, meneer de voorzitter.

1. Is de wethouder het met de SP eens dat alles in het werk moet worden gesteld om zo veel mogelijk medewerkers van STAND-BY! de overstap naar Inluzio te laten maken, en dat Inluzio hier een sleutelrol in speelt?

Ja, er moet zo veel mogelijk in het werk worden gesteld. Het is enorm belangrijk dat die overstap wordt gemaakt. Inluzio speelt daar een grote rol in. Maar hier moet Inluzio ook alle inspanning voor leveren. Daarnaast wordt een beroep gedaan op STAND-BY! en de moederorganisatie om de medewerkers te stimuleren om wel het gesprek aan te gaan om resterende vragen te beantwoorden en eventueel te helpen bij de overstap. Het is wel nog aan de organisaties zelf of zij de medewerkers daarnaast nog interne vacatures aanbieden, maar de medewerkers mogen daarin altijd zelf de keuze maken. In totaal hebben nu 104 personen zich opgegeven voor een gesprek. Deze gesprekken hebben plaatsgevonden verdeeld over vijf dagen, waarvan dinsdag 20 februari de laatste dag was. Om die gesprekken te voeren, is veel capaciteit nodig, juist om te voorkomen dat we langdradige processen aangaan en de onzekerheid aanblijft. We willen gewoon tijdelijk inzicht krijgen wie daadwerkelijk overstapt en wie een andere keuze maakt. Het is de werkwijze van Inluzio om hier ook collega's bij te betrekken vanuit de andere opdracht in Venlo, en dan bij voorkeur ook collega's die zelf een gelijksoortige transitie hebben gemaakt. Die weten dus hoe het is om aan de andere kant van de tafel te zitten.

Het is uiteindelijk voor elke medewerker een individuele afweging en een persoonlijke ervaring. Op dit moment ontvangen de personen die op 19 en 20 februari op gesprek zijn geweest nog een voorstel. Naar verwachting duurt het ongeveer drie weken voordat helder is wie het voorstel definitief accepteert.

2. Is de wethouder het met de SP-fractie eens dat het op zijn minst opmerkelijk is dat Inluzio inhoudelijke vragen van potentiële medewerkers over de aanpak in Heerlen en de functie die wordt aangeboden niet kan beantwoorden en dat dat tot gevolg kan hebben dat een groeiend aantal STAND-BY!-medewerkers de overstap niet zal maken?

We willen natuurlijk het liefst dat alle vragen worden beantwoord. Zeker als het de werkwijze in Heerlen betreft. We kunnen een deel van de inhoudelijke vragen zo beantwoorden, maar zoals u al aangaf, is dat



niet bij iedereen gebeurd. Daar hebben we ook navraag naar gedaan. De meeste gesprekken met potentiële medewerkers betreffen een op een gesprekken over privé situaties. Die kunnen verschillen. Als er een gesprek is geweest met bijvoorbeeld een collega in Venlo, dan kan die wel een heleboel over het bedrijf vertellen, maar net niet iets persoonlijks of over de overstap of over de werkwijze in Heerlen.

Het is van absoluut belang dat alle informatie wordt gegeven, want alleen dan kan een eerlijke afweging worden gemaakt. Dat neem je ook mee in de basis van de afweging. Als het wenselijk is, dan worden collega's er ook bij betrokken. Wat voorop moet staan, is dat de vragen die niet direct zijn beantwoord in zo'n gesprek altijd achteraf nog worden beantwoord voordat de keuze wordt gemaakt, en het liefst ook zo snel mogelijk en al dan niet schriftelijk. Zo krijgt iedereen nog de volledige informatie.

3. Kan de wethouder een inschatting geven van het aantal medewerkers dat wel/niet overstapt, dit de komende periode op de voet volgen en de raad hierover informeren, inclusief de eventuele maatregelen die genomen worden om mogelijke personeelstekorten bij Incluzio op te vangen?

We moeten eerst afwachten wie het voorstel accepteert, zodat we zicht hebben op wie de overstap daadwerkelijk maakt. Zoals eerder aangegeven, gaat dit ongeveer drie weken duren. Uiteraard zullen wij u hier als raad ook over informeren. Over het gedeelte dat wel overstapt, maar ook over de aantallen die niet overstappen. De werving en selectie is nog in volle gang. De vacatures voor buurtteammedewerkers welzijn, buurtteammedewerkers begeleiding, praktische begeleiders, teamcoaches, maar ook voor diverse staffuncties, staan nu uit. Vanaf half maart beginnen wij ook een offline campagne voor de werving van personeel voor de buurtteams in Heerlen. De focus op die werving stopt niet op 1 mei. Die zal ook na 1 mei nog blijven doorgaan.

Ik kom alvast terug op de eventuele maatregelen. Nu worden wekelijks in overleg met STAND-BY! flexibele krachten toegevoegd. Met deze flexibele krachten wordt tevens aan de verbinding voor de middellange termijn gewerkt. Op basis daarvan kan wekelijks worden gekeken: missen we ergens personen en moeten we dat aanvullen? Daarvoor is een samenwerking aangegaan met het bedrijf CAZZ. Ook daar zullen wij in de schriftelijke beantwoording als we het hele plaatje compleet hebben weer bij u als raad op terugkomen.

#### **De voorzitter**

Meneer Reijnders, voor een aanvullende vraag.

#### **De heer Reijnders, SP**

Ik hoop dat veel mensen overstappen. In een brief van STAND-BY! aan de cliënten is gecommuniceerd dat er niets zal veranderen. Dat is nog maar 1,5 maand geleden. Dat wil ik de wethouder zeker niet voor de voeten werpen, maar laten we zeker voorzichtig en zorgvuldig zijn met wat we communiceren, zeker als we het achteraf maar moeilijk waar kunnen maken.

Ik heb twee korte vragen. U zei dat 104 mensen op gesprek komen. Hoeveel vacatures staan daartegenover? Verder legde u bij vraag 2 uit hoe dat zou moeten gaan met die beantwoording. Als ik daar niet kan beantwoorden, dan moet daar schriftelijk op teruggekomen worden. Is dat nu wat Incluzio gaat doen of is dat hoe het wenselijk zou zijn hoe het zou moeten gaan?

#### **De voorzitter**

Gaat uw gang.

#### **Wethouder Vrusch**

Het exact aantal vacatures kan ik niet zeggen. Maar weet wel dat er voor al die 104 mensen uiteraard plek is binnen de organisatie. Zeker van uitvoerend hopen wij dat zij overstappen. Voor mensen waarvan al bekend is dat zij niet overstappen, zal ook extern worden geworven. Alle informatie wordt verzameld en dan komt er nog een schriftelijke reactie.

#### **De voorzitter**

Zijn er nog andere vragen? De heer De Groot.

**De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen**

Ik heb een vraag aan de wethouder. Uit de vraagstelling van de heer Reijnders proef ik toch enige argwaan richting de organisatie Incluzio inzake het hele overgangstraject. Hoe kijkt u als wethouder daartegenaan? Heeft u enige reden om aan te nemen dat die aanname klopt? Wat is uw visie daarop?

**Wethouder Vrusch**

Op dit moment ligt mijn focus erop dat zo veel mogelijk medewerkers die al actief waren voor STAND-BY! overgaan. Daarbij moet de nieuwe organisatie ook een eerlijke kans krijgen. Wij moeten in de komende vier jaar met elkaar door. Het moet hier ook echt gaan over de zorg voor onze inwoners. Dat staat voor mij centraal: de inwoners en de medewerkers, en niet de organisaties en de partijen daaromheen.

**De voorzitter**

Ik zie mensen zwaaien voor interrupties. Het vragenuur is heel simpel. Iemand stelt een vraag, krijgt antwoord, mag nog een keer een vraag stellen en daarna kijk ik naar de rest van de raad of er nog meer vragen zijn. Er zijn geen interrupties mogelijk in het vragenuur. Dat wil ik toch nog even verduidelijken. Meneer Leers, gaat uw gang.

**De heer Leers, Hart-Leers**

Heerlen heeft voor Incluzio gekozen. Dat was een duidelijke keuze. Twijfelt u nu aan die keuze of staat u er nog steeds volledig achter?

**Wethouder Vrusch**

Het college heeft daarin een besluit genomen op basis van het resultaat van de aanbesteding. Daar staan wij nog steeds achter.

**De voorzitter**

De heer Pauwels.

**De heer Pauwels, CDA**

Het cijfer 104 wordt genoemd. De heer Reijnders betitelt dit zelfs als massale gesprekken. Als je die interesse zou kwantificeren, hoe zou je dat dan doen? Matig goed, zeer goed? Ik ken het aantal werkzame mensen tot nu toe bij STAND-BY! niet. Hoe zou u dat kwantificeren?

**Wethouder Vrusch**

Dat kan ik nu niet kwantificeren, als ik heel eerlijk ben. Uiteindelijk ligt het er echt aan hoeveel mensen daadwerkelijk de overstap maken. Dan kan ik zeggen of er veel interesse is geweest. Maar ik begrijp uw vraag wel.

**De voorzitter**

Volgens mij hebben we iedereen gehad. Dank u wel. Dan gaan we naar de volgende vraag. Dat is de vraag van mevrouw Keulen van de OPH inzake bijstandsccliënten opgeleid tot huishoudelijke hulpen. Mevrouw Keulen.

**Mevrouw Keulen, Ouderenpartij Heerlen**

Dank u wel, voorzitter. De aanleiding voor deze vragen is het krantenbericht van zondag 25 februari jl.; hierin staat vermeld dat de gemeente Maastricht een groot succes heeft behaald bij het opleiden van bijstandsccliënten tot huishoudhulp. Het project 'sectoraanpak hulp bij huishouding' is zelfs genomineerd

voor de waarderingsprijs van Cedris. 114 mensen hebben dit project gevolgd, waarvan slechts 20% on hold staat of is uitgevallen. Dit vinden wij als Ouderenpartij Heerlen een unieke kans, aan de ene kant om het tekort aan huishoudelijke hulpen tegen te gaan en aan de andere kant om kandidaten een zetje te geven richting mogelijke re-integratie naar de zorg, of indien niet mogelijk om ervoor te zorgen dat zo veel mogelijk mensen aan de slag gaan. Vandaar onze vragen.

*Mevrouw Keulen stelt de volgende vragen:*

- 1. Kent Heerlen dit specifieke project en zo ja, doen wij dit in Heerlen ook in deze vorm en zo neen, waarom volgen we dit concept niet (sectoraanpak hulp bij huishouden)?*
- 2. Wat doet Heerlen concreet om specifiek de re-integratie naar de zorg te bevorderen, waarvan de stap Hulp bij Huishouding een eerste trap zou kunnen zijn?*
- 3. Wat zijn de concrete resultaten geweest in het jaar 2023 om bijstandsccliënten te bewegen richting 'de zorg'?*

#### **De voorzitter**

Dank u wel. Wethouder De Beer.

#### **Wethouder De Beer**

1. Kent Heerlen dit specifieke project en zo ja, doen wij dit in Heerlen ook in deze vorm en zo neen, waarom volgen we dit concept niet (sectoraanpak hulp bij huishouden)?

Vanuit WSP Parkstad kent men dit project. Sterker nog, ik ken het ook persoonlijk, omdat ik ooit in de sectorale samenwerking in Zuid-Limburg met verschillende partijen aan tafel heb gezeten bij Envida rondom dit soort aanpakken. In die regionale samenwerking lag de ontwikkeling van de sector zorg bij WSP Parkstad. Envida legde contact met WSP Parkstad en op basis van die ervaringen in Parkstad met Meander en Zuyderland - daar hebben we vergelijkbare trajecten mee - heeft WSP Parkstad zorggedragen voor de overdracht van de methodiek aan Podium24; dat is het WSP van Maastricht. Dat is tot een succes geworden. Ook onze eigen instanties, zoals de bovengrondse vakschool, hebben interesse om op basis van de genoemde resultaten dat concept verder te gaan verkennen en de ervaringen aan hun kant verder op te halen, om te kijken hoever we dit over en weer kunnen uitbreiden en opschalen naar Zuid-Limburgse schaal.

2. Wat doet Heerlen concreet om specifiek de re-integratie naar de zorg te bevorderen, waarvan de stap Hulp bij Huishouding een eerste trap zou kunnen zijn?

Met zorgorganisaties in Parkstad zijn samenwerkingen, zoals Meander, Cicero, Zuyderland, Sevagram en Fokus Wonen. Bij Meander is een voorportaal specifiek voor de hulp in het huishouden. Bij Zuyderland is een voorportaal voor alle facilitaire functies in het ziekenhuis zelf. Ook bij de Bovengrondse Vakschool en bij Werk voor Heerlen zijn mogelijkheden om met schoonmaak in brede zin kennis te maken. Dat gebeurt binnen de ontwikkelingsfeer zorg werk, waar mensen een praktijkleerroute kunnen volgen die wordt afgesloten met een praktijkverklaring. Hier hebben mensen wat langer de gelegenheid om vaardigheden op te doen. In de Bovengrondse Vakschool is momenteel een huiskamer ingericht, zodat kandidaten kennis kunnen maken met het schoonmaken in huis. Tevens zijn er mogelijkheden om aanvullende modules te volgen. In 2023 heeft men vergaande stappen gezet om met een zorginstelling de samenwerking op te zetten, zodat mensen worden opgeleid tot huishoudelijk medewerker/ hulp in de huishouding en/of maaltijdondersteuner. In 2024 wordt deze samenwerking operationeel in een bedrijfsspecifieke vakschool. De bedrijfsspecifieke vakschool is dan gericht op de benodigde competenties bij een specifieke werkgever. Vanuit de samenwerking Meander en WSP Parkstad zijn onder andere de volgende informatiefilmpjes verschenen. Dan volgen links. Ik zal zorgen dat u de schriftelijke beantwoording krijgt. Dan kunt u daarop klikken. Dat geeft een impressie van de goede voorbeelden die we aan de kant van Parkstad en Heerlen hebben opgedaan met deze zorginstelling.

3. Wat zijn de concrete resultaten geweest in het jaar 2023 om bijstandsccliënten te bewegen richting 'de zorg'?

De concrete resultaten van reguliere plaatsing in de zorg 2023 bedragen 70 plaatsingen vanuit de Participatiewet. Daarvan zijn 32 plaatsingen richting hulp in het huishouden. WSP Parkstad geeft aan dat als het gaat over aantallen bewegingen richting de zorg, de aantallen hoger liggen. Er zijn mensen gestart in trajecten die nu nog lopende zijn. In de ontwikkelsfeer bij Werk voor Heerlen zijn 161 personen gestart bij zorg werk. Dat betekent dus onder andere schoonmaakbreed. Nogmaals, dit traject wordt ondersteund met een praktijkleerroute. Op korte termijn geven we ook weer een update over de Bovengrondse Vakschool. Er staan ook een aantal testimonials in van kandidaten. Ik denk dat het ook goed is om met de commissie EBF af te spreken wanneer we naar de nieuwe locatie gaan kijken. Wellicht kunnen we daar het gesprek rondom dit soort concrete vragen verder vervolgen.

#### **De voorzitter**

Dank u wel. Mevrouw Keulen, heeft u behoefte aan een aanvullende vraag?

#### **Mevrouw Keulen, Ouderenpartij Heerlen**

U geeft een aantal cijfers en ontwikkelingen aan. Kunt u iets duidelijker zijn over de concrete resultaten die er zijn geweest? Hoeveel mensen hebben in totaal deelgenomen en tot wat heeft dit geleid? Dat is natuurlijk op zich wel een interessant cijfer. Bijvoorbeeld 70 plaatsen of 32 hulpen in de huishouding, is dat wel of niet veel op het totaal? Ik begrijp eigenlijk dat u zegt dat het begonnen is bij WSP en dat het concept is overgenomen door Maastricht, door Podium24. Is dat wat u zegt? Dat is de vraag.

#### **Wethouder De Beer**

Op enig moment hebben we in Zuid-Limburg de sectoren verdeeld, waarbij vanuit WSP Parkstad de sector zorg, de sector smart services - dat is heel breed, dat is alles in een kantooromgeving - en de sector medische logistiek, zouden worden getrokken door WSP Parkstad. WSP Parkstad is daarmee ook breed in Zuid-Limburg aan de slag gegaan en is dus ook bij Envida geweest. Op enig moment is dat project overgedragen naar Podium24, omdat Podium24 de contacten onderhoudt met de sociale dienst van Maastricht Heuvelland, en daardoor dus dichterbij zit op de instroom van kandidaten aldaar. Dat is eigenlijk op de achtergrond de link tussen WSP Parkstad en Envida. Dat neemt niet weg dat we ook in dat project destijds al de contacten hadden met Zuyderland, Meander en de bedrijven die ik net opnoemde. Als u nog specifiek meer wil weten over hoeveel kandidaten waar en in welke trajecten precies, dan kunnen we dat gewoon aanleveren. Dat is geen probleem.

#### **De voorzitter**

Heeft nog iemand anders een aanvullende vraag? Dat is niet het geval. Dank u wel, wethouder. Dan gaan we door naar de vragen van de heer Pauwels van het CDA over nieuwe seniorenwoningen in Heerlen Hoensbroek.

#### **De heer Pauwels, CDA**

Dank u wel, voorzitter. Vorige week vrijdag kwam op de Facebookpagina van de gemeente Heerlen een presentatie van een nieuwbouwproject voor senioren in de Juliana-Bernhardlaan. De reacties, ook mijn eigen reactie, waren overwegend positief. Het is een nieuw bouwconcept dat wij in Heerlen eigenlijk nog niet toepassen, met zelfs een punt dak. Tot op heden hebben wij ons beperkt tot het bouwen in laagjes of vierkante flatgebouwen. Wellicht is dit een eye-opener voor het toekomstige bouwen van Heerlen. Vandaar de vragen. Niet dat nu zo'n urgent karakter wordt toegekend aan deze vragen, maar het mag dienen als een wake-upcall voor het college en een appel om naar nieuwe bouwstijlen te kijken.

Dank u wel.

*De heer Pauwels stelt de volgende vragen:*

- 1) Zijn er plannen of ideeën om dit type seniorenwoningen elders ook te ontwikkelen in onze gemeente, als tegenhanger voor de 'doosvormige complexen' zoals tot nu toe gerealiseerd?*
- 2) Deelt u onze mening dat deze manier van bouwen een meerwaarde heeft voor stad en wijk?*
- 3) Wanneer wordt het eerste complex opgeleverd, ook gelet op de urgentie voor woningzoekenden alsmede doorstroming?*

**De voorzitter**

Dank u wel. Het woord is aan wethouder Peters.

**Wethouder Peters**

Voorzitter, dank u wel.

- 1) Zijn er plannen of ideeën om dit type seniorenwoningen elders ook te ontwikkelen in onze gemeente, als tegenhanger voor de 'doosvormige complexen' zoals tot nu toe gerealiseerd?

Ja, het ziet er wel mooi uit en het past ook mooi in de omgeving. Helemaal op de plek die al jarenlang leeg was, is het een welkome aanvulling. Met uitzondering van dat initiatief, zijn ons op dit moment geen plannen of ideeën om dit type seniorenwoningen te realiseren, bekend. Daarnaast is het door u aangehaalde initiatief een particulier initiatief. Het wordt dus door de markt gerealiseerd.

- 2) Deelt u onze mening dat deze manier van bouwen een meerwaarde heeft voor stad en wijk?

Ja, die mening delen wij.

- 3) Wanneer wordt het eerste complex opgeleverd, ook gelet op de urgentie voor woningzoekenden alsmede doorstroming?

We hebben het nagevraagd bij de ontwikkelaar. De ontwikkelaar denkt in het vierde kwartaal van dit jaar te kunnen starten met dit complex en in het vierde kwartaal van 2025 te kunnen opleveren.

Nu u het over urgentie heeft, daar houden wij ons als college ook erg mee bezig. Collega Gelderblom is op dit moment bezig met het ambitiedocument Wonen. Het is de bedoeling dat u voor de zomer een Masterplan woningbouw bij u krijgt, waarin we in ieder geval door de hele stad in buurten en wijken plekken identificeren waar wij woningbouw willen stimuleren. Woningbouw voor senioren gaat daar ook onderdeel van zijn.

**De voorzitter**

Dank u wel. Meneer Pauwels, heeft u behoefte aan het stellen van een aanvullende vraag?

**De heer Pauwels, CDA**

Het was nog meer dan ik had durven hopen. Dank u wel.

**De voorzitter**

Dank u wel. Iemand anders? Ik zie de heer Daamen.

**De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang**

We zijn eind vorig jaar naar de presentatie van het project geweest. De woningen zijn in het hogere segment en kosten 4 á 5 ton. Het is een zeer mooi complex. Het ziet er echt geweldig uit. Tijdens die bijeenkomst is een vraag gesteld over de hoogte. Hoe hoog het gaat worden waar men terecht kan en of het allemaal binnen de kaders ligt. Mijn concrete vraag aan de wethouder is: daar kan men zich toe richten?

**De voorzitter**

Gaat uw gang, wethouder.

**Wethouder Peters**

Ik ben even aan het denken. Normaal gesproken staat in het bestemmingsplan ook de hoogte die gebouwd mag worden. Dat zou dus sowieso vrij opvraagbaar moeten zijn bij het kadaster. Als er een vraag is, stuur dan gewoon even een berichtje.

**De voorzitter**

Prima. Mevrouw Keulen.

**Mevrouw Keulen, Ouderenpartij Heerlen**

Ik interpreteerde de vragen van de heer Pauwels ook als dat dit complex heel goed past binnen de stijl van de straat. Dat geeft u zelf ook aan. Dat is denk ik ook zo. Dit gebeurt dus nu in de Juliana-Bernhardlaan. Wordt dit nu in meerdere straten zo gedaan? Als er een ontwikkelaar komt, kijkt u dan goed naar wat de opbouw van de straat is en welk type bouw daar wordt neergezet? Zo typeerde ik uw vraag.

**Wethouder Peters**

Daar is wel zeker oog voor. Het ligt natuurlijk aan de initiatiefnemer wat hij er bouwt, maar we hebben natuurlijk ook gremia als de commissie Omgevingskwaliteit die daar goed naar kijkt. U snapt natuurlijk wel dat dit soort zaken echt een voorbeeldproject zijn van hoe je iets op een mooie manier inbedt in zo'n omgeving. Dit stimuleren wij alleen maar.

**De voorzitter**

Dank u wel. De heer Van den Berg.

**De heer Van den Berg, VVD**

Het is heel goed dat de markt dit soort initiatieven opneemt op plekken in de stad die we misschien al heel lang als vervelende puisten willen kwalificeren. Het is ook heel goed dat daar iets wordt gerealiseerd waar behoefte aan is in de markt. Als je kijkt naar de recente onderzoeken vanuit de stadsregio en naar waar behoefte aan is in de stad, dan is het aan grondgebonden woningen, levensloopbestendige woningen en dat soort zaken.

Ik ben ook een beetje getriggerd door de vraag van de heer Pauwels. Zou de wethouder op korte termijn een overzicht kunnen geven van het aantal initiatieven zoals deze op dit moment in de markt liggen? Welke initiatieven zijn er in de stad met een vergelijkbaar karakter of een karakter zoals wij die heel graag in de stad zouden willen hebben, levensloopbestendig en grondgebonden? We kennen allemaal de plannen van de ontzettende hoeveelheid aan appartementen, maar er is meer behoefte aan grondgebonden woningen. Kunnen we daar een overzicht van krijgen om een beeld te vormen?

**Wethouder Peters**

Ik ben even aan het denken over hoe we dat op de beste manier zouden kunnen doen. Wij kunnen u de omgevingsvergunningen doen toekomen die zijn ingediend voor de verschillende segmenten. U kunt zich daar een beeld uit vormen, aangezien plannen vaak prematuur zijn en wel of niet haalbaar zijn. Sommige plannen worden natuurlijk ook meerdere keren op verschillende manieren ingediend. Ik denk dat het goed is om de raad te informeren over de omgevingsvergunningen, hoe de verschillende segmenten zijn aangevraagd en te proberen om zoveel mogelijk de criteria zoals de heer Van den Berg ze aangeeft daarin mee te nemen.

**De voorzitter**

Dank u wel. Ik zie de heer Damen van de Fractie Damen.

**De heer Damen, Fractie Damen**

Heb ik het goed begrepen dat wij nog voor de zomer een overzicht krijgen van de eventuele invulling van de witte vlekken, niet alleen in het centrum, maar ook in de buurten en de wijken? In de buurten en wijken zijn nogal wat witte vlekken waar ontwikkelingen mogelijk zijn, maar waar op dit moment geen enkel zicht op is. Is dat correct?

**De voorzitter**

De wethouder.

**Wethouder Peters**

Witte vlekken. Dat zegt me even niet zo veel. We kijken in alle breedte - dat doen we over bestemmingsplannen heen - waar plekken in buurten en wijken zijn waar extra woningbouw op een goede manier zou kunnen worden ingebed. Volgens mij bedoelt u dat ook. Ik zie u bewegen. Ons doel is om voor de zomer met een masterplan woningbouw te komen, waarin we in ieder geval flink wat kracht kunnen zetten en flink wat duidelijkheid richting de markt kunnen geven, zo van: hier stimuleren wij woningbouw, ga ermee aan de slag. Dat is de kern.

**De voorzitter**

Meneer De Groot nog en dan zijn we klaar.

**De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen**

Ik heb nog even een aanvullende vraag op de vraag die de heer Van den Berg stelde. Ik hoor het antwoord van de wethouder. De plannen die in de voorfase zitten, zijn bekend. Het kan natuurlijk dat daar mogelijk nog een hoop dingen in gaan wijzigen of van tafel gaan. Maar dat zou wel een compleet beeld geven van al hetgeen een mogelijke ontwikkeling is. Mijn vraag is eigenlijk: zou u willen toezeggen om ons ook mee te nemen in met name de plannen die in de voorfase zitten?

**Wethouder Peters**

Het grote punt is het volgende. Omgevingsvergunningen en de aanvraag daarvan zijn openbaar. Op het moment dat plannen zich in een vroeg stadium bevinden, of het nu aan de initiatieventafel is, in de voorfase voor indiening, is dat niet openbaar. Dat hoeft niet per se een obstakel te zijn, maar we kunnen wel per categorie ongeveer aangeven wat er gebeurt in de stad. Dat doen we niet per se op individueel planniveau, maar wel als we het hebben over grondgebonden woningen, nultredenwoningen, wat voor initiatieven zijn er, hoeveel zijn het er et cetera.

**De voorzitter**

Dank u wel. Dan gaan we naar de vragen van mevrouw Santegoeds van het CDA over passende hulp voor daklozen. Dat wordt gedaan door mevrouw Heine.

**Mevrouw Heine-van Dartel, CDA**

Voorzitter. Iedereen heeft natuurlijk het krantenartikel over de daklozen gelezen. De CDA-fractie maakt zich ernstig zorgen over het feit dat hier iemand zorg mijdt, er precedentwerking komt en de veiligheid van andere burgers. Die meneer heeft hier ingesproken. Er stonden hier niet voor niets twee handhavers bij. Dus vandaar de vragen.

*Mevrouw Santegoeds stelt de volgende vragen:*

*1. Kan het college aangeven dat als men hulp weigert en de persoon een gevaar vormt voor zichzelf, voor anderen of zijn omgeving en wanneer er sprake is van een psychiatrische ziekte, dat men kan overgaan tot een gedwongen opname met behandeling? Zo ja wanneer grijpt men dan in?*

2. Kan het college aangeven welke andere vorm naast Heugderlicht en het Gasthuis van hulp op maat aangeboden kan worden na de twee maanden verblijf bij hotel Van der Valk die op 10 maart afloopt?
3. Is het college met het CDA eens, dat deze casus een aantrekkingskracht kan zijn voor slimme ondernemers die daar een verdienmodel in zien. Zo ja, hoe kunnen we kwetsbare personen hiervoor beschermen?

#### **De voorzitter**

Dank u wel. Het woord is aan wethouder Vrusch.

#### **Wethouder Vrusch**

Ik start meteen met de eerste vraag.

1. Kan het college aangeven dat als men hulp weigert en de persoon een gevaar vormt voor zichzelf, voor anderen of zijn omgeving en wanneer er sprake is van een psychiatrische ziekte, dat men kan overgaan tot een gedwongen opname met behandeling? Zo ja wanneer grijpt men dan in?

In het kader van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg is het inderdaad mogelijk om dat te doen, maar dat kan echter pas nadat er een beoordeling is geweest door een psychiater en dit ook nog getoetst is door een rechter. Dit moet zwaar wegen. Dit kunnen wij niet zomaar doen. Om tot gedwongen behandeling over te kunnen gaan, moet sprake zijn van acuut gevaar en het gevaar moet niet worden veroorzaakt door het gebruik van drugs. Dus het is mogelijk, maar er zijn echt heel veel voorwaarden aan verbonden.

2. Kan het college aangeven welke andere vorm naast Heugderlicht en het Gasthuis van hulp op maat aangeboden kan worden na de twee maanden verblijf bij hotel Van der Valk die op 10 maart afloopt?

Op dit moment loopt het onderzoek en lopen in gezamenlijkheid de gesprekken daarover. Uit dat onderzoek komt naar voren wat de concrete hulpvraag is en welke voorziening passend is om te kunnen voorzien in deze specifieke hulpvraag. Het gaat hierbij om een specifieke hulpvraag en casus. Vanwege privacyredenen kan ik hier niet vertellen welke kant het dan opgaat. In zijn algemeenheid kan ik wel toevoegen dat het ook niet duidelijk is of de oplossing van een hulpvraag altijd alleen maar ligt binnen de opvang. Wij kijken altijd breder. Het kan ook zijn dat er andere voorzieningen of programma's zijn die de hulpvraag wel voor de langdurige termijn kunnen oplossen.

3. Is het college met het CDA eens dat deze casus een aantrekkingskracht kan zijn voor slimme ondernemers die daar een verdienmodel in zien? Zo ja, hoe kunnen we kwetsbare personen hiervoor beschermen?

Nee, wij geven als gemeente ook geen ruimte aan slimme ondernemers die hiermee geld zouden willen verdienen. De gemeente heeft vanuit haar wettelijke taak de verantwoordelijkheid om te zorgen voor kwalitatieve zorg voor haar burgers. Hiervoor werken wij samen met onze vaste organisaties die ook kunnen leveren. In de reguliere samenwerkingsvorm die hieraan ten grondslag ligt, worden deze kwaliteitscriteria ook opgenomen. Ingeval het een maatwerkvoorziening betreft, kijken we wat het best passend is voor onze client, onze inwoner. We houden dan ook rekening met kwaliteitsindicatoren die we echt niet zomaar loslaten. Daarmee kan een cliënt ook niet zomaar op elke locatie worden geplaatst. We monitoren en toetsen de naleving van deze criteria. Daarmee willen wij borgen dat de juiste, maar ook kwalitatief goede zorg aan onze inwoners wordt geleverd. We werken dus niet met een open house constructie. We kunnen ook niet zomaar iedereen overal plaatsen.

Dat is de beantwoording.

#### **De voorzitter**

Dank u wel. Zijn er aanvullende vragen? Mevrouw Heine.

#### **Mevrouw Heine-van Dartel, CDA**

Heeft het college eigenlijk in beeld hoeveel daklozen in Heerlen rondlopen die zorg mijden?



**De voorzitter**

Hebbenn wij een beeld?

**Wethouder Vrusch**

Daar zal ik schriftelijk op moeten terugkomen.

**De voorzitter**

Prima. Zijn er aanvullende vragen? Mevrouw Keulen.

**Mevrouw Keulen, Ouderenpartij Heerlen**

Ik vroeg me af of hetgeen in de toelichting wordt gesteld, klopt, namelijk dat de kosten voor twee maanden verblijf in hotel Van der Valk €150 per dag, oftewel €8.400, gelijk zijn aan één dag in Heugderlicht of bij het Gasthuis.

**Wethouder Vrusch**

Ook dat zal ik in de schriftelijke beantwoording meenemen. Dan kan ik dat eerst even toetsen.

**De voorzitter**

Dank u wel. De heer Leers.

**De heer Leers, Hart-Leers**

Nu hier wordt verwezen naar allerlei berichten in de media en ik in de veronderstelling leef dat degene waar het om draait zich heeft gemeld aan de balie en heeft aangegeven 'ik zit met een probleem en ik wil geholpen worden', is het dan niet voor de hand liggend om mensen bij een verslavingskliniek aan te melden en daar een traject te laten doorlopen in plaats van twee maanden voor zich uit te laten kijken in een hotel? In het algemeen, als mensen hier gewoon komen met een hulpvraag, verslaving waar ze vanaf willen, dan is een verslavingskliniek daar volgens mij toch het beste voor. Of zie ik dat verkeerd?

**Wethouder Vrusch**

Dan komen we weer terug op gedwongen opvang als iemand dat niet zou willen. Wij kunnen een patiënt die dat niet wil, niet op bepaalde plekken huisvesten. Dan moeten we op andere passende vormen overgaan, tenzij het echt een acuut gevaar vormt.

**De heer Jacobs, Forum voor Democratie**

Ik snap het verhaal niet helemaal. De wethouder noemt iemand die niet gedwongen wil worden opgenomen. Misschien heb ik het verhaal uit De Limburger niet goed begrepen. Ik heb juist begrepen dat die meneer allerlei procedures aan het starten is om hulp te krijgen. Tot de tijd dat hij hulp krijgt, heeft hij nu de opvang bij Van der Valk. U zegt: gedwongen opvang. Maar volgens mij komt de vraag vanuit hem of heb ik dat helemaal verkeerd begrepen?

**Wethouder Vrusch**

De eerste vraag van het CDA ging over of en wanneer we iemand gedwongen kunnen opnemen. Dat gaat dus niet over dat stuk in de krant. Het is een separate vraag.

**De voorzitter**

Mevrouw Géron.

**Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren**

Zou in dit geval en in deze casus een persoonsgebonden budget een oplossing kunnen zijn, zodat de persoon zelf kan beschikken over hoe hij zorg wil invullen?

### **Wethouder Vrusch**

Als ik dat soort vragen beantwoord, ga ik in op het onderzoek en de casus. Dat kan ik gewoon echt niet doen in deze.

### **De voorzitter**

Dank u wel. Dan gaan we naar de vragen van de heer De Groot over verontreinigde grond in Heerlen. De heer De Groot.

### **De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen**

Dank u, voorzitter. Afgelopen week heeft een voorlichtingssessie plaatsgevonden, bij mijn weten georganiseerd door de gemeente, inzake de grondverontreiniging in het gebied Molenberg, Kissel, Schaesbergerveld en Palemig. Dat is trouwens niets nieuws. Die vuile grond is al langer bekend. Maar daar is een actuele update gegeven. Die vuile grond zou geen gevaar opleveren voor de gezondheid van inwoners, zoals al langer bekend. Maar de update roept wel enkele belangrijke vragen op bij de OPH. Deze vragen komen voort uit reacties van verontruste bewoners uit het betreffende gebied. De vragen spreken voor zich.

*De heer De Groot stelt de volgende vragen:*

- 1. De OPH heeft vernomen dat lang niet alle inwoners uit het betreffende verontreinigde gebied zijn uitgenodigd voor de voorlichtingssessies. Hoe is bepaald welke straten wel en welke niet geïnformeerd hoeven worden inzake de laatste stand van zaken betreffende het onderzoek naar gevaren voor bewoners en welke straten zijn daadwerkelijk uitgenodigd voor de voorlichting?*
- 2. Kunt u aangeven of het juist is dat woningeigenaren bij eventuele verkoop verplicht zijn bij de notaris te vermelden dat er vervuilde grond aanwezig is onder hun woning, dat dit de verkoopwaarde van hun huis aanzienlijk doet dalen en op welke manier de gemeente initiatief neemt dat hier bewoners voor worden gecompenseerd?*
- 3. Het meest recente onderzoek door de GGD naar de gevolgen voor de gezondheid voor inwoners geeft aan dat de verontreiniging zo diep zit in het grondwater dat er geen gevaar is voor inwoners. Kunt u aangeven of de diverse plekken van open water (zoals bv vijvers en beken) in het gebied ook geen gevaar opleveren, alsmede daar waar landbouwgrond wordt geïrrigeerd d.m.v. opgepompt grondwater?*

### **De voorzitter**

Dank u wel. Ik geef het woord aan wethouder Gelderblom.

### **Wethouder Gelderblom**

Afgelopen week hebben in de wijk Schaesbergerveld voorlichtingssessies plaatsgevonden, georganiseerd door de gemeente, inzake grondverontreiniging in het gebied Molenberg, Kissel, Schaesbergerveld en Palemig. Dat was al geïntroduceerd. De eerste vraag daarover luidt:

1. De OPH heeft vernomen dat lang niet alle inwoners uit het betreffende verontreinigde gebied zijn uitgenodigd voor de voorlichtingssessies. Hoe is bepaald welke straten wel en welke niet geïnformeerd hoeven worden inzake de laatste stand van zaken betreffende het onderzoek naar gevaren voor bewoners en welke straten zijn daadwerkelijk uitgenodigd voor de voorlichting?

Alle eigenaren en bewoners van de percelen die zijn gelegen binnen het vastgestelde verontreinigingscontour zijn aangeschreven. Dat zijn dus ook de mensen die het betreft. Ik denk overigens ook dat dit verstandig is, want anders ga je mensen aanschrijven die er niet door worden geraakt. Dan

krijgt u nog meer onrust dan er al is. Dus de uitnodiging is niet verstuurd op basis van straat- of wijkniveau, maar echt op basis van de verontreinigingscontouren. Dit kan wel betekenen dat een aantal adressen uit dezelfde straat wel zijn uitgenodigd en een aantal niet, omdat je binnen de straat mensen hebt die wel of niet binnen de contouren van de verontreiniging vallen. Dat is in ieder geval de logica.

2. Kunt u aangeven of het juist is dat woningeigenaren bij eventuele verkoop verplicht zijn bij de notaris te vermelden dat er vervuilde grond aanwezig is onder hun woning, dat dit de verkoopwaarde van hun huis aanzienlijk doet dalen en op welke manier de gemeente initiatief neemt dat hier bewoners voor worden gecompenseerd?

De huidige eigenaar heeft bij verkoop van de woning inderdaad een informatieplicht richting de koper. Maar het is belangrijk om te benadrukken dat het in deze situatie gaat over het informeren van verontreiniging in het grondwater. Bij de sessies van afgelopen week was ook een makelaar en taxateur aanwezig. Die legde uit dat het bij de waardebepaling van belang is om te kijken of er vanuit de verontreiniging een saneringsplicht kan ontstaan. Dat is niet aan de orde. Dat is dus iets heel anders. Of je krijgt mee als je het huis gaat kopen dat je moet saneren. Dat gaat gepaard met heel veel kosten. Of je krijgt mee dat er sprake is van verontreiniging. Dat zijn niet dezelfde dingen. Hierop rust dus niet die saneringsplicht.

Tijdens de bewonersbijeenkomst is ook duidelijk aangegeven dat er in principe geen sprake kan zijn van waardedaling, omdat er geen saneringsplicht kan ontstaan voor zover bekend. Daarom is ook geen compensatie vanuit de gemeente Heerlen aan de orde, omdat er geen waardedaling aan de orde is.

Dan verleggen de vragen zich naar een onderwerp dat ik me erg goed kan voorstellen, namelijk de GGD.

3. Het meest recente onderzoek door de GGD naar de gevolgen voor de gezondheid voor inwoners geeft aan dat de verontreiniging zo diep zit in het grondwater dat er geen gevaar is voor inwoners. Kunt u aangeven of de diverse plekken van open water (zoals vijvers en beken) in het gebied ook geen gevaar opleveren, alsmede daar waar landbouwgrond wordt geïrrigeerd door middel van opgepompt grondwater? In dat gebied hebben we het dan vooral over de Meezenbroekervijver en de Caumerbeek binnen de contouren die ik eerder beschreef. In de gebieden waar het oppervlaktewater ligt, is de concentratie aan verontreiniging in het grondwater al in 2021 onderzocht, dus nog voordat dit begon. Bij dat onderzoek in 2021 werden geen verhoogde concentraties aan verontreiniging aangetoond. Daarnaast is de Caumerbeek zelf onderzocht. Uit de resultaten daarvan blijkt dat er geen significant verhoogde concentraties en stoffen zijn aangetroffen. De waterkwaliteit voldoet dus aan de geldende normen voor oppervlaktewater.

Voor de laatste suggestie voor landbouwgrond geldt dat er binnen het betreffende gebied, dus binnen die contouren, geen landbouwgrond aanwezig is. Dat is dus ook niet van toepassing.

#### **De voorzitter**

Dank u wel. Is er behoefte aan het stellen van een aanvullende vraag? Meneer De Groot, gaat uw gang.

#### **De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen**

Ik heb een paar aanvullende vragen naar aanleiding van de diverse antwoorden. De eerste vraag heeft betrekking op het uitnodigen van de bewoners die daadwerkelijk boven die strook zitten. Kunt u zich voorstellen dat als de buurman wel een uitnodiging krijgt en ik als andere buurman niet, dat dit de nodige vragen oproept? Zou het niet verstandig zijn om in ieder geval de betreffende burens die zo dicht op dat stukje grond wonen niet gewoon ook uit te nodigen om met name die onrust weg te nemen en de uitleg te geven zoals u die nu geeft? Dat is vraag een.

Het laatste antwoord dat u geeft ten aanzien van de status die in 2021 met betrekking tot het oppervlaktewater is gedaan, waarom is daar nu niet opnieuw naar gekeken? Ik kan mij voorstellen dat het toen wellicht onder de maat was, of in ieder geval niet voldoende gevaar opleverde. De vraag is natuurlijk of dat nu ook nog zo is. Waarom is dit niet gelijk meegenomen?

#### **Wethouder Gelderblom**

Eerst ten aanzien van de eerste vraag. Ik kan me daar best iets bij voorstellen. Zoals ik eerder aangaf, is het belangrijk om in de communicatie echt te concentreren op de contouren, omdat je anders ook nodeloos oorzaak geeft tot verontrusting. Tijdens de sessie hebben we toegezegd aan buurtbewoners dat we een terugkoppeling gaan geven over de vragen die zijn gesteld tijdens de sessie. Dat kunnen we natuurlijk ook naar de bredere buurt doen. Daar kunnen we dan nog een keer uitleggen - dat is ook al eerder gebeurd - wat de logica is van de uitnodigingen, namelijk de verontreinigingscontouren. Maar we kunnen best breder terugkoppelen. Dat vind ik helemaal geen gek idee. Dus bij deze.

Voor zover ik weet is er wel degelijk integraal gekeken bij de huidige informatie en de bewonerssessies over de verontreiniging of er aanleiding is om te verwachten dat de resultaten van 2021, specifiek voor de Meezenbroekervijver en de Caumerbeek, veranderd zijn. Dat is niet het geval. Dat is dus wel degelijk integraal bekeken. Als dat ook nu weer aan de orde is gekomen, zullen mensen ook via de terugkoppeling daarover wederom informatie ontvangen. Ik wil de vragensteller bedanken voor de suggestie om in tweede instantie bij de terugkoppeling te kijken om daar breder over te communiceren. Dat vind ik een prima idee.

**De voorzitter**

De heer Van den Berg heeft een aanvullende vraag.

**De heer Van den Berg, VVD**

In zijn algemeenheid hebben we hier in Nederland [www.bodemloket.nl](http://www.bodemloket.nl). Daar staat of een locatie wel of niet verontreinigd is. Ik zou graag van de wethouder willen weten of de informatie die de gemeente Heerlen heeft ten aanzien van de percelen grond in Heerlen zodanig actueel is dat die op Bodemloket te raadplegen zijn. Mijn ervaring is overigens in zijn algemeenheid dat als je het daar niet rapporteert of meldt, het er ook niet in staat. Ik zou graag willen weten of de inwoners van Heerlen de actuele informatie kunnen inzien als het gaat over de wel of niet verontreiniging van hun locatie.

**Wethouder Gelderblom**

Ik kan me voorstellen dat het soms ook andersom is. Dus dat de informatie die de gemeente heeft actueler is dan de informatie van het loket. Ik denk dat het afhangt per locatie. Ik kan daar in algemeenheid geen antwoord op geven, dus ik moet schriftelijk terugkomen op de verhouding tussen de informatie die wij in zijn algemeenheid hebben en die op het loket te vinden is.

**De voorzitter**

Mevrouw Vaessen.

**Mevrouw Vaessen-Stollman, CDA**

Het betreft toch heel zorgelijke informatie. Inwoners zijn heel ongerust, niet alleen met betrekking tot hun gezondheid en financiële situatie. Met betrekking tot de communicatie naar de inwoners heb ik begrepen dat mensen zijn aangeschreven op basis van straat en huisnummer. Dus aan de bewoner van Schaesbergerweg 69 en niet met naam. Als zo'n cruciale informatie persoonlijke informatie betreft, lijkt mij dat de gemeente weet welke bewoner op dat huisnummer woont, zodat mensen hier persoonlijk over kunnen worden aangeschreven. Ik hoop dat de wethouder naar aanleiding van de vragen die vorige week tijdens de informatiebijeenkomst zijn gesteld de mensen persoonlijk wil informeren en de antwoorden wil geven en niet dat er schriftelijke vragen naar de mensen worden gestuurd. De mensen worden dan toch nog een keer in de gelegenheid gesteld om de gerezen vragen persoonlijk met iemand te delen, waar ze dan ook persoonlijk replek krijgen.

**De voorzitter**

De vraag is of u dat wilt doen, wethouder.

**Wethouder Gelderblom**

De mensen die de grootste zorgen hebben, zijn natuurlijk ook bij naam bekend. Daar is ook direct contact mee. Zij hebben de grootste zorgen en ze staan ook in direct contact met de ambtenaren. Dus daar is al heel erg persoonlijk contact. Wat al hebben gedaan en wat we ook in de teurgkoppeling weer zullen doen, is dat wij weergeven wat de antwoorden zijn op de gestelde vragen, maar ook een aanbod doen om in persoonlijk contact te treden als daar behoefte aan is. Ik denk inderdaad dat die menselijke maat altijd belangrijk is en dus ook hier.

Kort gezegd, voor de mensen die al kenbaar hebben gemaakt dat ze grote zorgen hebben, is al persoonlijk contact. Voor de mensen die dat niet hebben, ligt het aanbod er om in persoonlijk contact te treden.

**De voorzitter**

Dank u wel. De heer Leers.

**De heer Leers, Hart-Leers**

Ik heb begrepen dat er een kaart is waar eenieder duidelijk kan zien onder welke percelen, met welke huisnummers die vervuiling vanaf de Molenberg, het voormalige Philipsterrein, richting het achterland is gegaan? De tweede vraag is: is in een gedeelte van het gebied sprake van een dubbele verontreiniging? Er wordt hier over het Schaesbergerveld gesproken. In het verleden heeft een bronsanering plaatsgevonden bij een voormalige stomerij. Daar is de bron gesaneerd, alleen zit de uitwaaiing naar het achterland nog steeds in de ondergrond. In hoeverre hebben we dan te maken met nog grotere problematiek? Of staat het een los van het ander?

**Wethouder Gelderblom**

Wat het eerste betreft, gaat het inderdaad om de contouren die ik eerder aangaf. Wat het tweede betreft ben ik eerlijk gezegd overvraagd. De tweede instantie van de stomerij zegt me even niets. Daar zullen we schriftelijk op moeten terugkomen.

**De voorzitter**

Dank u wel. De heer Bertholet.

**De heer Bertholet, Ouderenpartij Heerlen**

De wethouder stelde nogal stellig dat deze affaire geen invloed heeft op de waarde van het huis, maar volgens mij bepaalt de vraag dat gezien de ernst van de materie. Het gaat om vervuilde grond. We hebben in Nederland Lekkerkerk gehad. We hebben hier Zeswegen gehad. In Amerika natuurlijk Flint, waarbij sprake was van een drama en behoorlijke vervuiling. Zeker omdat nu ook wordt gesteld dat bij verkoop de verkopers verplicht zijn om deze informatie te verstrekken, doet een koper dit natuurlijk het ergste vermoeden. Ik kan mij heel goed voorstellen dat dit drukkend is op de prijs en op de waarde van de woning. Hoe komt de wethouder bij zijn bewering?

**Wethouder Gelderblom**

Zoals aangegeven, hebben wij navraag gedaan bij de makelaar en taxateur die aanwezig was. Het is zijn expertise. Die heeft dat aangegeven. Om nog een keer te benadrukken wat ik heb gezegd, het volgende. De waardedaling wordt in het algemeen in verband gebracht met een saneringsplicht, omdat daar veel kosten mee gepaard gaan. In dit geval is geen sprake van een saneringsplicht. Dat is dus de redenering.

**De voorzitter**

Dank u wel. Mevrouw Bottenberg.

**Mevrouw Bottenberg-Brylka, SP**

Precies een maand geleden zaten we hier bijeen voor de raadsvergadering van januari. Op die avond ontving de fractie van de SP verontrustende berichten van buurtbewoners. We hebben de verhalen gehoord en gelijk ook artikel 33-vragen over deze kwestie gesteld. We zijn erg benieuwd wanneer wij deze antwoorden krijgen. De gehouden bijeenkomst was behoorlijk druk bezocht, maar riep meer vragen op dan antwoorden. Op uw antwoorden heb ik nog twee specifieke vragen. Hoe heeft men precies de vervuilingscontouren bepaald? Dat is niemand echt duidelijk. Op welke termijn kunnen wij de antwoorden verwachten?

**Wethouder Gelderblom**

Ik ga ervan uit dat de antwoorden artikel 33-antwoorden zijn. Als het goed is, liggen die volgende week bij het college. Dat zou dus volgende week al moeten zijn. U vraagt hoe de contouren zijn bepaald. Ik heb begrepen dat dit wel degelijk is gedeeld. Als dat niet zo is, dan zullen wij dat toevoegen aan de terugkoppeling naar de buurt. Dat kunnen wij dus ook terugkoppelen in de artikel 33-vragen. Dan doen we dat allemaal in één keer.

**De voorzitter**

Dank u wel. De wethouder. Mevrouw Géron. Dat is altijd een dingetje. Mevrouw Géron, u zit achter het spreekgestoelte. Gaat uw gang.

**Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren**

Maar het lukt me toch om uw aandacht te trekken.

**De voorzitter**

Ja, het lukt altijd.

**Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren**

Altijd. Prima. De vragen in het algemeen. Welke risico's hebben wij in deze stad met bodemvervuiling? Waar moeten wij saneren? Welke bedragen zijn daarmee gemoeid? We hebben gehoord van VDL Componenta. Wordt dat terrein eigenlijk ook onderzocht voordat zij het Heerlense hebben verlaten?

**De voorzitter**

Wethouder, dat gaat wel heel breed.

**Wethouder Gelderblom**

Ja, dan staan we hier morgenochtend nog, als ik het al wist. In algemene zin komen wij er vaak achter dat er sprake is van verontreiniging als er een boring wordt gedaan, als een reguliere test wordt gedaan of als de wetgever nieuwe standaarden introduceert voor controles. Dan komen wij er geleidelijk achter. Het is dus niet zo dat je nu kunt aangeven waar in Heerlen bij wijze van spreken tot Sint Juttemis sprake is van verontreinigingen waar we moeten optreden. Daar komen wij vaak gaandeweg achter. Wat betreft de VDL-kwestie. Het lijkt mij dat daar standaardprocedures voor zijn en dat bijvoorbeeld de RUD Zuid-Limburg daar een rol bij speelt. Daar willen we best schriftelijk op terugkomen. Dat lijkt mij helemaal niet gek.

**De voorzitter**

Dank u wel. Dan is het vragenuur voorbij. Meneer Kockelkorn, dat betekent dat de antwoorden op de twee resterende vragen deze week schriftelijk aan u zullen toekomen.

**3. Vaststellen notulen raadsvergadering d.d. 31 januari 2024**

Hamerstuk.

#### **4. Vaststellen van de ingekomen stukken en de wijze van afdoening**

##### **De voorzitter**

Meneer Jacobs, gaat uw gang.

##### **De heer Jacobs, Forum voor Democratie**

Dank u wel. Het gaat over punt 10 en 11. Dat gaat over woonsplitsing en kamerbewoning. Blijkbaar zijn twee partijen een procedure gestart bij de Raad van State. Een partij was een commerciële partij, maar de andere partij is Adelante. Wellicht kan de wethouder daar wat meer over zeggen, want dat kon ik niet helemaal plaatsen met woonsplitsing en kamerbewoning. Het zal gaan om het besluit dat wij destijds hebben genomen, maar misschien kan daar wat meer toelichting op worden gegeven.

##### **De voorzitter**

Ik stel voor dat we dat of in de commissie of schriftelijk doen, want dat is de wijze van afdoening. U krijgt het ofwel schriftelijk en anders zullen we een seintje geven dat we het in de commissie doen. Meneer Leers.

##### **De heer Leers, Hart-Leers**

Meneer de voorzitter, dank u wel. Brief 9 gaat over de zienswijze. Heb ik het dan juist dat het gaat over het boerenbedrijf dat ooit van Hoeve De Aar moest verkassen vanwege de stadsautobaan, op de Heerlerbaan terecht is gekomen en daar misschien in de problemen komt vanwege woningbouw? Als dat zo is, wordt dan ook rekening gehouden met het verleden en met wat eraan vooraf is gegaan? Het zou erg zijn als de geschiedenis zich weer ging herhalen.

De heer Jacobs heeft het over 10 en 11 gehad. Bij mijn weten hoort punt 12 daar eigenlijk ook bij, het stuk van de Raad van State, beroep en toezending informatieve stukken. U deed de toezegging dat wij er meer over horen. Ik zou het op prijs stellen als er bijvoorbeeld een memo komt waarin nader wordt ingegaan op wat hier aan de hand is. Na het lezen van die stukken zag ik wel een bedrijf en een instelling, maar het is mij ontgaan wat er nu precies speelt. Ik zou dus het verzoek willen doen om kort en krachtig op papier te zetten waar het hier feitelijk om gaat behalve dat iets bij de Raad van State ligt.

##### **De voorzitter**

Dat geldt voor beide punten. Daar komen we schriftelijk bij u op terug. Mevrouw Keulen.

##### **Mevrouw Keulen, Ouderenpartij Heerlen**

Dank u wel, voorzitter. Er is op 23 februari een belangrijke vraag binnengekomen van Alzheimer Nederland. Deze brief staat trouwens niet bij de ingekomen stukken. Ik zou daar graag wel wat vragen over willen stellen. Kan dat?

##### **De voorzitter**

Nee, want de brief staat niet op de agenda.

##### **Mevrouw Keulen, Ouderenpartij Heerlen**

Het stopt net op 22 februari, terwijl ik dacht dat het voor ons een belangrijk thema is. Het gaat over mensen met dementie. Daar komt die dan de volgende keer terug? Oké, dank u.

##### **De voorzitter**

Kunnen we met deze opmerkingen de lijst vaststellen? Dat is het geval. Dank u wel.

#### **5. Kadernota leefbaarheid en veiligheid 2024-2027**

##### **De voorzitter**

Ik geef het woord aan mevrouw Heine.

*Eerste termijn*

**Mevrouw Heine-van Dartel, CDA**

Dank u wel, voorzitter. Wij van het CDA willen nogmaals benadrukken dat wij het heel belangrijk vinden dat de burgemeester zich continu inzet voor meer politie. De sociale kwaliteit gaat over de relatie tussen de bewoners in de buurt, de wijze waarop de bewoners met elkaar samenleven. In het najaar hebben wij kunnen ervaren hoe bewoners van het centrum in Hoensbroek zich hebben samengepakt toen daar problemen waren met enkele bewoners van het pand aan de Mgr. Lebouillestraat, opvang van verslaafden en ex-gedetineerden. Wij vinden het belangrijk dat inwoners gehoord worden. Na het inspreken door bewoners en de commissie ROLO zijn vanuit de gemeente verschillende acties uitgezet met goed resultaat. Het vertrouwen in elkaar heeft ertoe geleid dat na verschillende meldingen afgelopen week drie personen zijn opgepakt wegens drugshandel. Dat is een goed voorbeeld van goed samenwerken en vertrouwen.

Voorzitter. Het CDA staat vooral voor leefbaarheid in de wijken. Vandaar de motie die wij samen met fractie Damen hebben ingediend om het beleid van de coffeeshops terug te brengen naar twee.

Voorzitter. Ik zit al heel lang in de raad. Ik heb alle ellende die de coffeeshophouder op de Heerlerbaan heeft veroorzaakt, meegemaakt. Tijdens burgemeester Sakkers wilden zij zich in het centrum vestigen. Dat ging toen niet door, omdat ze aan minderjarigen verkochten. Op de Heerlerbaan in 2013 een schietpartij, twee keer te veel voorraad, 58 kilo in plaats van 500 gram, slecht levensgedrag, een overval op de ondernemer en in 2019 dan eindelijk gesloten. In 2022 is de gemeente door de rechter in het gelijk gesteld. Het heeft dus uiteindelijk meer dan tien jaar geduurd voordat je een verkeerde ondernemer kunt sluiten. Onze fractie vindt dat wij dat de bewoners in onze wijken niet kunnen aandoen. Bovendien heeft Duitsland vanaf 1 april eigen wietteelt gelegaliseerd en mogen er cannabisclubs komen, zodat ze niet meer naar Nederland hoeven te komen. Daarom dienen wij deze motie in om onze inwoners in de woonwijken hiervoor te behoeden.

Dank u, voorzitter.

**De heer Dragstra, D66 (interruptie)**

Is mevrouw Heine van mening dat als we een proef gaan doen voor het legaliseren van wietteelt, de overlast in de wijken veel minder zal gaan worden? In ieder geval de overlast die u beschrijft, met een overval op de ondernemer en de rest wat u net aangaf?

**Mevrouw Heine-van Dartel, CDA**

Nee, ik zie niet wat dat met elkaar te maken heeft. Als het dadelijk gelegaliseerd wordt, is het alleen voor de coffeeshophouder veel gemakkelijker, omdat hij de wiet veel makkelijker kan inkopen.

**De heer Dragstra, D66 (interruptie)**

Op dit moment is de koop van de wiet door de coffeeshophouder illegaal. Dat maakt juist dat er ook allerlei illegale connecties zijn. Daar komt die overlast juist vandaan. Daarom is het juist goed dat we dit experiment gaan doen. Als we dit gaan doen, dan denk ik dat de overlast zal afnemen. Maar u ziet dat dus anders?

**Mevrouw Heine-van Dartel, CDA**

Ja.

**De heer Nefjodov, GroenLinks (interruptie)**

In de motie en in het betoog wordt verondersteld dat toekomstige coffeeshops onmogelijk moeten worden gemaakt op basis van de overlastproblematiek. Maar dat er eenmalig een rotte appel tussen heeft gezeten,



is toch geen rechtvaardiging om het gemeentebreed permanent onmogelijk te maken voor een nieuwe speler?

**De heer Hoogers, PVV (interruptie)**

Ik woon in de buurt van een coffeeshop in Heerlen-Noord. In de buurt wordt een onveilig gevoel ervaren. Een week geleden, op de Akerstraat-Noord, onze grote doorvoerroute, vier gewapende politieagenten met getrokken wapens op iemand die uit een auto wordt getrokken. De auto had een Belgisch kenteken. De auto werd onderzocht. Er kwamen pakketjes uit. Dat is ook overlast. Ik denk dat we het anders gaan bagatelliseren, zo van: het gebeurt maar een enkele keer. Maar het gebeurt geen enkele keer. Dit is slechts een voorbeeld dat nog minder dan een week geleden heeft plaatsgevonden.

**De voorzitter**

Dank u wel. Dit was meer een opmerking. De heer Reijnders.

**De heer Reijnders, SP**

Dank u wel, voorzitter. Ik geloof dat de SP-fractie dadelijk heel verstandige dingen over beide zaken gaat zeggen. Dan komt het allemaal samen.

**De voorzitter**

Iedereen gelukkig, mensen!

**De heer Reijnders, SP**

Ik heb de druk nu wel opgevoerd voor mezelf, maar ik ga mijn best doen. In alle ernst, veiligheid en leefbaarheid behoren misschien wel tot de grootste uitdagingen van onze stad, want we scoren gewoon buitengewoon beroerd op leefbaarheid en veiligheid. Of het nu gaat om drugsgerelateerde criminaliteit of overlast door verwarde personen. Ik heb nog eens even de veiligheidsanalyse van vorig jaar erbij gepakt. Het is soms echt ontluisterend. Ook in vergelijking met steden als Rotterdam staan we er slecht op qua veiligheid. Dus trekken we als gemeente - dat deden we al en dat gaan we nu weer doen - met al die hardwerkende handhavers en zorgverleners terecht alles uit de kast om de veiligheid en de leefbaarheid in onze stad en buurten te verbeteren.

We worden hierbij niet geholpen door landelijke keuzes. Want ondanks de veelzeggende en zorgwekkende veiligheidscijfers en een langjarige lobby voor onze burgemeester voor meer politiecapaciteit, hangt de volgende korting op politiecapaciteit alweer boven ons hoofd. De SP-fractie vindt dat bizar en onacceptabel. Op deze manier voelt het als vechten tegen de bierkaai. Mochten ze in Den Haag meeluisteren - ik kan me haast niet anders voorstellen dan dat ze dat doen, zou ik toch de volgende boodschap willen geven. Heerlen staat vol overtuiging en vol goede moed aan de lat om de veiligheid te verbeteren. Den Haag, heb oog voor die opgave. Heb oog voor die motivatie en daadkracht van de gemeente en haar partners en help ons. Steek ons in ieder geval geen stok tussen de wielen, zoals nog meer capaciteit hier wegtrekken.

Maar de SP is wel erg tevreden over de kadernota. Wij lichten er graag een aantal zaken uit. In onze stad blijven we veiligheid en zorg met elkaar verbinden. Wat de SP betreft is dat ongelooflijk belangrijk. We deden dat al begin 2000 in Operatie Hartslag. We doen dat nu nog steeds. Goede zorg en ondersteuning van mensen die het nodig hebben, gaat gewoon directe invloed hebben op de veiligheid en leefbaarheid van onze buurten. Laten we dat vooral nog heel lang zo doen.

Daarnaast vinden wij de zichtbare aanwezigheid in de buurten echt van groot belang. Niet alleen van politie of boa, maar dat kunnen ook buurtbemiddelaars zijn, jeugdboa's of straatcoaches. Wie de buurten en bewoners goed kent, kan onveilige situaties en overlast voorkomen.

De SP-fractie verneemt ook nog graag van de burgemeester of hij ruimte ziet om nog meer in te zetten op de aanwezigheid en zichtbaarheid.

Als SP-fractie kijken we erg uit naar het coffeeshopexperiment met de gesloten keten. Het huidige halfslachtige softdrugsbeleid in Nederland leidt tot ondermijning en onveiligheid in onze volksbuurten. Mensen in moeilijkheden laten zich verleiden om een kwekerij te starten, ondermijning. Bovendien leidt dat tot allerlei gevaren in onze volkswijken. Een kwekerij in een eengezinswoning is in allerlei opzichten gewoon een enorm gevaar. De SP-fractie wil op geen enkele manier blowen aanmoedigen, maar er wordt nu eenmaal geblowd. We kunnen niet wegkijken van de negatieve effecten op veiligheid en leefbaarheid van de illegale teelt die zich in de wijken afspeelt.

Om die reden steunt de SP-fractie ook de motie van het CDA om de derde coffeeshopvergunning definitief in te trekken. We hebben enorme uitdagingen op het gebied van veiligheid. We hebben zeer beperkte handhavingscapaciteit. Er zijn nu twee coffeeshops, waarvan we veronderstellen dat die prima in de behoefte voorzien. Een nieuwe coffeeshop en de mogelijke overlast en onrust die daarmee gepaard gaat, moeten wij volgens mij helemaal niet willen op dit moment.

Tot slot wil de SP-fractie de burgemeester complementeren voor zijn niet aflatende inzet. Het levert helaas nog niet altijd de resultaten op die we willen, maar volgens mij heeft dat totaal niets te maken met die inzet. Die inzet blijft nodig. Blijf dat ook vooral doen, want we moeten deze stad veiliger en leefbaarder maken. Onze steun heeft u in ieder geval.

Tot zover. Dank u wel.

#### **De heer Nefjodov, GroenLinks (interruptie)**

Ik heb een vraag over een mogelijke tegenstrijdigheid waar ik graag meer toelichting op zou willen. Zo hoor ik terecht dat de SP wenst meer focus te hebben op de handhavingscapaciteit om te kunnen handhaven van al die onleefbare situaties van onze gemeente. Maar tegelijkertijd heeft de SP geen vrees voor het feit dat met het onmogelijk maken of het sluiten van de coffeeshop de gedoogde handel transformeert in een illegale straathandel, die nog onmogelijker te handhaven is dan via het gedoogbeleid?

#### **De heer Reijnders, SP**

Ik zie dat nog niet zo. We gaan natuurlijk straks een experiment starten met een gesloten coffeeshopketen. Dat zou kunnen leiden tot meer straathandel. In algemene zin vind ik het vrij bizar. Nu kunnen Belgen en Duitsers hier komen om te kopen, terwijl we eigenlijk criminelen de wiet laten maken. Als we dat straks op een nette manier doen, dan mogen ze ineens niet meer komen kopen. Het is wat het is, maar het is eigenlijk heel bijzonder als je erover nadenkt. Ik denk dat we dit moeten gaan zien. Ik denk dat de twee coffeeshops die er nu zijn in de behoefte voorzien. Of daar nu extra veel straathandel door is omdat die derde op dit moment dicht is, daar kan de burgemeester wellicht iets over zeggen. Maar ik zie geen spanning op beide standpunten.

#### **De heer Nefjodov, GroenLinks (interruptie)**

U zegt terecht: dat zien we niet. Is niet juist het veronrustende van illegale straathandel dat het onzichtbaar gebeurt? Het gebeurt onder de radar, waar we meestal geen zicht op hebben, terwijl we daar bij een coffeeshop wel zicht op hebben. We hebben zicht op de omstandigheden waar we inderdaad weleens over horen. We hebben zicht op de kwaliteit van het te consumeren product, waar we dat bij de illegale straathandel niet hebben. Is dat geen zorg? Hoe denkt de SP daarover?

#### **De heer Reijnders, SP**

Misschien heb ik het gemist, maar volgens mij is er op dit moment nog geen sprake van grote illegale straathandel, omdat die derde coffeeshop nu twee of drie jaar dicht is. Nogmaals, anders hoor ik dat graag. Ik zou niet willen stellen dat wij goed zicht hebben op de kwaliteit van wat in coffeeshops wordt verkocht, want dat wordt nog steeds op illegale wijze en via de achterdeur naar binnen gehaald. Het wordt verkocht aan de toonbank. Volgens mij is er op dit moment geen controle. Volgens mij kan zo'n experiment met zo'n gesloten keten, en dus regulering van teelt, daar wel iets in betekenen.

**De voorzitter**

Derde en laatste interruptie van de heer Nefjodov.

**De heer Nefjodov, GroenLinks (interruptie)**

Misschien heb ik me vergist, maar volgens mij zei u zojuist dat er geen zicht is of geen kwaliteitscontrole plaatsvindt op de cannabis die wordt verkocht in de coffeeshops. Klopt dat?

**De heer Reijnders, SP**

Dat klopt. Dat is wat ik zei.

**De voorzitter**

Meneer Kockelkorn, aan u het woord.

**De heer Kockelkorn, VVD**

Dank u wel, voorzitter. Ook onze fractie wil zich aansluiten bij de complimenten die ook al door andere fracties zijn gegeven voor de enorme effort die zowel onze boa's als de politie hier in Heerlen dagelijks doen, en dat met een beperkte capaciteit. Ook daar de complimenten richting onze burgervader voor de landelijke lobby die hij samen met de andere Parkstadgemeenten voert.

Dat die aanpak werkt, zie je ook aan de aandacht die onze gemeente krijgt in de landelijke media. Ik verwijs naar het item bij RTL Nieuws deze week. We zijn dan ook zeer blij met de Kadernota veiligheid en met het nieuwe concept van de jaarplannen, met daarin waar we als raad meer sturing krijgen. We zitten echt aan de knoppen. Vervolgens kunnen we tastbare resultaten toetsen. Daar zijn we dus heel blij mee. Onze fractie is ook heel blij met de inzet van de jeugdboa's. Ik denk dat het heel belangrijk is om aan de voorkant te investeren, zodat jongeren niet op die glijdende schaal richting criminaliteit terechtkomen. Hoe vroeger we dat kunnen aanpakken, hoe minder effort we later in de keten nodig hebben om misschien zwaardere zaken aan te pakken.

Onze fractie is ook heel blij met het Zorg- en Veiligheidshuis in Hoensbroek dat er gaat komen. Het is eigenlijk een volgende bouwsteen in de verdere uitrol van Hartslag. De SP noemde al de koppeling tussen zorg en veiligheid, waar onze fractie echt heel blij mee is, en waar we echt enorme resultaten mee hebben bereikt in onze mooie stad.

Wat wij heel belangrijk vinden, is de afstemming met de andere Parkstadgemeenten als het over het stukje veiligheid gaat. We hebben dat in het verleden gezien bij jeugdoverlast. We moeten voorkomen dat we elkaars waterbed gaan creëren. Dat als wij ergens optreden, het in de naliggende gemeenten komt.

Het is al veel gezegd, de wietproef die er deze zomer komt. We zijn heel blij met de inzet van de burgemeester om te voorkomen dat er straathandel komt. We kunnen nu al kijken hoe we dat gaan voorkomen. We zijn ook heel blij met de werkbezoeken aan Breda en Tilburg, waar we nog een keer gaan navragen hoe de effecten daar zijn geweest. Daar zitten ze namelijk ook in een grensregio, zij het meer met de Belgische grensregio.

Richting het CDA wil ik nog het volgende aangeven. Er werd gezegd dat wiet in Duitsland is gelegaliseerd. Dat is niet waar. De Bundestag heeft het gelegaliseerd, maar het moet nog door de Bundesrat. We weten tegenwoordig in Nederland dat dit niet altijd meer een vanzelfsprekendheid is dat als iets door de ene Kamer heen komt, het ook door de andere Kamer heen gaat. Verder denk ik, net zoals in de commissie is gezegd, dat het mechanisme met twee coffeeshops zoals we dat nu hebben goed functioneert. We kijken dan ook met belangstelling naar de reactie van de portefeuillehouder op de motie.

Dan heb ik nog een vraag. Onlangs was een onderzoek van Follow the Money. Dat ging vaak over het stukje ondermijning, de gebiedsgerichte aanpak en het koppelen van gegevens van verschillende overheidsinstanties aan elkaar om zaken inzichtelijk te maken. Dat werkt heel goed. Dat betekent ook dat we heel veel zaken inzichtelijk krijgen, maar op een heel laag niveau richting burger. Er zit ook vaak een

stukje profiling in. Er werd ook het voorbeeld van de gemeente Breda genoemd, waar gewoon werd gezegd: deze jongere heeft meer kans op criminaliteit. Vervolgens werd daar beleid op ingezet. Ik denk dat we daar heel voorzichtig mee moeten zijn en dat het stukje privacy daarin enorm belangrijk is. Ik zou dan ook graag een stukje geruststelling van onze burgervader willen hebben dat we dat stukje in Heerlen in ieder geval niet toepassen.

Tot zover in eerste termijn.

#### **De voorzitter**

Dank u wel. Dan ga ik naar de heer Nefjodov.

#### **De heer Nefjodov, GroenLinks**

Dank u, voorzitter. Over de kadernota kan ik kort en krachtig zijn. Ik ben het daarmee eens. We hebben nog een lange weg te gaan, maar dit is zeker een van die stappen die ons in de juiste richting zet en zal zetten.

Verder voor wat betreft de motie van het CDA. Allereerst wil ik benadrukken dat iedereen in de raad en in het college zich bewust is van het belang van veiligheid en leefbaarheid in onze stad. Laten we niet voorbijgaan aan zekere feitelijke gegevens die ons voorliggen. Onze huidige situatie met twee coffeeshops functioneert naar behoren. Er is geen concrete aanleiding om aan te nemen dat het openen van een derde coffeeshop automatisch zou resulteren in meer onveiligheid en onleefbaarheid dan de illegale straathandel dat nu al doet in diens plaats.

Hierbij is het belangrijk om te erkennen dat het sluiten van een coffeeshop in Heerlerbaan niet representatief hoeft te zijn voor de situatie in de rest van Heerlen. Het incident dat heeft geleid tot de sluiting van die ene coffeeshop, waarbij overlast trouwens niet de reden was, zijn niet indicatief voor het gedrag en de werkwijze van andere coffeeshops in onze stad. Het zou dan ook onrechtvaardig zijn om alle potentiële exploitanten te straffen voor de fouten van één rotte appel.

Daarnaast moeten we ook rekening houden met het aspect van handhaving en controle.

#### **Mevrouw Heine-van Dartel, CDA (interruptie)**

U hebt net het verhaal van de meneer van de PVV gehoord dat er bij een andere coffeeshop ook wel degelijk genoeg overlast is. Het wil dus niet alleen zeggen dat het alleen op de Heerlerbaan is, maar dat het ook op andere plaatsen is.

#### **De heer Nefjodov, GroenLinks**

Dat was inderdaad de volgende paragraaf die ik wilde voorlezen. Het punt met situaties die inderdaad weleens kunnen voorkomen, is dat deze zich met het verbieden van de coffeeshop verplaatsen naar de illegale straathandel. Door het aantal coffeeshops te beperken tot twee verplaatsen we de gedoogde handel naar illegale straathandel, waardoor het probleem zich alleen maar nog meer verstoort.

Daarnaast is het ook op het vlak van consumentenveiligheid onverstandig, nu we ons zicht op de kwaliteit van de verkochte cannabis beperken.

#### **De heer Reijnders, SP (interruptie)**

De heer Nefjodov haalt steeds de illegale straathandel aan, maar volgens mij is dat op dit moment niet aan de orde. De SP-fractie stelt vast dat we een vrij stabiele situatie hebben, met twee coffeeshops die kennelijk in een behoefte voorzien. Gezien de handhavingscapaciteit die er is en de uitdagingen die we hebben op veiligheid, waarom zouden we dan op dit moment een derde coffeeshop openen? Met risico op overlast en op onrust voor bewoners, daar kun je ook zeker van zijn. Het zit veel meer daarin, dan dat er nu een probleem zou zijn met illegale straathandel dat we moeten oplossen. Heeft de heer Nefjodov er feiten over dat er op dit moment een enorm probleem is met illegale straathandel dat we moeten beteugelen met een derde coffeeshop?

**De voorzitter**

Voordat ik het woord geef aan de heer Nefjodov, een interruptie van de heer De Groot op de heer Reijnders.

**De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)**

De heer Reijnders heeft een beeld over dealen op straat. Volgens mij staat hij niet in de werkelijkheid. Bij mij in de straat, bij het Maankwartier, op diverse plekken in Heerlen-Noord wordt gedeald bij het leven. Dat proces gaat dikwijls gepaard met onveilige situaties waar heel veel bewoners heel veel last van hebben. Ik ga er dadelijk nog iets over zeggen in mijn termijn, maar ik wil het toch even meegeven aan de heer Reijnders.

**De heer Reijnders, SP (interruptie)**

Dit is eigenlijk de tweede keer. Net mocht ik niet reageren tijdens de rondvraag, dus die parkeer ik. Maar dit zijn niet de woorden die ik heb gesproken. We weten allemaal dat er ontzettend veel wordt gedeald in Heerlen. Dat is een zeer grote zorg van ons allemaal. Maar ik denk dat de heer de Groot ook wel begrijpt dat in die autootjes geen zakjes wiet worden verkocht en dat in coffeeshops geen zakjes cocaïne, pillen en heroïne worden verkocht. Voordat we alles op een grote hoop gooien en niemand het nog begrijpt, ik denk dat de illegale straathandel niet over wiet gaat. Ik hoor het ook graag van de burgemeester. Het is een supergroot probleem. Ik laat me hier ook zeker niet aanpraten dat de SP-fractie daar niets aan zou willen doen. Integendeel. Maar dit gaat over het softdrugsbeleid.

Tot slot hoop ik wel het volgende. Aangezien de OPH daar terecht zorgen over heeft - die delen wij zeer - zouden zij misschien toch met terugwerkende kracht dat gesloten ketenexperiment wel willen steunen. Daar hebben zij de vorige keer tegen gestemd. Ik denk dat je dat moet doen als je dat dealen en die overlast kennelijk belangrijk vindt. Dan is dat misschien een kans om daar alsnog in mee te gaan.

**Mevrouw Heine-van Dartel, CDA (interruptie)**

Ik zou het volgende aan de heer De Groot willen vragen. Toen de coffeeshop op de Heerlerbaan open was, was die overlast er toen niet? Toen was die overlast er ook al. Het wil dus niet zeggen dat die overlast weg is door een coffeeshop te openen.

**De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)**

Volledig mee eens.

**De voorzitter**

Volledig mee eens. Dank u wel. De heer Nefjodov, als u het ook eens bent, kunnen we volgens mij gewoon afhameren.

**De heer Nefjodov, GroenLinks**

Ik sla die riedel even over en ga terug naar de SP. Door de SP werd inderdaad gevraagd waar ik specifiek de cijfers vandaan haal of überhaupt het gegeven vandaan haal dat het zich verplaatst naar de illegale straathandel. Mijn bron is het WOCD. Dat is het kennisinstituut voor het ministerie van Justitie en Veiligheid. Daarop baseer ik mij in deze.

Dan ga ik verder. Tot slot misschien wel het belangrijkste argument dat ik heb. Ik wil nog wijzen op het averechtse effect van deze motie als we de logica van deze motie zouden hanteren. Een vermindering van coffeeshops leidt namelijk tot een verplaatsing van de klanten. Dus een verplaatsing van de mensen en het risico op overlast naar de nog bestaande coffeeshops. Een kwestie rond een gesloten coffeeshop bevond zich in Heerlen-Zuid. De twee nog open coffeeshops zitten in Heerlen-Centrum en in Heerlen-Noord. Hiermee verplaatsen wij dus het risico op overlast van Heerlen-Zuid naar Heerlen-Centrum en naar Heerlen-Noord. Dit terwijl specifiek Heerlen-Noord al zwaar genoeg wordt belast. We hebben er niet voor niets een

nationaal programma op zitten. Wij horen het noorden dus juist zoveel mogelijk te ontzien van dit soort veiligheidsrisico's, want die mensen verplaatsen zich gewoon. GroenLinks zal dus tegenstemmen nu een gebalanceerde aanpak meer recht doet aan Heerlen-Noord en de consumentenveiligheid die hier op het spel staat.

Dank u wel.

**Mevrouw Heine-van Dartel, CDA (interruptie)**

De coffeeshop op de Heerlerbaan is al vanaf 2019 dicht, dus dan zou dat nu al gebeurd zijn. Volgens de burgemeester werkt het nu met twee, dus blijkbaar is dat niet gebeurd. Dat argument zou alleen tellen als we de coffeeshop nu zouden gaan sluiten, maar die is al een aantal jaren dicht.

**De voorzitter**

Prima. Ik stel voor dat we de coffeeshops even met rust laten. Ik zal er straks op antwoorden en dan kunnen we erop verdergaan. Anders stuur ik u allemaal naar de coffeeshop toe en dan wordt u ook rustig, maar dat mag volgens mij niet. Mevrouw Géron.

**Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren**

Dank u, voorzitter. Een veilig en leefbaar Heerlen, waar inwoners zich thuisvoelen, waar veel preventie, heel veel samenwerking en creatieve zoeken is om het tekort aan politiecapaciteit op te lossen. Dat is voortdurend aan de orde.

Repressie en zorg gaan hand in hand. We zijn trots op allen die hier een bijdrage aan leveren vanuit hun betrokkenheid en beroep, of als inwoner van de stad. De voorliggende nota vormt dan ook het fundament daarvoor, uitgaande van vijf belangrijke thema's. We zijn blij dat de raad wordt meegenomen met de jaaroverzichten.

Naar aanleiding van het stuk in Follow the Money hebben wij toch ook wel enige zorgen over de dataverzameling. Die is natuurlijk nodig om ondermijning te voorkomen. Het delen van data, profileren et cetera zijn bekende problemen. Wij denken dat de portefeuillehouder daar ook zorgen over heeft, maar we denken ook dat dit een voortdurend dringend punt van zorg moet zijn.

Een ander punt is: verbinding en zorg en veiligheid. Op pagina 26 van de nota, integrale sturing op huiselijk geweld en kindermishandeling. Huiselijk geweld en kindermishandeling zijn zeer vaak aan de orde. Er staat dat integrale sturing wordt toegepast op huiselijk geweld en kindermishandeling. Denkt het college dat het met deze bullet binnen zorg en veiligheid wenselijk is om alert te zijn op dierenmishandeling? In geval van dierenmishandeling kan veel meer spelen op het gebied van crimineel gedrag en/of huiselijk geweld c.q. kindermishandeling.

Er is een signalenkaart. Die hebben we opgenomen in de Dierenwelzijnsnota die is aangenomen. Er is een signalenkaart dierenmishandeling en dierenverwaarlozing. Als deze kaart bekend is bij mensen, dan zijn ze veel alerter op die signalen. Wij denken dat dit toch zou moeten worden meegenomen.

Ik laat het hierbij. Ik had nog even een puntje over de coffeeshops, maar daar ga ik het nu niet over hebben. We hebben wel onze zorgen over coffeeshops in Heerlen-Noord, wat natuurlijk een kwetsbaar gebied is. We wachten eerst even de reactie af van de portefeuillehouder.

Tot zover.

**De voorzitter**

Dank u wel. De heer Daamen van Partij Hoensbroeks Belang.

**De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang**

Dank u wel, voorzitter. Het voordeel van zo laat aan de beurt zijn, is dat al heel veel gras voor je voeten is weggemaaid en je niet meer alles hoeft te herhalen.

Er zijn twee punten die ik wil uitlichten. Allereerst complimenten voor het stuk. Het is ook goed om te zien dat we in ieder geval vooruitgaan op het gebied van veiligheid. Dat komt toch wel uit cijfers naar voren. We zijn er nog lang niet, maar er zijn al een hele hoop complimenten gegeven. Daar willen we ons natuurlijk bij aansluiten.

Er zijn net twee voorbeelden aangehaald, de Mgr. Lebouillestraat, maar ook de coffeeshop op de Akerstraat. Dat is de reden dat wij aangeven dat het van belang is dat het veiligheidscentrum in Hoensbroek er daadwerkelijk gaat komen.

Dat brengt mij meteen bij het volgende punt. Wij ondersteunen de motie van het CDA van harte. We hebben wel een aanpassing, ook gezien de opmerking van de heer Hoogers, met betrekking tot de overlast in Hoensbroek. Daar speelt echt wel het een en ander. Die aanpassing hebben wij doorgegeven aan mevrouw Heine. Als dat wordt aangepast, steunen wij de motie van harte. Daar wil ik het even bij laten.

#### **De heer Dragstra, D66 (interruptie)**

Ik heb een interruptie op de heer Daamen, toch over de coffeeshop. Ik heb de volgende vraag aan de heer Daamen. Als er mogelijk een derde coffeeshop in Heerlen-Zuid bijkomt, zoals de heer Nefjodov net aangaf, denkt u dan ook niet dat er misschien juist een wat betere spreiding komt?

#### **De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang**

Dat denken wij niet. Wij gunnen een andere buurt niet de problematiek die wij ervaren bij de huidige coffeeshop. Vandaar Heerlen-Noord.

#### **De voorzitter**

Dank u wel. De heer Dragstra, u heeft het woord.

#### **De heer Dragstra, D66**

Dank u wel. Voorzitter. In de commissie hebben we de kadernota uitgebreid besproken. Zoals al eerder werd genoemd, is het een uitstekend stuk, met de bijbehorende uitstekende uitvoering door politie en handhaving. Daarom gaan we ook vooruit. Daar hebben wij al complimenten voor geven.

Namens D66 hebben wij onze focus gelegd op de burgerparticipatie, hoe inwoners kunnen bijdragen aan de leefbaarheid en veiligheid, en daarmee aan een sociale en veilige samenleving.

Daarnaast mag wat ons betreft ondermijning een hoge prioriteit krijgen, maar dat moet wel kunnen. Zoals we allemaal weten, heeft de burgemeester samen met de Parkstad gemeenten en bevlogen lobby gevoerd om de politiecapaciteit in onze regio te behouden en het liefst uit te breiden. Dat belang kennen wij allemaal. Dat ondersteunen wij natuurlijk van harte. Wij hopen dat het gaat lukken. Maar kunnen we de politie in de tussentijd ook ontlasten? Dat is de vraag die wij ons stellen. Zijn er tijdelijke aanpassingen in de werkwijze en de samenwerking met partners te maken om de veiligheid in de regio te borgen? Neem bijvoorbeeld Mondriaan en de GGZ in de omgang met verwarde personen. Zijn er mogelijkheden om de samenwerking in de tussentijd beter op elkaar af te stemmen?

Ook in die lijn aandacht voor het bewustmaken van inwoners in het herkennen van de signalen van ondermijning en hen te ondersteunen om een bijdrage te leveren aan de veiligheid in onze stad.

Voorzitter. Ik ga het toch nog even hebben over de coffeeshops, want ik wil dat niet aan mij voorbij laten gaan. Net is al benoemd dat afgelopen week in Duitsland een nieuwe wet werd aangenomen. De wet is er nog niet helemaal doorheen. Dat was een goede aanvulling van de heer Kockelkorn. De wet maakt de wiet legaal voor recreatief gebruik. Dat is een doorbraak en een belangrijke stap in het decriminaliseren van wiet.

Voorzitter. De oorzaak van de criminaliteit rondom wietteelt komt juist door de gedoogconstructie en de achterdeurproblematiek die daaruit voortkomt. Heel veel deskundigen geven dat aan, waaronder ook emeritus hoogleraar strafrecht Theo de Groot tegen RTL Nieuws. Er is geen controle op de productie,

waardoor niet duidelijk is welke eventuele schadelijke stoffen in de wiet zitten en de THC-waarde daardoor stijgt.

Wat D66 betreft kunnen we niet wachten met het wietexperiment dat deze zomer van start gaat. Wij vinden het ook niet verstandig om op dit moment het beleid rondom het maximaal aantal coffeeshops van drie naar twee aan te passen. We hebben het er net al over gehad. Weliswaar zijn er op dit moment twee coffeeshops met een vergunning in de stad, maar D66 pleit voor goede spreiding. De coffeeshops liggen in Heerlen Centrum en Hoensbroek. Wat D66 betreft is het ook goed om voor de verkoop van wiet een gezonde spreiding over de stad aan te houden, met een aanbod in Heerlen-Noord, Heerlen-Centrum en Heerlen-Zuid, zoals het ook was toen de coffeshop op de Heerlerbaan er nog was.

**De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)**

Is de heer Dragstra ervan op de hoogte dat nog niet zo'n lange tijd geleden in Heerlen vijf coffeeshops waren en dat is teruggegaan naar drie? Nu komt uit de praktijk naar voren dat die twee gewoon goed genoeg functioneren. Welke conclusie trekt u daaruit?

**De heer Dragstra, D66**

Ik vind het een voorbarige conclusie. Ik hoor de heer Reijnders aangeven dat de behoefte is vervuld. Ik weet niet of dat het geval is. Ik vind het voorbarig om dat nu al te concluderen. Inderdaad, er waren eerst veel meer coffeeshops. Op dit moment is nog geen uitbater gevonden voor de derde coffeeshop. Maar om dat nu al niet meer mogelijk te maken, vinden wij erg voorbarig.

**De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)**

Denkt de heer Dragstra niet dat het mogelijk is dat dadelijk in de praktijk blijkt dat je wellicht meer dan twee coffeeshops nodig hebt en dat er na een discussie hier in de gemeenteraad een derde alsnog mogelijk wordt gemaakt, nadat we die hier wellicht vanavond schrappen? Dus een probleem dat u mogelijk voorziet, kan net zo goed weer worden opgelost als daar noodzaak voor is. Bent u dat met mij eens?

**De heer Dragstra, D66**

Ja, dat zou kunnen, maar dat is heel omslachtig. De ruimte is er nu. Wat ons betreft is er geen reden om die ruimte weg te nemen. Nogmaals, wij vinden het voorbarig. Ik blijf dat herhalen.

**De voorzitter**

Dank u wel.

**De heer Dragstra, D66**

Ik ga even verder. Wat D66 betreft is het juist goed om de mogelijkheid voor een extra coffeeshop mee te nemen in het wietexperiment, juist om de mogelijkheid te hebben om het aanbod beter te verdelen. We weten niet precies wat de effecten gaan zijn voor de straatverkoop. We weten ook niet precies wat de effecten gaan zijn van de aanpassing in de wetgeving in Duitsland. Dus om dat nu te doen, vinden wij gewoon niet het juiste moment. Laten we daarmee wachten. Dat is onze oproep.

Tot zover.

**De voorzitter**

Dank u wel. Dan ga ik naar de heer De Groot.

**De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen**

Dank u, voorzitter. Ook de OPH is blij met het raadsvoorstel zoals het er ligt. Dat is ook uitgebreid besproken in de commissie. Er zijn goede antwoorden gegeven op de gestelde vragen. Zoals gezegd, geven ook wij complimenten aan de burgemeester met betrekking tot zijn rol in deze. Maar laten we wel wezen,



het is ook roeien met de riemen die je hebt. Het is erg lastig om met die beperkte politiecapaciteit je werk goed te doen.

We hebben het al eerder gehad over de mogelijkheden om de boa's niet alleen kwantitatief uit te breiden. Dat is ook mijn eerste vraag. Wat is op dit moment de stand van zaken ten aanzien van de uitbreiding, zoals wij die in een eerdere motie hebben afgesproken? Dat is een.

Twee, ook ten aanzien van die boa's. Als die mensen buiten zijn, moeten ze natuurlijk ook zichzelf voldoende veilig kunnen voelen in hun rol. We weten dat in Breda nu wordt gestart met de boa's die een veiligheidsstok dragen. De vraag is hoe snel Heerlen daarop gaat aanhaken. Natuurlijk hoort daar ook voldoende training bij, laat dat helder zijn.

Daarnaast is over het aantal coffeeshops al genoeg gedebatteerd. We zijn heel erg benieuwd naar de reactie van de burgemeester hierop. Mede op basis van die reactie en de discussie hier zullen wij ons oordeel vellen.

#### **De voorzitter**

Dank u wel, meneer De Groot. Dan ga ik naar de heer Leers.

#### **De heer Leers, Hart-Leers**

Meneer de voorzitter. Dat de situatie qua veiligheid in onze stad uitdagend is en waarschijnlijk ook blijft, moge duidelijk zijn. Alleen al het feit dat we nog steeds tientallen agenten tekort komen, baart velen zorgen, zo ook mij en onze fractie. Afsluitend voor wat betreft de coffeeshops. In de interruptie richting de heer Dragstra had ik het over het aantal vijf. Dat is nog niet zo gek lang geleden. De coffeeshop op de Heerlerbaan is inmiddels al jaren gesloten. Dat staat volgens mij ook in de motie. Destijds heb ik de suggestie gedaan om de voormalige tippelzone te gebruiken als locatie voor een mogelijke coffeeshop. Dat is in the middle of nowhere waar zo min mogelijk overlast zou kunnen ontstaan. Ik zou graag van het college c.q. de portefeuillehouder willen horen dat de stelling die ik uit richting de heer Dragstra, namelijk dat het wegbestemmen van een derde coffeeshop ook teniet kan worden gedaan door het weer toevoegen ervan, mocht de noodzaak daarvoor zijn. Uit de eerdere discussie in de raadscommissie heb ik begrepen dat de portefeuillehouder de conclusie deelt om het te houden bij twee coffeeshops en daardoor een streep door de derde te zetten. Dat hoor ik ter bevestiging waarschijnlijk in de eerste termijn.

Dank u wel.

#### **De heer Reijnders, SP (interruptie)**

De heer Leers triggert mij. Ik heb dadelijk een vraag. Op dit moment ligt die vergunning ergens op de plank. Als zich dus mogen iemand meldt met een goed verhaal, heeft de gemeente dan nog de ruimte om te zeggen "nee, daar hebben we eigenlijk toch geen trek in", of moeten we daarin meegaan? Dat is misschien ook wel relevant voor de discussie over het al dan niet intrekken.

#### **De voorzitter**

Ik neem het straks mee in alle antwoorden. De heer Damen van de Fractie Damen.

#### **De heer Damen, Fractie Damen**

Voorzitter. Heel kort. De dankwoorden zijn volgens mij niet in een emmer te duwen, want die zou anders overlopen. In de commissie hebben we uitgebreid gesproken over deze kadernota. U hebt daar ook voldoende antwoorden gegeven op gestelde vragen. Wij zijn heel blij dat we op deze wijze over deze kadernota hebben kunnen spreken.

Ik kan het natuurlijk toch niet laten om nog een enkele opmerking te maken over de wijze waarop wij de motie samen met het CDA hebben ingediend rondom de coffeeshops. Ik denk dat het goed is als men in deze raad een keer het historisch overzicht raadpleegt over op welke wijze wij als bewoners en burgers van Heerlerbaan getroffen zijn door het feit dat alles wat zich omtrent de coffeeshop op de Heerlerbaan

heeft afgespeeld alleen maar ellende heeft veroorzaakt. Wij waren blij toen de burgemeester daar een streep door trok, ondanks het feit dat toen ook gesprekken zouden plaatsvinden rondom de tippelzone, maar waar twee gemeenten die daaraan grensden niet zo gelukkig mee waren. Uiteindelijk werd toch het besluit genomen om de coffeeshop op de Heerlerbaan te sluiten. Vandaar dat wij ook heel blij zijn dat deze motie is ingediend om te blijven met de twee coffeeshops die functioneren, die voldoende onder handhaving vallen, die voldoende gecontroleerd worden en die geen enkele overlast vanuit de coffeeshop veroorzaken in de buurten en de wijken.

Daar wil ik het bij laten.

#### **De voorzitter**

Dank u wel. Ik zag dat de heer Verreck nog het woord wil voeren.

#### **De heer Verreck, PvdA**

Dank u wel, voorzitter. Heel kort. Ik denk dat meer dan voldoende is gezegd over het raadsvoorstel. Wij kunnen ons daar volledig in vinden. Maar heel even over de motie van het CDA en de Fractie Damen. Ik weet niet waar de heer Daamen net op doelde over wat er zou zijn aangepast in de tekst. Ik lees dat, in tegenstelling tot de coffeeshop destijds in Heerlerbaan, de coffeeshops in Heerlen Centrum en in Hoensbroek wel functioneren en in de omgeving geen aanslag plegen op de veiligheid en leefbaarheid daar. Ik ben het met de heer Hoogers eens dat ik toch heel andere geluiden krijg over de coffeeshop op de Akerstraat-Noord. Die ligt in misschien wel een van de kwetsbaarste wijken van Heerlen. Ik vind dat we serieus moeten nadenken over of deze niet op een andere plek terecht kan komen waar veel minder overlast zou kunnen plaatsvinden, bijvoorbeeld op een industrieterrein of waar dan ook.

Ik citeer: "Een van de grote problemen van de coffeeshop op de Akerstraat-Noord is dat die naast de avondwinkel ligt, het aan- en afrijden van auto's, schuin parkeren, weggrijden met forse snelheid, voor de naastliggende panden roken voor de ingangen van de woningen, kentekens Duits, Pools, Belgisch. Bewoners parkeren in het donker auto's op andere plekken om beschadigingen aan hun auto's te voorkomen. Dat zijn dingen die de leefbaarheid in die straat aantasten, want daar wonen ook gewoon mensen. In tegenstelling tot het centrum. Er wonen wel inwoners in het centrum, maar veel minder rondom de huidige plek waar de coffeeshop ligt dan op een andere plek in de stad. Ik denk dat we goed moeten nadenken over of we de coffeeshop op de huidige plek moeten laten liggen. Ik geloof erin. Daarom ben ik wel heel benieuwd naar de antwoorden van de burgemeester met betrekking tot drugsrunners die we in de stad hebben en straatverkoophandel. Hebben we daar getallen en cijfers over?

Ik weet niet of er een relatie bestaat tussen straathandel en het sluiten van coffeeshops. Ik weet wel dat tussen het straffe beleid vanuit Den Haag met betrekking tot het ingezetene criterium, er een enorme toename is geweest van straathandel. Ik weet dat in een van de gemeenten die moeite hadden met een coffeeshop op de tippelzone, de grootste de coffeeshop van heel Parkstad ligt, namelijk tegenover het slachthuis in Kerkrade, met een eigen verkeerscirculatieplan en bewakers die daar de hele dag rondlopen. Dus ik denk: hoeveel boter kun je als gemeente op je hoofd hebben?

Ik twijfel aan deze motie, twee of drie. Ik geloof niet in de woorden dat als het er nu drie zijn, we er eentje afhalen en dan kunnen we weer eentje toevoegen. Ik twijfel eraan of dat ooit zal gebeuren. Ik zie alleen dat er meer repressie en meer afbouw plaatsvindt in plaats van dat er iets wordt toegestaan, terwijl ik denk dat met mogelijkheden coffeeshops wel moeten worden toegestaan. Ik ben heel benieuwd naar het antwoord op de vraag die de heer Reijnders stelde: wat betekent het als deze motie wordt aangenomen, per wanneer is dat beleid dan geëffectueerd en is die derde vergunning dan verdwenen?

#### **De voorzitter**

Ik zie een interruptie van de heer Daamen met twee aa's.

#### **De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang (interruptie)**

De heer Daamen met twee a's wil graag aan de heer Verreck duidelijkheid geven over wat ik had gevraagd om aan te passen. Dat is de zinsnede "in hun omgeving en geen aanslag plegen op veiligheid en leefbaarheid aldaar". Dus misschien geeft dat wel een stukje duidelijkheid over de overlast die daar wordt veroorzaakt. Het doet voorkomen alsof het in Heerlen-Centrum en Hoensbroek wel goed zou functioneren. Daarom het verzoek om die zinsnede eruit te halen, omdat het wel overlast oplevert.

**De heer Verreck, PvdA**

Die zin staat nog steeds in de motie. Ik baseer me op wat nu voorligt en niet op wat volgende week voorligt. Ik moet reageren op basis van wat nu voorligt en niet op iets dat is aangepast. Dan had er een aangepaste motie moeten staan. Het is natuurlijk heel raar wat nu gebeurt. Er is hier een afspraak gemaakt om die aan te passen. Vervolgens heb ik hier en niet-aangepaste motie liggen waar ik op moet reageren, terwijl ik niet weet wat de aanpassing is.

**De voorzitter**

Laat even de indiener van de motie reageren.

**Mevrouw Heine-van Dartel, CDA (interruptie)**

De heer Daamen heeft net gezegd dat hij graag wil dat de motie wordt aangepast. Toen hebben we ook gezegd dat de motie dadelijk in de tweede termijn wordt aangepast. De overlast die er dus niet zou zijn in Hoensbroek gaat eruit. We gaan het er alleen maar over hebben dat er in Heerlen geen overlast is. Dat wordt gewoon aangepast in de motie.

**De heer Reijnders, SP (interruptie)**

Ik wil de heer Verreck bedanken voor zijn uitgebreide stemverklaring, maar ik ben ook wel benieuwd wat de heer Verreck eigenlijk vindt van de kadernota leefbaarheid en veiligheid.

**De voorzitter**

Meneer Verreck, wat vindt u er eigenlijk van?

**De heer Verreck, PvdA**

Ik ben ermee begonnen dat ik het een goede nota vind, waar wij volledig achter kunnen staan. Ik ondersteun de lovende woorden van alle voorgangers en collega's van mij in deze raadszaal van harte en de burgemeester in zijn geweldige werk. Dat is misschien wel het meest erge. Ik hoor dat de burgemeester complimenten krijgt van de VVD, terwijl de minister van de VVD die capaciteit steeds beperkt. Die friemelt aan de capaciteit. Ik denk: bel die minister op en zeg regel dat nu eens fatsoenlijk.

**De heer Nefjodov, GroenLinks (interruptie)**

Terugkomend op wat mevrouw Heine zei over de aanpassing van de motie. Een andere fout die ik destijds in de motie bespeurde, was dat in de motie letterlijk staat dat coffeeshop The Brothers medio 2019 door Emile Roemer was gesloten wegens overlast. Dat was niet vanwege overlast, zoals de motie dit wel benoemt. De reden was een illegale hoeveelheid handelsvoorraad, niet de overlast. Bent u zich bewust van deze toch wel fundamentele fout in de motie?

**Mevrouw Heine-van Dartel, CDA (interruptie)**

Ik heb net benoemd de overval, de 58 kilo en schietpartijen. Ik heb alles samen benoemd. Dat was uiteindelijk samen de overlast. Het was eigenlijk een opeenstapeling van al die ellende in al die jaren. Daardoor is het eindelijk eerst drie maanden gesloten, daarna zes maanden gesloten en uiteindelijk definitief gesloten. De rechter vond toen ook dat dit correct was. Het was dus niet alleen die ene overlast.

**De voorzitter**

Dank u wel. Tot slot de Jongerenpartij. De heer Hendriks.

**De heer Hendriks, Jongerenpartij Heerlen**

Dank u, voorzitter. Het voordeel als je als laatste bent, is dat je eigenlijk niets meer hoeft te zeggen, want je kunt gewoon zeggen: ik sluit me bij alles aan en dan komt het goed.

**De voorzitter**

Dat scheelt wel tijd.

**De heer Hendriks, Jongerenpartij Heerlen**

Om meteen even duidelijk te zijn: in de commissie is al heel veel gezegd over de kadernota. Daar kunnen wij ons volledig bij scharen. We scharen ons ook bij alle complimenten die zijn uitgedeeld. Dat is een.

Dan ga ik toch even naar de motie. Ik ondersteun Partij Hoensbroeks Belang. Dat hebben we ook al aangegeven bij het CDA. Wij kunnen ons niet vinden in die regel rondom Hoensbroek dat het daar in de omgeving wel zou passen. Het is natuurlijk gewoon een onderneming en het is ooit wel toegestaan. Wat ons een beetje bevreemt, is dat wij überhaupt dit soort concepten op dit soort locaties behouden. In hoeverre is het mogelijk om met die locaties in gesprek te gaan en ze te verleggen naar buiten de kwetsbare wijken? Ik heb de meeste ervaring met de zichtbaarheid op de Akerstraat-Noord, maar dat is eigenlijk een soort McDrive voor softdrugs. Daar rijden de hele tijd auto's af en aan. Dat is levensgevaarlijk. Die jongens kijken niet in spiegels als ze uitdraaien. Je zou überhaupt eens kunnen onderzoeken of dit niet op andere locaties kan. Dat zouden wij nog willen toevoegen aan deze hele discussie.

**De heer Nefjodov, GroenLinks (interruptie)**

Deelt de Jongerenpartij dan ook de zorg die GroenLinks en een aantal andere partijen, zoals D66, ook hebben dat op het moment dat je die McDrive in Heerlen-Zuid sluit, de McDrive in Heerlen-Noord drukker wordt? Dat daar het risico op overlast groter wordt? Delen jullie diezelfde zorg dat de overlast zich in feite verplaatst van het zuiden naar het noorden?

**De heer Hendriks, Jongerenpartij Heerlen**

Volgens mij is de locatie al gesloten. Zoals ik het begrijp en zoals we het inmiddels al bijna vier jaar zien, gaat het vrij goed met deze twee locaties. Ik zou de vraag andersom willen stellen. Maar goed, dit gaat een beetje een welles-nietes-spelletje worden. Dat heeft geen zin. Zou het in Hoensbroek beter worden als we de derde in een keer gaan openen? Ik denk het niet. Hoensbroek ligt nu eenmaal vrij makkelijk om even aan te vliegen en weer weg te rijden. Ik denk dat deze discussie dus geen zin heeft.

**De voorzitter**

Dank u wel. Dames en heren, ik ga over tot antwoorden. Laat ik beginnen met enorm veel dank aan u allen te zeggen, want het is natuurlijk fijn om te horen dat er een nota ligt die op steun en waardering kan rekenen. Die steun, waardering en complimenten leg ik dan ook meteen neer bij de ambtelijke organisatie, want die hebben hier een geweldig stukje werk geleverd. Daar kan ik alleen maar hartstikke blij mee zijn, want ik heb gewoon echt heel goede mensen om mij heen, binnenshuis en buitenshuis. Want die steun voor politie en boa's deel ik van harte met u. Die complimenten wil ik op deze manier dus ook doorgeven, vooral aan hen.

Wat mijzelf betreft, ik blijf knokken, knokken en knokken om te kijken of we politie kunnen krijgen. En als we geen politie kunnen krijgen, wat de alternatieven zijn. We reiken genoeg alternatieven aan. Er is ook gevraagd: zijn er manieren om de politie te ontlasten? Ik heb ook de suggestie naar de rijksoverheid gedaan om te kijken of je administratieve ambtenaren op het politiebureau kunt zetten die het verwerken doen van hetgeen de politie in blauw buiten ophaalt. Dat doen wij voor een deel al door onze juristen in

het politiebureau neer te zetten om bestuurlijke rapportages klaar te maken. Het gevolg is overigens dat ik dit jaar veel meer aanpak straatdealen heb kunnen doen tot nu toe. Ik heb echt al heel veel mensen aangeschreven voor straatdealen en een last onder dwangsom gegeven. Dat zie je echt toenemen doordat we richter inzetten. Dat zijn dingen waarbij we proberen om die politie te helpen.

Dat doen we ook met buurtbemiddeling. Naar aanleiding van het verzoek in de commissie hebben wij de gegevens toegezonden. Je ziet dat het werkt. Je ziet dat je juist in de sociale overlast waar de politie zoveel voor moet uitrukken met buurtbemiddeling weer een instrument hebt waarmee we het wat zachter kunnen maken voor de politie. Het mooie is dat het beklijft. Dat zijn mooie dingen. Ik denk dat het goed is dat we dat doen. Mevrouw Heine heeft ook gezegd dat het goed is dat we met die inwoners samenwerken. De Mgr. Lebouillestraat is een mooi voorbeeld. Ik ben blij dat dit gebeurt. Ik heb vanmiddag al geschakeld met mijn mensen over wat dit betekent voor wat we met het pand gaan doen. We moeten dus even de bestuurlijke rapportage afwachten en dan gaan we kijken hoe we reageren. Op hetgeen strafbaar is, ga ik kijken wat ik daar bestuursrechtelijk mee kan. Dat is het spel dat wij steeds doen tussen politie, inwoners en wijzelf. We moeten dus ook blijven melden en er met z'n allen bovenop blijven zitten. Dat geldt voor u als raadsleden. U mag mij daar altijd mee lastigvallen. Maar het geldt natuurlijk ook voor de inwoners. Dat is cruciaal.

Meneer Reijnders, u heeft volkomen gelijk. De cijfers en de overlast zijn gewoon te hoog. Het is echt afschuwelijk. Ik ben vanmiddag nog met een grote groep inwoners door de Passart gelopen. Dan zie je de basis van het crimineel gedrag in onze gemeente. Dat is namelijk dat wij armoede hebben, armoede hebben en armoede hebben en doelgroep, doelgroep en doelgroep bij elkaar zetten. Dat is vragen om problemen. Als we niet komen tot een vermenging van doelgroepen en een verbetering van onze armoedepositie, blijf ik dweilen met die kraan open en met te weinig agenten. Dat is wel wat er in de basis aan de hand is.

#### **De heer Oulad Lmaroudia, D66 (interruptie)**

Heel kort, misschien komt u daar nog op terug. U had het net erover dat de cijfers te hoog zijn. Dat geloof ik natuurlijk. Kunt u dit misschien in perspectief plaatsen? Misschien in absolute getallen anders dan relatief?

#### **De voorzitter**

Het is gewoon wat de heer Reijnders al aangeeft. Het feit alleen al dat je voor bepaalde onderwerpen gewoon in een top 3 staat met Rotterdam. Jongeren zijn bij ons degenen die het meest in aanraking kunnen komen met criminaliteit. Daar staan wij zelfs op 1 in Nederland. Dat soort cijfers zijn niet goed. Daar wil je niet staan. In de analyse hebt u ook kunnen zien dat we op high-impact crimes wel degelijk omlaaggaan. Op harddrugs gaan we op dit moment omhoog. Op softdrugs omlaag en op harddrugs omhoog. Er zijn meer labs in kelders gevonden. Dat soort dingen. Dat is levensgevaarlijk. Daar zit keiharde criminaliteit achter. We kunnen ons druk maken over het dealen van wiet, maar met harddrugs wordt het grote geld verdiend. Daar zitten waarschijnlijk baasjes in Spanje of Dubai het geld te verdienen.

#### **De heer Reijnders, SP (interruptie)**

Vanuit de heer De Groot van de Ouderenpartij ontstond net het beeld dat massaal wiet wordt gedeald vanuit auto's. Klopt dat beeld? Gaat het dealen dat wij op straat zien om harddrugs of softdrugs?

#### **De voorzitter**

Daar zit echt wel een verandering in. Het is echt niet zo dat ze op straat continu bezig zijn met het overhandigen van wietzakjes. Er zitten heel veel harddrugs en pillen tussen. Het is ook heel ingewikkeld om te zeggen. We weten het allemaal: in mijn straat wordt gedeald, in mijn straat wordt gedeald. Er wordt gedeald op het moment dat we het vast kunnen stellen en aan kunnen pakken. Dat is een van de lastigste dingen die er zijn. Op het moment dat je meldt en de politie of handhaving komt, zijn die jongens al lang weer weg. Ze hebben tegenwoordig wel een hele slimme methode van overhandigen. Dat blijft dus lastig,

maar wij moeten met zijn allen blijven melden. Wij moeten met zijn allen dus in de wijken aan de slag blijven. Wij moeten programma's als Heerlen-Noord laten slagen om een sociale verbetering in de wijken mogelijk te maken.

### **De heer Nefjodov, GroenLinks (interruptie)**

Naar aanleiding van het eerdere debat dat werd gevoerd tussen de heer De Groot en de heer Reijnders. Ik heb de cijfers van het Trimbos-instituut voor mij. Ondanks het feit dat harddrugs, zoals de naam al zegt, een heftigere en hardere drug is dan cannabis, vormt cannabis een groot onderdeel van de illegale handel. Het Trimbos-instituut zegt bijvoorbeeld dat cannabis binnen Europa de meest verhandelde en gebruikte drugs is in de illegale handel. Kunt u dat beeld onderschrijven? De ernst van softdrugs gebruiken in het illegale circuit?

### **De voorzitter**

Het is natuurlijk de volle breedte van softdrugs en harddrugs. Het komt helaas allebei te veel voor. In de cijfers zie ik alleen een veel hogere, maar een daling van softdrugs en een stijging - dat is een kleinere, omdat het minder aantallen zijn - van harddrugs. Daar maak ik mij wel zorgen over, omdat dit echt gepaard gaat met levensgevaarlijke dingen. Met alle respect, maar het laboratorium dat je onder twee huizen in Vrieheide aantreft, is een situatie vergelijkbaar met Rotterdam. Als het misgaat, dan gaat het goed mis. Dat is een.

Twee. Dit soort dingen boezemt mensen gewoon heel veel angst in. Daar wil je vanaf. Dat is volgens mij heel belangrijk. Aan het einde kom ik terug op de motie, want dat is toch wel een mooie cliffhanger, en op de gesloten coffeeshopketen. Ik zal eerst even de vragen beantwoorden over kadernota en jaarplan. Meneer Kockelkorn, ik ben blij dat dat zei. Wij doen bewust een jaarplan. U hebt al eerder via uw fractie gevraagd om dingen concreet te maken. Daar waar mogelijk, hebben wij geprobeerd om zo veel mogelijk dingen te concretiseren. Ik ben zelf ook blij met de jeugdboa's. Ook daar proberen we weer de preventie mogelijk te maken. Die aansluiting met scholen. Vanmiddag heb ik ook weer met scholen aan tafel gezeten. Kijken hoe je die scholen kunt ondersteunen bij het helpen van die jongeren om ook na schooltijd een normaal leven te leiden. Dat is het bijna ongeveer. Dat soort dingen zijn hartstikke belangrijk.

Dat zorg- en veiligheidshuis in Hoensbroek. Ik ben het helemaal eens met degenen die dat hebben opgemerkt. We zijn het druk aan het voorbereiden. Ik kom binnenkort met een raadsinformatiebrief naar u toe over waar we staan. Ik hoop echt dit jaar een deur open te kunnen zetten, zodat wij niet alleen van daaruit zichtbaar kunnen zijn op straat met een heleboel mensen, maar dat mensen zelfs ook daar naar binnen kunnen lopen, zodat zij het gevoel krijgen: er is weer zichtbaar blauw aanwezig. Welke kleur dan ook. Daar past ook bij - dat is ook door meerderen gezegd - dat boa's de kans krijgen om veilig over straat te gaan.

De nieuwe aanvraag is klaar. Tot onze grote verbazing moeten wij het wel weer laten toetsen bij het openbaar ministerie en bij de politie. Waarbij ik niet uitsluit dat die tweede landelijke organisaties zullen zeggen: is dat wel nodig? Maar nu ga ik toch wel even af op het feit dat de minister heeft gezegd: we gaan het nu wel echt mogelijk maken in een experimentvorm voor minimaal 2,5 jaar. Dus als hij nu niet ja zegt, dan weet ik het niet, maar dan gaan we volgens mij met de hele raad en een aantal bussen eens even daarnaartoe. Want dan deugt er iets helemaal niet meer en dan gaan we gewoon de knuppels ophalen of zo. Zoiets zou het wel moeten worden in mijn ogen.

Meneer Kockelkorn, het koppelen van gegevens is een van de gevoeligste dingen. Wij zitten in deze gemeente absoluut niet te profilen. Tegelijkertijd hebben we het wel nodig tussen politie en gemeente en tussen politie en bepaalde instanties. Ik had het vandaag bij het Zorg- en veiligheidshuis nog over het verkrijgen van gegevens. Omdat wij ze in een gemeenschappelijke regeling zetten, mochten ze niet in ons GBA komen. Dat kan dus weer niet. Dat gaat te ver. Dat heeft niets te maken met profilen. We moeten wel goed ons werk kunnen doen en we moeten zorgen dat het geen profilen wordt. Daar reageren wij volgens mij continu op.

Mevrouw Géron heeft het terecht over dierenmishandeling als signaal dat er mogelijk iets aan de hand kan zijn. Dat zal niet altijd zo zijn, maar het is goed dat dit soort signalen worden doorgegeven. Die pakken wij dan wel degelijk op met degenen die het zien. Als dat inderdaad is in huizen met gezinnen en dergelijke, dat moeten wij onmiddellijk doorschakelen naar wat er mogelijk is in het kader van huiselijk geweld et cetera.

### **De heer Reijnders, SP (interruptie)**

Ik zou even kort willen stilstaan bij het verhaal over profilen en het gebruik van data. Ik heb het artikel van Follow the Money ook gelezen. Ik snap ook wel de spanning die erop zit. Met zo weinig capaciteit kan data natuurlijk heel veel inzicht geven. Dan kan het veel gerichter en beter. De crux zit volgens mij niet in de intentie, maar wel in hoe je die data laat samenstellen en op welke basis je gaat zeggen waar je op af gaat. Wordt daar Artificial Intelligence in gebruikt of zijn het gewoon databakken waar mensen proberen inzichten uit te halen? Volgens mij is dat eerste precair en potentieel gevaarlijk en valt dat tweede wel mee. Kunt u daar iets over zeggen?

### **De voorzitter**

Eigenlijk ben ik het wel met u eens. Daar waar mogelijk proberen wij data zo goed mogelijk af te stemmen en de goede data met de goede instanties te delen. Wij proberen nu met politie en het Zorg- en veiligheidshuis gegevens en gemeentelijke gegevens in een bepaald systeem te krijgen, zodat we die gezamenlijk kunnen inzien en benutten en daarmee ook processen op elkaar kunnen afstemmen. Dat is volgens mij de meest slimme manier van het gebruiken van data en systemen om met elkaar het werk goed te kunnen doen.

Du moment dat je ertoe overgaat op grond daarvan te proberen groepjes in een bepaald daglicht te zetten, moet je heel erg gaan oppassen, omdat je dan kan doorschieten naar een situatie dat je op profilen komt. Dat je te vroeg gaat bedenken: in die straat, in die hoek, die meneer of mevrouw of die jongen of dat meisje moet wel fout zijn. Dan ga je de mist in. Het moet dus wel gebeuren op basis van gedetecteerde en serieuze gegevens die van een van de instanties komt en niet op basis van het doorschieten in wat wij denken dat er aan de hand zou kunnen zijn.

Tegelijkertijd weet je ook dat aan alle kanten wordt gekeken waar misdaad voorkomt, in welke wijken wat meer en in welke wijken wat minder. Daar bepalen wij voor een deel wel onze inzet op. Maar dan heb je het wel over straten en wijken en niet over mensen. Daar zit het gevaar. Zo gevoelig is volgens mij dit geheel.

Meneer Dragstra, u had het er onder andere over dat we ondermijning een hogere prioriteit moeten geven. Dat heeft natuurlijk ook bij de politie, het Openbaar Ministerie en bij ons een gigantisch hoge prioriteit. In de laatste driehoek hebben wij heel nadrukkelijk over harddrugs gezegd dat het niet zo kan zijn dat daar waar wij dit soort dingen aantreffen, het geen prioriteit heeft in het strafrecht en bij het OM in het vervolgen en bij de rechtbank in het aanpakken daarvan. Dat zijn dingen die ik continu moet afstemmen in de driehoek. Ik kan zeggen dat dit geldt voor harddrugs, softdrugs en jeugd. Dan ben ik zo ongeveer wel klaar met mijn prioriteiten in de driehoek, dus de samenwerking met OM en politie. Want heel veel meer prioriteiten betekent dat ik ergens anders iets minder moet doen. Wij hebben dit wel ongeveer als prioriteit, dus wij zitten hier wel bovenop. Ondermijning is natuurlijk levensgevaarlijk, want het heeft ook heel andere uitingsvormen dan drugs. Het zit ook in mensenhandel en witwassen. Het zit overal. Maar het zit vooral in heel erg georganiseerde criminaliteit die probeert in onze samenleving binnen te dringen. We hebben niet voor niets deze week een proces gezien.

Hoe kunnen we de politie ontlasten? Ik heb het al aangegeven. Buurtbemiddeling. Er is nu een initiatief van de GGD. Dat wordt landelijk bekostigd. Hiermee wordt bekeken of we de GGD in de wijk kunnen krijgen, met name in de zwakste wijk, of die met een psychiater erop af kunnen gaan als sprake is van juist die sociale problematiek waarbij mensen met onbegrepen gedrag aanwezig zijn. We hebben ooit het experiment met een psycholance gehad, een soort ambulance waar een psychiater op zat. Dat mislukte

door allerlei technische redenen. Maar ik zit wel aan dit soort dingen te denken om ook dat weer te bespreken. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat andere mensen die psychosociale zorg oppakken en dat dit niet steeds op het bordje van de politie komt? Dat zal niet makkelijk lukken met de GGZ die ook al overbelast is. Daar moeten we ook heel eerlijk in zijn.

Meneer De Groot, ik heb het gehad over veiligheid van de boa's. Meneer Leers, we delen natuurlijk de zorg over agenten.

### **De heer Verreck, PvdA (interruptie)**

Ik heb een korte interruptie. Meneer de burgemeester, u noemt de psychiater en de GGD. Heeft u ideeën over of we niet veel meer toe moeten naar de klassieke straathoekwerker? Moet Inclusio daar niet ook een veel sterkere rol in krijgen om nog veel meer op dat lagere niveau te gaan werken? Dat is natuurlijk wel een rol die daar ergens thuishoort. Als je er met een psychiater heen gaat, dan is dat bijna met een jachtgeweer op een mug schieten. Het zou op een veel lager niveau kunnen worden ingestoken. Begrijpt u wat ik bedoel?

### **De voorzitter**

Daar ben ik het trouwens helemaal mee eens. Voor mij is dat een soort gelaagdheid die erin moet zitten. We hebben straathoekwerkers, jeugdwerkers, straatcoaches, een team sociaal veilig dat wordt gecoördineerd door het Zorg- en Veiligheidshuis. En daar bovenop heb je af en toe nog een probleem waar ook de politie bij komt. De politie weet af en toe ook niet wat ze ermee kunnen. Daar zou die GGD in de wijk bij wijze van spreken weer een aanvulling op kunnen zijn. Op die manier probeer ik te kijken of we die opbouw mogelijk kunnen maken.

Dan ga ik langzamerhand naar de coffeeshops, want volgens mij heb ik de vragen wel beantwoord. De leukste cliffhanger met betrekking tot de coffeeshops, met alle respect, maar het is mijn bevoegdheid. Punt. Het is dus niet uw bevoegdheid. Dit klinkt echt heel flauw, maar ik vond het toch wel heel leuk om dat te zeggen. Ik bepaal dus hoeveel coffeeshops wij hier hebben. Lekker. Zo. Uitgediscussieerd.

Zo bedoel ik het natuurlijk niet, want anders zou ik het ook niet met die glimlach zeggen. Voor mij is een aantal dingen belangrijk. In de vier jaar na de sluiting hebben wij volgens de meldingen van zowel de gemeente als de politie geen toename van straathandel gehad. Dat is voor mij een heel cruciale. Ik zie dus geen verandering. Ondanks de dingen die u meldt, is het relatief rustig bij de twee coffeeshops. Ja, er zal verkeersoverlast zijn, maar vergeet u ook niet wat de avondwinkel op de Akerstraat-Noord doet.

Wij hebben de indruk dat de twee coffeeshops goed lopen. Ik heb daar relatief weinig problemen. Dat is voor mij aanleiding om te zeggen: waarom zou ik die derde coffeshop weer openen? Dat is voor mij aanleiding om in het softdrugsbeleid dat ik opnieuw moet gaan vaststellen uit te gaan van twee coffeeshops. Daarmee kan ik de motie heel makkelijk omarmen.

Tegelijkertijd gaan wij dat gesloten coffeshopexperiment doen. Daar ben ik zelf ook heel, heel nieuwsgierig naar. Dat gaat niet alle overlast verminderen. Absoluut niet. Het interessante is om aan de achterkant te zien wat het betekent naar de criminaliteit rondom telen, bezorgen en het leveren. Kunnen we daar de handel eruit halen? Dat is de bedoeling van de achterkant en de voorkant zo langzamerhand legitiem krijgen. Wat doet dat met de handel? Dat is natuurlijk waar het experiment ten diepste voor is bedoeld.

Ten tweede kijken we natuurlijk heel nadrukkelijk naar wat dit dan betekent bij ons op straat. Dat hoort ook bij het experiment. Gaat dit meer straathandel betekenen? Het zal zeker betekenen dat er een verloop gaat zijn naar Kerkrade en Roermond, omdat we met het ingezetencriterium werken. Dat zijn de effecten. Dat betekent wel dat het belangrijk is dat we dat zo gaan doen met de twee coffeeshops die we kennen. Dat hebben we ook in het experiment afgesproken.

### **De heer Reijnders, SP (interruptie)**

Vervelend. Wij dachten dat wij met z'n allen een bevoegdheid hadden, maar volgens mij is het bij u best in goede handen. Wat mij betreft is het prima. Even om het goed te begrijpen. U heeft de bevoegdheid. U



hebt in feite nu nog een vergunning liggen. In de komende jaren kunt u te allen tijde zonder te motiveren iedereen die de vergunning graag zou willen hebben blijven afwijzen? Of moet u dan wel een verhaal hebben? Kortom, is het dan eigenlijk wel nodig om die af te voeren?

**De voorzitter**

Ik moet wel motiveren. Dat zal ik juridisch gezien altijd verplicht zijn. Kan ik het weigeren als iemand nu een aanvraag indient? Dat was ook een vraag. Dan moet ik het wel gigantisch goed motiveren, want anders kom ik mogelijk bij een rechter in de problemen. Dat is en blijft dus wel belangrijk.

**De heer Nefjodov, GroenLinks (interruptie)**

Inderdaad, het kenmerkende aan een vergunning is dat het in beginsel mag, tenzij het niet mag. Maar het tegenovergestelde daarvan - dat is een beetje waar de heer Reijnders op kan doelen - is een ontheffing. Dat is een beetje dat het niet mag, tenzij het wel mag. Toch? Met andere woorden, is het dan geen optie om er een ontheffing van te maken in plaats van een vergunning, of hoe zit dat nu precies?

**De voorzitter**

Het is een schaars goed. Wij hebben het op deze manier geregeld dat we drie toestonden. Dat stond in het beleid. Ik wil in mijn softdrugsbeleid de aanpassing maken dat het er twee worden.

**De heer Nefjodov, GroenLinks (interruptie)**

Ik snap dat het beleid met vergunning tot stand is gekomen. In hoeverre zou het dan technisch mogelijk zijn om er een ontheffing van te maken in plaats van een vergunning? Dan kun je namelijk wel blijven afwijzen, tenzij je toestemt.

**De voorzitter**

We hebben natuurlijk een beleid vastliggen waar ik mij aan heb te houden. Als ik het wijzig, is het volgens mij heel duidelijk dat we er maar twee hebben en twee willen houden. Dan heb ik ook niet zo'n behoefte om dat te veranderen. Als ik het wel wil veranderen, ga ik het beleid wel weer veranderen.

**De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)**

Burgemeester, ik heb toch een vraag aan u. U zegt dat u met het experiment wil proberen om zowel aan de voorkant als aan de achterkant een stukje illegaliteit en ik denk daar ook wel aan gekoppeld een stukje criminaliteit ... Ik ben het niet eens met de heer Reijnders dat je dit zo strak uit elkaar kunt houden dat alleen maar harddrugs criminaliteit veroorzaken. Als dat zo is, bent u er dan niet bang voor? Op dit moment zit er nog heel erg veel in die wietstraathandel. Dat gebeurt gewoon nog steeds. Maar op het moment dat je dat allemaal wil legaliseren, zowel aan de voor- als aan de achterkant, dan blijft de behoefte van de mensen aan het product minimaal gelijk. Als je je dan beperkt tot twee coffeeshops, zou dit dan niet net het tegenovergestelde effect hebben?

**De voorzitter**

Niet met die twee coffeeshops. We weten natuurlijk van het begin af aan - dat is ook gedeeld met de gemeenten die hieraan meedoen - dat het geen landelijk dekkende situatie is. We weten dat er een toename zal zijn in de straathandel. Dat is wat de ministeries verwachten. Maar de verwachting is ook dat dit tijdelijk zal zijn. Dat is wat je moet afwachten. Het is een experiment. Wij moeten in dat experiment gaan ontdekken wat het betekent. Werkt het goed dat je alleen maar met ingezetenen werkt? Als je dat ziet en je ziet een toename elders, dan zou de conclusie van het experiment misschien moeten zijn: dit moeten wij dus niet in tien gemeenten doen, maar dit moeten we gaan doorvoeren in alle gemeenten. Dat is het spannende van dit experiment. En dan hebben we nu nog een experiment binnen een experiment in Breda en Tilburg. Dat maakt het wel erg lastig om dit experiment te doorgronden op wat het nou precies gaat betekenen.

Maar ik zou eerst wel keer willen starten om gewoon te zien wat dit gaat doen en of we het voor elkaar krijgen.

**De heer Reijnders, SP (interruptie)**

Het is misschien nog wat vroeg. Laten we het er tegen die tijd nog uitgebreid over hebben. We zouden natuurlijk graag het volgende willen volgen. Heel veel van de criminaliteit is aan de achterkant van de coffeeshop. Er wordt illegaal geteeld. Er vindt ondermijning plaats. Mensen worden verleid of gedwongen om in hun eigen huis een kwekerij te starten, met alle risico's van dien en alle leefbaarheids- en veiligheidseffecten tot gevolg. Dat is natuurlijk heel moeilijk om te volgen. Die straathandel kun je wat makkelijker volgen, maar wordt het aan de achterkant minder wat zich nu een beetje aan het daglicht onttrekt. Wordt de illegale teelt minder? Wordt de ondermijning minder? Gaan we dat kunnen volgen?

**De voorzitter**

Dat is een vraag. Dat is uiteindelijk waarom wij dit experiment starten. Dat is wat we willen weten. Dat is wat ik ook te weten wil komen en wat mijn collega's van de gemeenten die meedoen ook te weten willen komen. We zijn daar wel echt op gefocust om te kijken of we die achterkant inderdaad dicht kunnen krijgen en daarmee een deel van de illegaliteit van de achterkant weg kunnen vagen.

**De heer Damen, Fractie Damen (interruptie)**

In de commissie hebben wij het inderdaad gehad over Tilburg en Breda. Beginnen die eerder met het experiment? Als dat zo is, zouden we daar natuurlijk wel ervaring kunnen ophalen om te kijken hoe zij het hebben gedaan, het hebben aangepakt, wat de ervaringen zijn, welke analyses zij daaruit hebben kunnen trekken en of wij daar onze lering uit kunnen halen.

**De voorzitter**

Eens. We zijn net begonnen. We zijn overigens al met een aantal ambtenaren wezen kijken in Breda. We zijn erg nieuwsgierig naar wat het over een paar maanden doet. Het is te kort om er al conclusies uit te trekken, maar dat is wel de bedoeling. Het grootste probleem dat wij hebben in het experiment is voldoende telers vinden die voldoende kwaliteit en kwantiteit kunnen maken om die coffeshops te bedienen.

**De heer Oulad Lmaroudia, D66 (interruptie)**

U heeft het misschien al gezegd, maar het was mij net even te druk om het echt goed te horen. Zou uw advies zijn om het bij twee te houden?

**De voorzitter**

Ja. Ik ga op twee sturen.

Ik ga naar de tweede termijn. Wie heeft behoefte aan een tweede termijn? Mevrouw Heine.

*Tweede termijn*

**Mevrouw Heine-van Dartel, CDA**

Voorzitter. Ik houd het kort. Uw antwoorden waren duidelijk. We willen de motie alleen even aangepast hebben, in die zin dat er staat "in tegenstelling tot de coffeeshop destijds in Heerlerbaan, de coffeeshop in Heerlen-Centrum wel functioneert." Hoensbroek wordt eruit gelaten.

**De heer Van den Berg, VVD (interruptie)**

Voorzitter, u geeft net aan dat het uw bevoegdheid is. Zou u dan ook willen aangeven of het überhaupt enig nut heeft om die motie nu in stemming te brengen? U doet daar toch niets mee.

**De voorzitter**

Het hoeft niet, want ik ga het doen.

**Mevrouw Heine-van Dartel, CDA (interruptie)**

Misschien ter ondersteuning van de burgemeester. Daarom wil ik hem graag in stemming brengen.

**De voorzitter**

Dat is aan u. Dat is niet aan mij. Ik heb gezegd wat ik ga doen.

**De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen**

In het verlengde van de vraag die nu voorligt het volgende. Als ik u goed heb begrepen, kunt u al naargelang de ontwikkelingen rondom het hele thema, zo zal ik het maar even zeggen, zelf bepalen als dadelijk bijvoorbeeld de behoefte aan een gereguleerde derde coffeeshop aanwezig is en dat daarmee nog een keer de illegale straathandel in de softdrugs zou afnemen, dat u dan de ruimte heeft om bijvoorbeeld een geschikte kandidaat de gelegenheid te geven om een derde coffeeshop te openen. Als dat inderdaad het effect heeft wat we allemaal willen: regulering, geen criminaliteit en geen overlast. Daar zitten wij hier voor. Klopt dat?

**De voorzitter**

Laat ik maar meteen zeggen dat dit klopt. Ik doe dit soort dingen natuurlijk niet nadat ik u heb gehoord. Ik zei dit ook echt met een hele dikke grijns: ik ga het softdrugsbeleid aanpassen. Natuurlijk ga ik u daar ook over informeren. Als ik het weer ga veranderen, zal ik altijd minimaal u raadplegen in de commissie. Al was het maar om ervoor te zorgen dat hetgeen ik doe ook wel enig draagvlak heeft. Het is natuurlijk heel raar als ik denk: ik ga er morgen zes opengooien. Joepie! Ik weet zeker dat ik dan heel veel commentaar van u ga krijgen.

**De heer Bertholet, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)**

Maar zo gaat het toch altijd bij collegebevoegdheden, dat u de raad om een zienswijze vraagt?

**De voorzitter**

Ja, maar dit is dan een specifieke burgemeestersbevoegdheid. Maar daar geldt eigenlijk hetzelfde.

**De heer Reijnders, SP (interruptie)**

Ik heb even een interruptie voor u. Ik begrijp dat het wel wenselijk is om terug te gaan van drie naar twee, want dat betekent dat je aanvragen niet in behandeling hoeft te nemen. Mocht u op een dag besluiten dat het toch nodig is, dan komt u weer op de plank en dan nemen we aanvragen wel in behandeling. Gelet op het voorgaande, zou je ook kunnen stellen: laat die vergunning maar gewoon liggen en we doen er gewoon niets mee. Dat is vraag een.

De tweede vraag. Er werden net wel suggesties gedaan over de plek waar de coffeeshops zijn. Ik vond dat toch wel interessant. Stel je voor dat je ervoor zou kiezen om de coffeeshop van de Akerstraat-Noord naar Heerlen-Zuid te brengen. Is dat denkbaar? Kunt u daarop reflecteren?

**De heer Verreck, PvdA (interruptie)**

Meneer Reijnders, hebt u er al eens aan gedacht om misschien de coffeeshop in Heerlen-Noord pakweg 500 meter richting Brunssum te verplaatsen naar het bedrijventerrein dat daar zit? Dan hoeft u hem niet naar Heerlen-Zuid te verplaatsen, maar haal je hem wel weg uit de locatie waar die nu meer overlast veroorzaakt. Kerkrade heeft een semi-ideale situatie gecreëerd door voor een plek te kiezen tegenover het slachthuis, waar aan de ene kant een ingang is met een grote parkeerplaats en aan de andere kant de uitgang is. 's avonds staan daar twee mensen met een oranje jasje mensen te reguleren. Daar hebben ze

dus eigenlijk letterlijk en figuurlijk een drive-in gemaakt voor softdrugs. In die straat zal dat overlast opleveren, maar het zal misschien minder zijn dan wanneer je dat naast de avondwinkel op de Akerstraat-Noord doet. Wij kunnen het ermee eens zijn dat wij de oproep moeten doen om na te denken over de verplaatsing van die coffeeshop op de Akerstraat-Noord.

**De heer Reijnders, SP (interruptie)**

Ik ben geen expert en ik heb me er ook niet enorm in verdiept, maar het gaat mij vooral om de techniek. Heb je nu het mandaat als college om te zeggen: die gaan we toch echt verplaatsen, ook al heeft die een vergunning. Wat kunt u daarin?

**De voorzitter**

Daar kom ik zo op terug. De heer Hendriks, want we zitten nog steeds in de tweede termijn.

**De heer Hendriks, Jongerenpartij Heerlen**

Dank u, voorzitter. Vandaag heb ik er patent op dat mensen iets voor mijn voeten wegmaaïen, meneer Reijnders. Ik was een van de mensen die net in de eerste termijn vroeg: zou het niet een optie zijn om ... Daar hadden wij het in de beantwoording eigenlijk helemaal niet over. Ik wil me dus ook wel aansluiten bij de opmerking van de heer Reijnders. Zou het op zijn minst te onderzoeken zijn of zo'n coffeeshop dan niet op een betere plaats kan worden gesitueerd? Is daar al eens naar gekeken? Daar was ik ook wel even benieuwd naar. Als het zou kunnen, dan zou ik daar ook wel toe willen oproepen.

**De voorzitter**

De heer Nefjodov.

**De heer Nefjodov, GroenLinks**

Ik heb een vraag naar aanleiding van uw eerdere constatering. U stelt dat in Heerlen geen toename is bespeurd in de illegale straathandel. Maar in de meeste andere grote gemeenten in Nederland, bijvoorbeeld Eindhoven, constateren de burgemeesters dat er onvoldoende zicht is op die straathandel. Hoe zit het in Heerlen? Wij hebben een flink tekort aan handhavers. Er is een sterke vermindering in de ogen en oren op straat. Dan kunnen wij toch geen goed beeld schetsen van de straathandel? Als ons handhavingsapparaat afbrokkelt en kleiner wordt, dan is het toch logisch dat we minder straathandel opsporen? Dank u wel.

**De voorzitter**

Dank u wel. Ten slot de heer Verreck.

**De heer Verreck, PvdA**

Ik vind het steeds interessanter worden. We zijn nu bijna een uur aan het praten over iets waar de bevoegdheid bij u ligt. Eigenlijk is het dus een overbodige motie. Dat had ons een uur lang kunnen besparen door een groot applaus te geven voor de kadernota en vervolgens met elkaar te constateren dat de coffeeshop een bevoegdheid is van de burgemeester. Dan waren we een uur eerder klaar geweest. Ik had het wel fijn gevonden als we van tevoren even met elkaar hadden bedacht waar de verantwoordelijkheid ligt. Dan hadden wij dit uurlang met elkaar discussiëren over de coffeeshop gewoon niet hoeven te doen. Dat had ik eigenlijk wel op prijs gesteld. Ook dat mevrouw Heine dat even beter had uitgezocht waar die verantwoordelijkheid ligt: bij de burgemeester of bij de raad. Dat zou ons een uur gescheeld hebben.

**Mevrouw Heine-van Dartel, CDA (interruptie)**

We hebben hier vaker moties gehad waarbij de burgemeester bevoegd was en waar we toch de raad een uitspraak hebben laten doen ter versterking. Ik wil toch graag de motie gewoon in stemming brengen om de burgemeester te ondersteunen.

**De voorzitter**

Dat is ieders goed recht. Voordat we de motie in stemming brengen, moeten we nog even een keer goed horen hoe de motie precies luidt.

De laatste antwoorden. Ik wil best intern eens even de discussie aangaan om te kijken of we iets kunnen doen met de plek in Heerlen-Noord. Ik snap wat u allen bedoelt. Tegelijkertijd is het verplaatsen ook niet eenvoudig. Nogmaals, ik wil die discussie intern wel een keer voeren. Maar ik bepaal in goede afstemming met de driehoek of en zo ja hoeveel shops er zijn. Op het moment dat ik aan een plek kom, krijgen we een hele andere regels. Dan krijgen we inspraak et cetera. U weet ook hoe ingewikkeld alles is wat je in dit soort dingen doet.

Wij hebben het heel veel over vergunningen, maar als je het goed bepaalt, gaat het juridisch gezien over een gedoogverklaring om softdrugs te verkopen. Het is dus een gekke vorm van gedogen. Dat staan wij nu toe op drie plekken. Dat gaan wij dan op twee plekken toestaan. Als ik dat verander, kom ik weer bij u terug. Nogmaals, verplaatsing kan, maar dat zal echt heel ingewikkeld zijn. Ik wil ernaar kijken, maar ik denk dat ik bij u terugkom met het feit dat het ingewikkeld is. Ik ga het gewoon een keer in mijn portefeuillehoudersoverleg en met de politie bespreken hoe zij daarin zitten.

Zicht op de straathandel. Wij brengen al jaar in jaar uit in beeld wat er aan de hand is in deze gemeente. Die cijfers zijn dus niet alleen van de politie, maar ook van onze boa's die we wel degelijk laten toenemen. Die komen natuurlijk ook gewoon uit meldingen die wij bij de gemeente en bij de politie binnenkrijgen. Daar baseer ik mij op. Anders heb ik niets om mij op te baseren.

Meneer Nefjodov heeft nog een interruptie. Dan stoppen we ook echt en gaan we de boel in stemming brengen. Ik had ik verwacht dat we nu zo ongeveer klaar zouden zijn met de vergadering.

**De heer Nefjodov, GroenLinks (interruptie)**

We kunnen wel een beeld schetsen van de straathandel, maar dat beeld is niet volledig te vertrouwen, omdat we niet genoeg handhavingsapparaat hebben. Begrijp ik het zo goed?

**De voorzitter**

Volgens mij zijn een van de beste middelen voor zicht op straathandel de meldingen die wij krijgen. Dat bent u dus als inwoner. Dat zal in geen enkele stad zijn. Misschien alleen ergens waar je een politiestaat hebt. In Nederland hebben wij nergens op elke hoek een agent staan. Je krijgt het beeld dus nooit uit agenten. Het beeld moet uit inwoners komen. Dat is het beeld dat we jaar in jaar uit bijhouden. Daar zien we beweging in. Onder andere de beweging in de handel in softdrugs en de beweging in harddrugs.

**De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)**

Ik hoor u net zeggen dat er eigenlijk sprake is van wel of niet gedogen. U bepaalt of u wel of niet zo'n shop gedooft of niet. Dat is toch iets anders dan een vergunning?

**De voorzitter**

Juridisch gezien is het gedogen.

**De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)**

Precies. Maar in de motie hebben we het over het niet beschikbaar stellen of het intrekken van een vergunning. Waar gaan we dan dadelijk over stemmen? Is het dan niet veel eenvoudiger en duidelijker om u gewoon de ruimte te geven in uw bevoegdheid om, uiteraard na raadpleging van de raad, op het moment dat een en ander speelt uiteindelijk zelf een keuze te maken in het aantal coffeeshops dat wordt gedoogd?

**De voorzitter**

Dan kijk ik ook even naar de indiener van de motie.

**Mevrouw Heine-van Dartel, CDA**

In de motie staat ook niet "vergunning" of "gedogen". Er staat gewoon: het aantal coffeeshops terug te brengen van drie naar twee.

**De voorzitter**

We gaan stemmen. Ik begin met de Kadernota. Wenst u stemming over de nota of kan ik constateren dat u unaniem met de nota akkoord bent? Is dat het geval? Het gaat alleen over de kadernota en nog niet over de motie. Kunnen we met zijn allen instemmen met de kadernota? Ja. Hartstikke bedankt. Dank u wel. Dan de motie.

**De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen**

Voorzitter. Mogen we even schorsen? Vijf minuten?

**De voorzitter**

We doen een schorsing van tien minuten. Dan heeft u ook even tijd om uw handen te wassen. We schorsen de vergadering.

*Schorsing*

**De voorzitter**

Ik heropen de vergadering. Dames en heren, in iBabs staat de gewijzigde motie. Hij is dus beschikbaar voor iedereen. Meneer Hoogers, ik zie dat u wilt reageren. Gaat uw gang.

**De heer Hoogers, PVV**

Dank u wel, voorzitter. Ik zou graag willen vragen om een hoofdelijke stemming.

**De voorzitter**

De heer De Groot.

**De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen**

Voorzitter. Wij willen graag een stemverklaring afgeven.

**De voorzitter**

Gaat uw gang, meneer De Groot.

**De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen**

Dank u, voorzitter. Gegeven de hele discussie en met name ook de toelichting die u hierop hebt gegeven. Eigenlijk zien wij het als een motie die niet nodig is gezien de bevoegdheid die u zelf als burgemeester heeft. U hebt aangegeven dat u er altijd met de raad over in gesprek gaat als u wijzigingen wilt aanbrengen. Ondanks dat - dat heeft u ook aangegeven - zegt u dat op dit moment de twee coffeeshops zoals het nu functioneert goed functioneren. Dat is ook hetgeen de motie-CDA en Damen beoogt. In die zin onderschrijven wij dat beleid. Wij zullen dus ook in positieve zin meestemmen met de motie. Maar nogmaals, eigenlijk is het hele verhaal overbodig gezien de toelichting die u hebt gegeven. Daar wil ik het bij laten.

**De voorzitter**

We gaan de motie gewoon in stemming brengen. Het kost al genoeg tijd. Niet gewoon. We doen het via hoofdelijke stemming. Dat is niet de normale weg. Dat is gevraagd en dan doen we dat. Wij zijn zo service verlenend. De griffier leest de namen op. Stemt u in met de motie of niet? Bent u voor of tegen?

**De griffier**

Voorzitter. Daar gaan we. Lootje nummer 30 kwam eruit. De dertigste die de presentielijst heeft getekend, is de heer Nefjodov. Daar starten we dus mee. Voor of tegen?

**De heer Nefjodov, GroenLinks**

Tegen.

**Mevrouw Van Oosterhout, SP**

Voor.

**De heer Oulad Lmaroudia, D66**

Tegen.

**De heer Pauwels, CDA**

Voor.

**De heer Reijnders, SP**

Voor.

**De heer Rozestraten, Ouderenpartij Heerlen**

Voor.

**De griffier**

Mevrouw Santegoeds is afwezig.

**Mevrouw Schreurs, Partij Hoensbroeks Belang**

Voor.

**Mevrouw Stöcker-Bus, SP**

Voor.

**Mevrouw Vaessen-Stollman, CDA**

Voor.

**Mevrouw Vermeulen-Klamerek, SP**

Voor.

**De heer Verreck, PvdA**

Tegen.

**De heer Van Zutphen, SP**

Voor.

**De heer Adema, CDA**

Voor.

**De heer Bayraktar, SP**

Voor.

**De heer Van den Berg, VVD**

Voor.

**De heer Bertholet, Ouderenpartij Heerlen**

Voor.

**De heer Bosch, PVV**

Voor.

**Mevrouw Bottenberg-Brylka, SP**

Voor.

**Mevrouw Butink, Jongerenpartij Heerlen**

Voor.

**De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang**

Voor.

**De heer Damen, Fractie Damen**

Voor.

**De heer Dragstra, D66**

Tegen.

**De heer Ermers, Ouderenpartij Heerlen**

Voor.

**Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren**

Tegen.

**De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen**

Voor.

**Mevrouw Hendriks-Berg, SP**

Voor.

**De heer Hendriks, Jongerenpartij Heerlen**

Voor.

**Mevrouw Heine-van Dartel, CDA**

Voor.

**De heer Hoogers, PVV**

Voor.



**De heer Kockelkorn, VVD**

Voor.

**De heer Jacobs, Forum voor Democratie**

Lang getwijfeld, maar tegen.

**De heer Janssen, Jongerenpartij Heerlen**

Niet getwijfeld, voor.

**De griffier**

De heer Kastrop is afwezig.

**De heer Karabacak, CDA**

Voor.

**Mevrouw Keulen, Ouderenpartij Heerlen**

Voor.

**De heer Leers, Hart-Leers**

Ongetwijfeld voor.

**De voorzitter**

29 voor en 6 tegen. De motie is aanvaard. Dank u wel.

**6. Voorkeursadvies lokale media-omroep**

**De voorzitter**

Wie mag ik het woord geven? Ik begin bij de heer De Groot.

*Eerste termijn*

**De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen**

Dank u, voorzitter. Voor de duidelijkheid, we kunnen kort en krachtig zijn. Het voorstel zoals het er ligt met de argumentatie door het college wordt volledig gesteund door de OPH. Daarbij willen wij de volgende opmerking maken. Wij hopen, zeker richting 2026, dat zowel ZO-NWS als Parkstad TV tijdig de koppen bij elkaar steken om tot een fatsoenlijke, goed gedragen streekzender te komen. Wij staan volledig achter de argumentatie die nu voorligt. Wij zijn zeer tevreden over het functioneren van Parkstad TV in de afgelopen periode. Wij verwachten ook dat we in de komende korte periode op dezelfde manier kunnen doorgaan. Dat is ook wat wij terugkrijgen van onze achterban.

**De voorzitter**

Dank u wel. Mevrouw Van Oosterhout.

**Mevrouw Van Oosterhout, SP**

Dank u wel, voorzitter. Wij zijn het eens met het voorstel. Wij hoopten dat het nog voor deze raadsvergadering tot een samenwerking zou komen tussen de twee omroepen. Dat is helaas volgens mij niet gelukt. Wij stemmen dus in met het voorstel. Wij hopen dat in de komende twee jaar alsnog tot een samenwerking kan worden gekomen. Wat ons betreft ligt de bal nu bij RTV Parkstad, Stichting Plus en ZO-NWS. Dus tot zover.

**De voorzitter**

Dank u wel. De heer Dragstra. Het moet een beetje een verrassing blijven. U moet hier een beetje fris blijven.

**De heer Dragstra, D66**

Het houdt het inderdaad spannend. Voorzitter. Het proces rondom het advies voor de lokale media omroep is wat D66 betreft onhandig verlopen. Vorig jaar mei hebben wij als raad weloverwogen toetsingscriteria vastgesteld. Nu ligt er een raadsbesluit om tegenstrijdig aan de uitkomst van deze toetsing te adviseren. Daar heeft D66 moeite mee.

Zonder een waardeoordeel over beide partijen te geven, zijn we van mening dat we niet zomaar moeten afwijken van een zorgvuldig proces. Niet zonder zwaarwegende redenen. We betwijfelen of de genoemde redenen in het raadsvoorstel zwaarwegend zijn. Hoe ziet het college dit?

Aan de andere kant zien we ook dat de zendmachtiging waarschijnlijk niet voor de periode van vijf jaar zal worden afgegeven, met het oog op de ontwikkelingen rondom het stelsel, de financiering en de regelgeving van lokale omroepen. Wij vragen ons wel af of deze wijziging van de wetgeving daadwerkelijk in 2026 doorgevoerd gaat worden, juist door de perikelen op landelijk niveau. Hoe schat de wethouder dit in?

En dan ook de risico's van de keuze die niet in lijn is met de beoordeling van de toetsingscriteria. Wij vrezen dat het proces al dan niet gedeeltelijk over moet als het Commissariaat voor de Media het advies niet overneemt. Kan de wethouder aangeven welk traject we dan ingaan? Zijn daar financiële risico's voor de gemeente?

Voorzitter. Tot slot zouden wij heel graag nogmaals een hartstochtelijk pleidooi willen doen voor de toekomstige samenwerking tussen Stichting Plus en ZO-NWS. Wij hopen dat de kwaliteit en sterke punten van beide media-omroepen behouden blijven als we straks voor een streekomroep gaan kiezen. Wij kijken uit naar de beantwoording door de wethouder.

**De voorzitter**

Dank u wel. De heer Jacobs.

**De heer Jacobs, Forum voor Democratie**

Dank u wel, voorzitter. Wij als FVD stemmen ook voor dit voorstel. Ik heb alleen mijn twijfels - die wil ik toch hier uitspreken - over de zorgvuldigheid die in acht is genomen. Vorige week is het uitgebreid ter sprake gekomen in de commissievergadering. Mevrouw Butink van de Jongerenpartij heeft drie keer aangegeven dat zij vond dat het voorstel onzorgvuldig is vastgesteld. Waarom ga ik nu even in op die onzorgvuldigheid? Het scheelt natuurlijk wel. Wij kunnen wel het laatste woord hebben, maar zoals ik heb begrepen, kan het Commissariaat altijd zeggen: nee, wij doen het anders.

Als wij kijken naar de punten, dan staat het 19-16. De gemeenteraad in Voerendaal heeft ook een beslissing genomen: wordt het RTV Parkstad of ZO-NWS? In de financiële paragraaf zie je dat RTV Parkstad in Voerendaal een 2 krijgt. In de toetsingscriteria hier in Heerlen van RTV Parkstad zie je dat ze de cijfers van 2019 tot en met 2022 hebben aangeleverd. Die zijn allemaal positief. Dus ik lever jaarrekeningen aan die positief zijn. Vervolgens ontstaat daar ook nog discussie bij. Ik zal verder niet ingaan op die discussie. Is die begroting nu wel of niet tijdig aangeleverd? Stel dat die begroting niet tijdig is aangeleverd en ik heb voor de jaren 2019 tot en met 2022 alleen maar positieve punten. Als ik in zo'n commissie zat, dan zou ik zeggen: weet je wat, ik bel RTV Parkstad even en vraag of zij die begroting kunnen aanleveren.

Naderhand is nog een stuk gekomen dat die begroting wel tijdig is aangeleverd. Daar kun je dan ook over twijfelen.

In de financiële paragraaf staat over ZO-NWS: "De stichting heeft geen meerjarenbegroting aangeleverd. De gegeven begroting waarin rekening is gehouden met een uitbreiding van het werkgebied is tot op zekere hoogte onderbouwd. Deze is volgens de stichting gebaseerd op jarenlange ervaring in een steeds

veranderend medialandschap. De begroting sluit af met een positief resultaat, €8.895 en is in hun ogen realist. Dus ZO-NWS geeft alleen een begroting waaruit een positief saldo blijkt. Dan kijk je vervolgens naar de gemeenteraad in Voerendaal. Welk punt krijgt ZO-NWS daar in de financiële paragraaf? Een nul, omdat ze over de afgelopen jaren steeds een negatief kapitaal hebben gehad. Als je dan kijkt naar wat ik nu heb aangegeven, namelijk dat RTV Parkstad een 1 krijgt en ZO-NWS ook een 1, dan is dat in mijn ogen niet realistisch. In Voerendaal krijgt RTV Parkstad 2 punten. ZO-NWS krijgt daar vanwege de financiële situatie 0 punten. Dat zijn dus 2 punten verschil. Als we dat gaan tellen 19-16, dan kom je al heel dicht bij elkaar. Ik wil dadelijk een heldere uitleg van de wethouder hebben, waarin hij aan mevrouw Butink aangeeft dat het allemaal heel zorgvuldig is samengesteld. Ik heb het nu alleen over de financiële paragraaf. U kunt hier niet stellen dat het zorgvuldig is. Ik denk dat de meesten hier willen dat we verdergaan met RTV Parkstad. Maar dan moeten we ook zorgen dat de puntentelling goed is. Niet dat we dadelijk het risico lopen dat we hier zeggen "we steunen dit voorstel", en vervolgens worden we teruggefloten door het Commissariaat voor de Media.

Ik wens dadelijk gewoon een hele heldere uitleg van de wethouder over de financiële paragraaf en waar dat verschil ontstaat tussen Voerendaal en Heerlen. Het kan niet zo zijn dat een organisatie die de jaarstukken van 2019 tot en met 2022 positief heeft, helemaal in orde heeft, 1 punt krijgt, omdat ze zogenaamd de begroting niet hebben aangeleverd. Dat de andere partij die geen stukken aanlevert, maar alleen een begroting aanlevert, waarbij uit andere stukken blijkt dat ze gewoon een negatief kapitaal hebben, ook 1 punt krijgt. Dat is dan de financiële paragraaf. Je kunt je afvragen hoe zorgvuldig de rest is samengesteld.

Ik had graag straks een heel helder antwoord van de wethouder hierop.

#### **De voorzitter**

Dank u wel. Mevrouw Vaessen.

#### **Mevrouw Vaessen-Stollman, CDA**

Dank u wel, voorzitter. Wij gaan niet de commissie overdoen. Wij stemmen in met het voorliggende advies. Tegelijkertijd hebben we toch nog even een vraag. Ik wil refereren naar een ingezonden stuk, waarin een lezer terecht vraagt naar de samenstelling van het PBO, het Programma Beleidsbepalend Orgaan, van de omroepen RTV Parkstad, Stichting Plus en ZO-NWS. Uit welke maatschappelijke vertegenwoordiging bestaat dit adviesorgaan? Kan de wethouder daar antwoord op geven?

Wij nemen het advies over. Er blijft toch even een vraag over met betrekking tot de beoordeling. We hebben begrepen dat er in de tussentijd twee adviseurs zijn geweest. De criteria die voor ZO-NWS en Stichting Plus zijn gedaan, zijn die allebei door één adviseur gedaan? We hebben begrepen dat er bij ZO-NWS een adviseur was die connecties had met ZO-NWS toen Stichting Plus werd ondervraagd. Daarbij is dus een nieuwe adviseur benoemd. Onze vraag is: zijn die criteria door een en dezelfde persoon beoordeeld of door twee personen?

#### **De voorzitter**

Dank u wel. Mevrouw Butink.

#### **Mevrouw Butink, Jongerenpartij Heerlen**

Dank u, voorzitter. De Jongerenpartij Heerlen is blij met de uitkomst van het voorliggend voorstel. RTV Parkstad van Stichting Plus heeft onze voorkeur. Wij als Jongerenpartij hebben in de afgelopen weken veel geleerd over procedures rondom zendermachtiging en hoe dit binnen de gemeenschap en partijen leeft. In de commissie zijn wij ingegaan op het proces. Dit is wat ons betreft een gelopen race. Daar kunnen de raad en het college alleen maar lering uit trekken. Wij zijn van mening dat deze raad de argumenten moet aanleveren die het voorstel kunnen onderbouwen. De Jongerenpartij Heerlen is van mening dat het voorliggende voorstel argumenten voor geeft, wat recht doet aan onderbouwing van die voorkeur. Daar

willen wij nog extra kracht bij zetten door een aantal argumenten te benoemen die wat ons betreft nog meer onderschrijven waarom RTV Parkstad de voorkeur geniet.

Ten eerste. RTV Parkstad heeft een meer uitgebreidere dekking van lokale gebeurtenissen, activiteiten en nieuwsberichten binnen de regio Parkstad Limburg, waar Heerlen centrumgemeente van is. De uitzendingen zijn dan ook specifiek gericht op de inwoners van Parkstad en dus ook Heerlen. Dit resulteert in een diepgaander inzicht in lokale kwesties en een betere afstemming op de behoefte van de lokale gemeenschap, specifiek gericht op jongeren. De manier waarop de zender de programmering heeft vormgegeven is sprekend, pakkend en heeft ook een hogere amusementswaarde.

Ook is het in onze ogen wenselijk om programma's te laten prevaleren boven een kabelkrant waarmee RTV Parkstad inclusiever werkt dan ZO-NWS en ook laaggeletterden lokaal nieuws en uitingen beter begrijpen. RTV Parkstad heeft daarnaast een breed scala aan content, waardoor niet alleen nieuwsberichten, maar ook programma's en reportages over lokale cultuur, sport, entertainment en maatschappelijke kwesties aan bod komen. Hierdoor heeft RTV Parkstad een gevarieerd publiek en een meer completere nieuwsvoorziening. Het argument dat er geen eigen nieuwsgaring is, is wat de Jongerenpartij betreft niet van belang. De hoogtepunten van het nieuws worden door L1 gebracht. Daarna komt het landelijke nieuws. Dat heeft wat ons betreft een prima nieuwswaarde.

RTV Parkstad werkt daarnaast met tal van maatschappelijke partners, maar is er tot op heden niet in geslaagd om een samenwerkingspartner te vinden. Hierop willen wij als argument aandragen dat het voor Heerlen uitermate belangrijk is dat er content komt vanuit de samenwerking met maatschappelijke partners en dat dit wat ons betreft prevaleert. RTV heeft jarenlang een prima reputatie opgebouwd, waardoor informatie wordt vergaard. RTV kan ook interactieve programma's aanbieden, waarbij kijkers kunnen deelnemen aan discussies, vragen kunnen stellen aan gasten of feedback kunnen geven op gepresenteerde content. Dit resulteert in grote betrokkenheid van het publiek en het gevoel van een gemeenschap rondom dit mediaplatform.

Ingaande op het stukje financiën. Even los van het feit dat de heer Jacobs van Forum zojuist ook al aanhaalde. Door een groter bereik en een loyaler publiek en professioneel geproduceerde content, kan RTV Parkstad aantrekkelijk zijn voor adverteerders die op zoek zijn naar een effectief kanaal om hun producten en/of diensten te promoten binnen de lokale gemeenschap.

Mocht er al een punt van twijfel zijn waardoor een punt minder is gegeven op de financiële stabiliteit van RTV, dan kan dit wat ons betreft van tafel worden geveegd.

Als laatste. Het is net de Raad van Elf zo met die elf punten. Doordat RTV Parkstad specifiek voor Parkstad opereert, versterkt zij de regionale identiteit en trots door het belichten van lokale prestaties, culturele evenementen en de unieke kenmerken van de Parkstadregio. Dit geeft een gevoel van verbondenheid en bevordert dit onder de inwoners. Dat is wat ons betreft naast alle argumenten het argument waarom wij ons als gemeenteraad van Heerlen achter dit plan moeten scharen.

De Jongerenpartij Heerlen onderschrijft tevens dat onze inwoners over 24 jaar een vertrouwd gezicht hebben in de zender RTV Parkstad en er een jarenlange samenwerking is zonder enig negatief woord. Over anderhalf jaar staat zo'n zelfde procedure als waar wij vandaag over stemmen op de agenda.

De Jongerenpartij Heerlen verzoekt het college dan ook om in een vroegtijdig stadium de raad te informeren, nog beter te begeleiden in het opstellen van de lokale criteria en de waardering en ons hierbij te blijven betrekken. Desnoods middels een extra informatieavond, een commissie binnen de raad of anderszins. Graag zouden wij daar een toezegging over ontvangen van het college.

Daarnaast zouden wij ook graag een toezegging ontvangen dat als ZO-NWS toch de keuze krijgt van het Commissariaat voor de Media, de gemeente Heerlen hier alsnog een zienswijze op indient.

Tot zover.

#### **De voorzitter**

Dank u wel. Interruptie van de heer Dragstra.

**De heer Dragstra, D66 (interruptie)**

Mevrouw Butink, mooi betoog. Ik ben het er op onderdelen ook mee eens. Maar bent u het ook met mij eens dat het misschien beter is als gemeenteraad om meer inhoudelijke afstand van deze keuze te bewaren? We hebben kaders vastgesteld. Dat is goed. Daar is een onafhankelijke beoordeling in geweest. Het is ook goed om die argumenten te bespreken, maar het proces is het proces. Ik heb er zelf moeite mee om hier heel veel inhoudelijke inkleuring te geven. Hoe ziet u dat?

**De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang (interruptie)**

Dat triggert mij toch een beetje. Ik heb de hele commissievergadering teruggeluisterd. Mijn conclusie was eigenlijk dat over het proces waar u over schrijft de nodige opmerkingen kunnen worden gemaakt. Dan denk ik alleen al aan de keuze van de adviseur. Wat vindt u daarvan?

**De heer Dragstra, D66 (interruptie)**

Ik reageer even heel kort. Daar ben ik het ook mee eens. In mijn inbreng heb ik ook gezegd dat wij wat twijfels hebben bij het proces. Het gaat meer om de inhoudelijke inkleuring van de beoordeling. Wij zijn van mening dat we daar wat meer afstand toe behoren te betrachten.

**Mevrouw Butink, Jongerenpartij Heerlen**

Ik dank de heer Daamen voor de beantwoording op mijn interruptie. Meneer Dragstra, als we kijken naar hoe het proces is verlopen. Het proces is een gelopen race. Als wij van tevoren beter waren geïnformeerd over de criteria, maar goed, dat is een gelopen race. Als we inhoudelijk naar de argumenten die we kunnen toevoegen gaan kijken, dan was er wellicht een andere uitkomst geweest. Nogmaals, het heeft geen zin om aan dat proces te tornen. Ik denk dat het ook geen zin heeft om over de waardebepaling te discussiëren. Dat is iets wat we in de raad hebben vastgesteld. Ik denk dat het wel zin heeft om inhoudelijk op basis van argumenten en de toetsingscriteria, door dat kracht bij te zetten, uiteindelijk meer waarde heeft dan het proces opnieuw te doen. Dat kan niet. Dat heeft geen zin. Bent u dat met mij eens?

**De heer Dragstra, D66 (interruptie)**

Dat het proces achter ons ligt, klopt. Ik denk dat we wel iets kunnen vinden van het proces, juist om daar lering uit te trekken voor de toekomst. Ik denk dat het goed is om ook daar naar te kijken. Ik ben ook benieuwd naar de beantwoording van het college daarin. Nogmaals, er zijn allerlei punten te zeggen voor ZO-NWS en RTV Parkstad. Dat is prima. Ik denk dat het niet goed is als wij dat zelf als raad helemaal gaan inkleuren, terwijl wij zelf hebben vastgesteld dat er een onafhankelijke toetsing van moet zijn. Dat is even mijn punt. Ik snap uw argumentatie daarin ook.

**De voorzitter**

Volgens mij is dit voldoende naar elkaar. Een interruptie van de heer Jacobs.

**De heer Jacobs, Forum voor Democratie (interruptie)**

Ik heb een korte interruptie op de heer Dragstra. Hij zegt dat wij daar afstand van moeten nemen. We zitten nu met een puntentelling van 19-16. Dat zijn 3 punten verschil. Het gevaar bestaat dat het Commissariaat dadelijk gewoon zegt: raad, jullie kunnen doen wat jullie willen, maar wij kiezen dadelijk toch gewoon voor ZO-NWS, gezien het verschil in punten. Dan moet u het toch met mij eens zijn dat dan wel die puntentelling correct moet zijn? Ik heb net proberen aan te geven dat wij kaders hebben gegeven als raad, maar dan moeten die kaders wel goed worden ingevuld. Als die niet goed worden ingevuld, krijgen wij een volledig vertekend beeld en lopen wij dadelijk met zijn allen het gevaar dat het Commissariaat gewoon zegt ...

**De voorzitter**

En uw vraag aan de heer Dragsta is?

**De heer Jacobs, Forum voor Democratie (interruptie)**

Bent u dat met mij eens?

**De heer Dragstra, D66 (interruptie)**

Meneer Jacobs, ik ben wel benieuwd welke conclusie u daaraan verbindt. Vindt u dan dat het proces opnieuw moet? Vindt u dat wij de hele invulling opnieuw moeten doen?

**De voorzitter**

Meneer Jacobs, u wordt uitgedaagd. Maar als u dat spelletje blijft spelen met elkaar, dan zitten wij hier vanavond nog lang.

**De heer Jacobs, Forum voor Democratie (interruptie)**

Dat snap ik. Als we het doen zoals ik het in de financiële paragraaf aangeef, dan krijgt ZO-NWS twee punten minder. Dan zitten we op 17. RTV Parkstad krijgt er dan een punt bij. U bent het met mij eens dat dit nogal een verschil maakt.

**Mevrouw Butink, Jongerenpartij Heerlen**

Het laatste dat ik als toevoeging kan geven. In dit stadium doet het alleen maar afbreuk om nog aan het proces en de waardering te rammelen. Dat gaat gewoon niet meer gezien de termijn. Het doet alleen maar afbreuk. Wij zijn echt van mening en hebben daar ook navraag naar gedaan dat dan met inhoudelijke argumenten moet worden gekomen. Dat is hetgeen wij vanavond hebben getracht te doen om dat kracht bij te zetten, zodat het commissariaat ook niet kan twijfelen aan hoe de gemeenteraad hierin staat.

**De voorzitter**

Dank u wel. Ik geef het woord aan de heer Daamen van Partij Hoensbroeks Belang.

**De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang**

Voorzitter, dank u wel. Er is al veel over gezegd. Ik moet mevrouw Butink complimenten geven voor haar inbreng, want dat werkt alleen maar versterkend in de keuze dat wij meegaan in het raadsvoorstel. Nogmaals, we hebben ernstige bedenkingen bij hoe het proces is verlopen. Het siert de spreker tijdens de commissie met de winstwaarschuwing. Ondanks dat die blij was dat het die partij was geworden. Eerlijk gezegd is onze keus meer gebaseerd op het gevoel bij RTV Parkstad dan op inhoudelijke criteria. Daar wil ik het even bij laten. Maar we kunnen nog heel veel leren van het proces.

**De voorzitter**

Dank u wel. De heer Kockelkorn.

**De heer Kockelkorn, VVD**

Dank u, voorzitter. De VVD zal het ook kort houden. Eigenlijk hebben we in de commissie genoeg gezegd. Ik stond vanavond voor de kledingkast en dacht: zal ik het boetekleed aantrekken? Maar het zat in de was. Ik heb het zo vaak nodig. Als raad is het gewoon geen mooi proces geweest hoe wij dit hebben gedaan. Daar hebben wij in de commissie voldoende over gezegd. Gezien de argumenten in het raadsvoorstel en de korte periode, kunnen wij ons vinden in het raadsvoorstel.

**De voorzitter**

Dank u wel. De heer Damen van de Fractie Damen.

### **De heer Damen, Fractie Damen**

Dank u wel, voorzitter. Ik ga de commissie ook niet overdoen. Het proces is verlopen zoals het is verlopen. Daar kunnen we verder niet aan tornen. Vorige week hebben we heel duidelijk willen aangeven, ook naar aanleiding van de inbreng van de inspreker. De onderbouwing moet veel breder en strakker worden meegegeven naar het Commissariaat voor de Media.

Met betrekking tot de financiën is een opmerking gemaakt dat de begroting niet op tijd binnen zou zijn. Ik weet dat deze is aangeleverd op 10 oktober. Die was dus wel redelijk en duidelijk op tijd aangeleverd. De wijze waarop daar naar gekeken wordt vanuit ZO-NWS en richting RTV Parkstad, daar kun je je conclusies uit trekken.

Ik hoop in ieder geval dat de argumenten die we hebben nog een keer worden versterkt. Mevrouw Butink heeft er een aantal aangegeven betreffende de verwoording daarvan. Ik hoop dat het college die ook meeneemt in het stuk. Ik weet dat het Commissariaat de band zal meevragen van deze vergadering en de commissievergadering van vorige week om te luisteren wat er in de diverse raden is besproken en gesproken. Dus dat kan in ieder geval ook nog worden meegenomen.

Ik had nog één puntje. Dat vind ik toch wel vreemd. Als ik kijk naar de brief die wij hebben ontvangen van Beekdaelen, ondertekend door de burgemeester daar, dan zie ik daar een zinsnede in staan die loodrecht staat tegenover hetgeen de inspreker vorige week heeft aangedragen. We zijn best bereid om in gesprek te gaan. Dat willen we best doen. Terwijl in de brief heel duidelijk wordt aangegeven - dat is een mening die gemeenten over ons uitspreekt - dat RTV Parkstad niet bereid is om met ZO-NWS in gesprek te gaan en aan tafel te gaan zitten. Ik vraag de wethouder om op een nette manier hierop een antwoord te formuleren richting Beekdaelen, omdat het een brief is die is gericht aan de gemeente Heerlen.

Tot zover.

### **De voorzitter**

Dank u wel. De heer Leers.

### **De heer Leers, Hart-Leers**

Meneer de voorzitter, dank u wel. Daar waar wij een gevoel hebben - volgens mij is dat breed gedragen in deze raad - kijkt het Commissariaat voor de Media naar de toetsingscriteria. Die toetsingscriteria zijn heel duidelijk. Dan zal het zomaar kunnen zijn dat zij de conclusie trekken: voor Heerlen kiezen wij voor ZO-NWS. Dan komt er een briefje terug naar ons met de vraag om een zienswijze. Vervolgens ligt de laatste stem bij het Commissariaat voor de Media. Dat is hier nu een herhaling van eerder gemaakte opmerkingen. Er is eerder in de Heerlense raad gesproken, weliswaar buiten deze raadsvergadering, om de mogelijkheid te bekijken om dit voorstel te amenderen. Zover is het niet gekomen. Maar ik denk dat we een achtervang moeten kunnen vinden dat als we als raad in meerderheid instemmen met dit voorstel, we niet binnen afzienbare termijn een reactie zullen gaan krijgen van het Commissariaat voor de Media waarin wellicht staat: we zijn hartstikke blij dat u warme gevoelens hebt voor RTV Parkstad. Dat vinden wij heel mooi. Maar als we het puur zakelijk beschouwen, dan is het 16-19. Wat ons betreft zijn wij de laatste partij die de doorslaggevende stem heeft."

Dus als wij hier het voorstel van het college volgen - volgens mij zit die kans er dik in - dan zou het zomaar kunnen dat wij ons binnen niet al te lange termijn in de voet schieten middels het feit dat het Commissariaat voor de Media ons laat weten: "Gemeente Heerlen, leuk en aardig, maar de toetsingscriteria zijn van belang. Die staan met stip op een. Uw gevoelens zijn bijzaak. Wij hebben de notulen bekeken. We hebben de vergadering nageluisterd en ook de beelden bekeken. Dit is wat het is." Voordat we in tweede termijn gaan, zou ik graag van het college willen weten hoe wij dit gaan ondervangen. Als het amenderen niet mogelijk is, dan zouden wij misschien iets moeten veranderen aan dit voorstel. Als dat is bekijken hoe de financiën in elkaar zitten, omdat die toch zijn aangeleverd en de wegingsfactoren nog eens goed bekijken, omdat dit mogelijk tot een andere conclusie kan leiden, dan denk ik dat dit een sterkere stand van zaken is dan met een gevoel en gedachtegang die afwijkt van de toetsingscriteria een besluit te nemen.

Dank u wel.

**De voorzitter**

Dank u wel. Mevrouw Géron.

**Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren**

Ik kan niet anders dan me aan te sluiten bij mijn collega's. Ook wij denken dat we het moeten doorlopen voor de korte tijd zoals het nu is. Wij hopen dat het Commissariaat voor de Media de gevoelens en de mening van de raad meeneemt in zijn beslissing.

**De voorzitter**

Dank u wel. Dan ga ik naar wethouder Clemens.

**Wethouder Clemens**

Het gebeurt niet iedere maand dat wij het zo met elkaar eens zijn en er toch zo veel over kunnen zeggen met elkaar. Vandaag lijkt het twee keer te gebeuren. Laat ik vooropstellen dat het volgens mij ontzettend goed is om hier te proeven dat er een grote eensgezindheid is daar waar het gaat over de inhoud van het advies dat de gemeenteraad van Heerlen wil gaan uitbrengen aan het Commissariaat voor de Media. Dat advies is om Stichting Plus, dus RTV Parkstad, voor te dragen bij het Commissariaat als de streekomroep voor de gemeente Heerlen.

Waarom hebben we dan toch een stapeltje documenten voor ons liggen waar we toch nog met elkaar vanalles over kunnen zeggen? Volgens mij zijn er een aantal redenen waarom dat zo is. Ik zal ze even met u doorlopen. Ik denk dat ik daarmee een groot deel van de vragen kan beantwoorden.

Om te beginnen zou dit hele besluit, deze hele bespreking, niet nodig zijn geweest als de twee omroepen met elkaar zouden samenwerken en hadden gezegd: wij willen samen een streekomroep zijn voor de gemeente Heerlen en misschien wel voor heel Parkstad. Dat was natuurlijk nog mooier geweest. Dan hadden wij dit advies niet hoeven uitbrengen, want dan was het een formaliteit geweest. Dan had het Commissariaat voor de Media die omroep aangewezen, want beide omroepen die zich nu hebben aangedragen, voldoen aan de basiscriteria. Dat zou zo'n samenwerking dus vrijwel zeker ook hebben gedaan.

Dat is echter niet het geval, dus moet de gemeenteraad van Heerlen en moeten ook de andere gemeenteraden in Parkstad een advies uitbrengen aan het Commissariaat voor de Media. Wij hebben u eerder daarover geïnformeerd. Toen heeft de gemeenteraad van Heerlen gezegd middels een besluit: "Wij stellen een aantal criteria op en het proces vast. Op basis daarvan gaat het college aan de slag met de voorbereiding van een advisering. Dat is exact wat wij hebben gedaan. We zijn aan de slag gegaan met de criteria die door u zijn vastgesteld. Onder professionele begeleiding van een ervaren adviseur op dit gebied is een adviescommissie ingesteld, bestaande uit ambtenaren, in dit geval uit de gemeenten Heerlen, Simpelveld en Kerkrade. Zij hebben samen op basis van uw criteria de verschillende omroepen beoordeeld. Zij hebben de scores opgesteld zoals u die ook in de bijlage hebt gezien.

Daarin ziet u ook dat de verschillen tussen de scores van de twee omroepen minimaal zijn. Al helemaal als u gaat inzoomen op de verschillende elementen - een aantal van u heeft dat ook gedaan - dan zult u dat ook zien.

De heer Jacobs vraagt bijvoorbeeld heel specifiek naar de advisering op het vlak van de financiën. Ook daar hebben wij precies gedaan wat u ons hebt opgedragen, namelijk naar de criteria gekeken die de raad heeft vastgesteld. Ik haal deze er even uit als voorbeeld. Ik stel voor dat we niet de hele lijst gaan doornemen. Daar staat: "Is het aannemelijk dat de aanvrager in de komende vijf jaar financieel stabiel is en heeft de aanvrager een onderbouwde en realistische begroting opgesteld?" Dat gaat dus over de toekomst. Dat betekent dat als iemand alleen maar jaarrekeningen aandraagt, dat het maar beperkt iets zegt over de toekomst. Dat kan het verschil in scores verklaren.



**De heer Jacobs, Forum voor Democratie (interruptie)**

Ik heb net in mijn verhaal het volgende proberen aan te geven. Ik heb een gezond bedrijf, waarin je ziet dat door de jaren heen altijd positieve resultaten en positieve kapitalen zijn. Op het moment dat een begroting zou ontbreken - die discussie hebben wij al gehad - bel ik die instantie even en zeg: die cijfers zien er prima uit, maar wij hebben die begroting nodig. Dus ik snap uw antwoord op mijn vraag dan niet.

**Mevrouw Butink, Jongerenpartij Heerlen (interruptie)**

Laten we heel duidelijk zijn. De begroting zat gewoon tussen de stukken.

**Wethouder Clemens**

De heer Jacobs neemt aan dat dit niet is gebeurd. Dus dat wij niet toen wij een commissie constateerden, gezegd hebben: zorg dat je dat corrigeert. Dat is wel gebeurd. In de bijlage ziet u dat er een begroting bij zit. Alleen dat is geen begroting of meerjarenperspectief voor de komende vijf jaar. Dat is wat u in de criteria hebt opgesteld. Met andere woorden, betwijfelen we dat beide stichtingen in de komende jaren financieel gezond zijn en dat zij dit kunnen uitvoeren? Nee, dat doen wij niet op basis van wat wij hebben gezien. Alleen, kunnen wij de maximale score toekennen op basis van de criteria die de gemeenteraad heeft vastgesteld? Het antwoord is volgens mij nee. Dat staat ook toegelicht in de voorliggende tabel.

Daarmee zeg ik ook iets over wat de inschatting is. Wanneer we de inschatting hadden gemaakt dat een van beide stichtingen financieel niet opgewassen zou zijn tegen de taak in de komende jaren, dan hadden we hier een heel andere onderbouwing opgeschreven. Dan was zo'n stichting zeker niet door ons voorgedragen voor advies.

**De heer Jacobs, Forum voor Democratie**

Ik heb net proberen aan te geven dat Stichting ZO-NWS door de jaren heen heeft laten zien dat ze constant een negatief kapitaal had. Hoe kunt u dan zeggen dat zo'n bedrijf dat ook geen meerjarenbegroting heeft aangeleverd dan wel levensvatbaar is? Het kan toch niet zijn dat dan de een een punt krijgt en de ander een punt?

**Wethouder Clemens**

Nog eenmaal. De criteria zeggen: in de toekomst, de komende vijf jaar. Dat gaat dus niet over jaarrekeningen. Twee. Beide stichtingen krijgen hier een punt, want beide hebben op dezelfde manier gegevens aangeleverd, waarbij eentje nog een herinnering heeft gehad om die aan te leveren.

De heer Dragstra vroeg: wat gebeurt er nu eigenlijk op het moment dat het commissariaat niet het advies volgt? Dan is het strikt genomen zo dat de andere omroep is aangewezen. Echter, ik heb in de commissie ook al aangegeven dat het advies van de gemeente zeer zwaar weegt. U hebt ons de opdracht gegeven om u te helpen bij het adviseren aan het Commissariaat. Het is dus niet zo, zoals de heer Leers zegt, dat het Commissariaat alleen naar de criteria gaat kijken. Dat is niet zo. Het Commissariaat heeft ons gevraagd om op basis van een raadsbesluit een advies te delen. Dat is precies wat we gaan doen met alle mogelijke bijlagen die daarbij horen, dus besluit, bijlagen, opnamen van de vergadering in de commissie, zodat het Commissariaat ook kan horen wat hier wordt gezegd over wat u vindt van de inhoud van dit verhaal.

**De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)**

Ik heb stukken van de gemeente Brunssum erop nageslagen. Het waren 15 pagina's. Uit die 15 pagina's trek ik de conclusie dat het Commissariaat voor de Media uiteindelijk de punten gaat bekijken. Dan zul je zien dat ZO-NWS er meer heeft dan RTV Parkstad. En dat zij zullen zeggen: feitelijk op basis daarvan maken wij die keuze? Dan komt het nog een keer terug naar ons. Dan mogen wij nog iets vertellen, maar dan is de kans levensgroot dat de keuze niet valt op RTV Parkstad, maar op ZO-NWS. Ik heb die 15 pagina's

uit de gemeentelijke stukken van de gemeente Brunssum. Dus datgene wat ik daar heb gelezen, is pertinent niet waar. Of zou dat toch zomaar kunnen gebeuren?

#### **Wethouder Clemens**

Ik weet niet over welk document dit gaat. Ik heb niet alle stukken van de gemeenteraad van Brunssum bestudeerd. Ik heb wel de regels bestudeerd die het Commissariaat voor de Media hanteert. Daarin zegt men: wij willen een advies van de gemeente. Dat advies formuleert u hier vanavond. Alles wat hier wordt gezegd en wat u daaraan wilt toevoegen, gaat mee met dat advies. Ik ben het dus niet alleen oneens met de heer Leers, maar ik denk dat het ook niet klopt wat de heer Leers zegt.

#### **De voorzitter**

Tweede interruptie van de heer Leers.

#### **De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)**

Het gekke wil dat in de stukken van de gemeente Brunssum, volgens mij 15 pagina's, een aantal letterlijke citaten staan uit de Mediawet waar men aan moet voldoen. Daarop baseer ik mijn conclusie die ik met u heb gedeeld. Nogmaals, ik heb in eerste termijn mijn waarschuwing gegeven. Ik geef die bij deze weer. Ik hoop dat u met 300% zekerheid weet wat u doet en dat er geen brokken van komen. Die voorzie ik namelijk helaas wel.

#### **De heer Bosch, PVV**

U zegt: wij geven een advies. Maar in hoeverre is het bindend? Kunt u dat verklaren? Een advies is een advies, maar dat wil niet zeggen dat er enige verbinding aan hangt. Kunt u dat even formuleren?

#### **Wethouder Clemens**

Het antwoord op dat laatste is heel kort. Nee, het is niet bindend. Een advies is een advies. Het Commissariaat beslist. Dat klopt. De vraag van de heer Leers had ik volgens mij al beantwoord.

De heer Dragstra vroeg ook nog: waarom stellen wij nu aan u voor om af te wijken van het ambtelijk advies? Het is een advies op basis van uw criteria. Desondanks heeft het college vastgesteld dat er twee dingen aan de hand zijn, namelijk het verschil tussen beide scores is relatief klein. Het tweede is dat natuurlijk die nieuwe Mediawet eraan komt, waardoor het zou kunnen zijn dat wanneer je nu van lokale omroep wisselt, je een hoop onrust gaat krijgen vanwege die wissel en dat je vervolgens in 2025 diezelfde onrust gaat krijgen, omdat in 2026 vanwege de komst van een streekomroep opnieuw een wissel moet gaan plaatsvinden. Op basis daarvan stellen wij voor om nu onze samenwerking met Stichting Plus, met RTV Parkstad voort te zetten. Maar het is natuurlijk aan u om daarover te besluiten.

Mevrouw Butink vraagt heel specifiek: als het Commissariaat voor de Media anders zou besluiten dan de gemeenteraad hier wil, zijn we dan bereid om een zienswijze in te dienen? Ik kan nu even niet overzien of er een mogelijkheid voor beroep is, maar ik wil wel toezeggen dat als daar een ander besluit uitkomt dan de gemeenteraad van Heerlen adviseert, we vanzelfsprekend de mogelijkheden zullen onderzoeken om daartegen in beroep te gaan. Wij zullen op zijn minst een protest laten klinken wanneer dat aan de orde is.

De heer Dragstra vroeg ook nog of er financiële gevolgen zijn wanneer het Commissariaat een ander besluit neemt. Nee, die zijn er niet. In die zin dat we de plicht hebben om een lokale omroep te financieren. Dat doen wij met €1,53 per huishouden in 2023. Dat zal volgend jaar een iets hoger bedrag zijn.

Het enige waar wij nu een advies over uitbrengen aan het Commissariaat is: aan welke omroep gaan we straks dat bedrag overmaken? Dus linksom of rechtsom gaat dat geld eruit, maar er zijn geen financiële tegenvallers als dat anders uitvalt.

Nog twee vragen. Mevrouw Vaessen, ik had uw vragen bijna over het hoofd gezien. U vroeg nog naar het Programma Beleidsbepalend Orgaan. Dat is een plicht bij lokale omroepen. Die moet er zijn. In het geval

van Stichting Plus, RTV Parkstad, zijn daarin vertegenwoordigd: jongeren, werknemers, werkgevers, evenementen, onderwijs en educatie, sport en recreatie, kunst en cultuur, etnische en culturele minderheden, maatschappelijke zorg en welzijn en ouderen. Daarnaast is er ook nog een potentieel lid - misschien is het inmiddels al een toegetreden lid - voor kerkgenootschappen. Nee, dat is er niet? Dat haal ik uit uw document, maar dat maakt niet uit. Daar kunt u vast op de website alles over vinden wat u verder wilt weten. Maar de vertegenwoordiging is in ieder geval heel breed.

U vroeg ook nog naar het proces over de adviseur die daarbij was. Zoals gezegd, bestond de commissie uit ambtenaren uit de drie gemeenten die met criteria die zijn vastgesteld door de gemeenteraden op pad zijn gestuurd. Die adviseur heeft in eerste instantie geholpen met het proces om ervoor te zorgen dat dit zorgvuldig is. Toen eenmaal bleek dat die een verleden had met een van de omroepen, hebben we dat hele proces nog een keer doorlopen, ook met een andere adviseur. In die zin hebben wij het hele proces tegen het licht gehouden. Er is geen andere uitkomst uit gekomen. Met andere woorden, ik durf wel te zeggen dat het proces zorgvuldig is.

Ik zou ook wel het volgende willen teruggeven. Volgens mij hebt u een heel zorgvuldige opdracht aan het college meegegeven, waarin u volgens mij zorgvuldig criteria hebt vastgesteld. Dat is zorgvuldig opgepakt door ambtenaren van drie gemeenten. Wij hebben dat op een heel open manier aan u teruggekoppeld, inclusief de suggestie om een ander besluit te nemen dan daar wellicht uit naar voren zou komen. Ik zou dus wel willen zeggen dat dit een zorgvuldig proces is geweest. Ik ben het dus ook niet eens met degenen die hier vandaag zeggen dat het geen goed proces is geweest. Je kunt het niet eens zijn met de uitkomst, maar het proces was zorgvuldig en helemaal in de lijn van uw opdracht.

#### **De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)**

De wethouder gaf aan dat een extern adviseur ook al eens advies had gegeven voor een van beide omroepen en dat vervolgens een ander iemand nog een tweede keer het een en ander heeft ondernomen. Heeft die tweede persoon of instantie het hele gebeuren nog een keer nieuw opgezet? Of heeft deze alleen naar het eerste onderzoek gekeken en het daarbij gelaten? Hoe is dat gelopen?

#### **Wethouder Clemens**

Het ging om een adviseur die met name in het proces heeft meeg geholpen. De scoring vindt natuurlijk plaats door de gemeenten. Maar om ook maar alle schijn van enige partijdigheid te voorkomen, hebben we dat hele proces met een andere adviseur nog eens nagelopen. Daar kwam geen andere uitkomst uit.

#### **De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)**

Nalopen. Het blijkt dus niet dat het nog een keer opnieuw is gedaan. Er is dus gewoon gekeken of het wel of niet in orde is. Klaar. Terwijl niet uitgesloten is dat er wel iets mis was in dat eerste. Of is ook dat bekeken?

#### **Wethouder Clemens**

Volgens mij bestaat het proces grofweg uit dat de gemeenteraad criteria vaststelt. Dat hebt u zelf gedaan. Daar kan dus niemand anders invloed op hebben in die zin. Vervolgens is het aan de omroepen om de stukken in te sturen. Het is aan de gemeenten om die te scoren. Dat betekent dat dus maar in een van die drie stappen de betrokkenheid aan de orde was. Daarvan heb ik net gezegd dat dit zorgvuldig is doorlopen. Het is ook nog eens helemaal nagekeken.

#### **De voorzitter**

Dat was het?

#### **Wethouder Clemens**

Dat was het.

**De voorzitter**

Is er behoefte aan een tweede termijn? De heer Daamen.

*Tweede termijn*

**De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang**

Dank u wel, wethouder, voor de beantwoording. We mogen wel concluderen - dat is nu al de derde keer - dat er discussie aan de gang is met betrekking tot de keuze van een adviseur. Ik roep even in herinnering het zwembad, Includio en nu weer dit stuk. Hoe gaan wij in de toekomst voorkomen dat dit weer gebeurt en dat weer dit soort vraagstukken naar boven komen? Laten wij vooral kritisch zijn op adviseurs en daar goed onderzoek naar verrichten.

U gaf ook aan, stel dat het Commissariaat voor de Media daar niet mee akkoord gaat, dan gaan we daarmee aan de slag en gaan we beroep aantekenen. Maar ik zou toch willen adviseren om daar alvast op voor te bereiden en niet het moment suprême af te wachten. Dus dat waren mijn opmerkingen tot zover.

**De voorzitter**

Dank u wel. De heer Dragstra.

**De heer Dragstra, D66**

Dank u wel, voorzitter. Ik heb nog een aanvullende vraag. De heer Leers refereerde aan het raadsvoorstel van de gemeente Brunssum. In dat stuk staat nog iets aan het einde bij opties en keuze, bij punt d, waar ik nog wel even wat toelichting van het college op zou willen. Er wordt eigenlijk aan de raad geadviseerd om te besluiten op basis van de bovenstaande toetsing van de criteria. Daaronder staat dat daarbij opgemerkt dient te worden dat het Commissariaat toetst of het voorkeursadvies door de gemeenteraad op een zorgvuldige wijze tot stand is gekomen en deugdelijk gemotiveerd is. Mijn vraag is eigenlijk of wij dat op deze manier dan wel doen. De toetsingscriteria hebben wij verder als raad niet aangepast. Wij hebben daar wel argumenten bij gegeven. Is dat een deugdelijke motivering zoals daar wordt benoemd? Daar heb ik mijn twijfels over. Ik vraag aan het college hoe zij dat zien met de expertise erbij.

**De voorzitter**

Dank u wel. De heer Jacobs.

**De heer Jacobs, Forum voor Democratie**

Voorzitter. Ik houd het heel kort. Ik denk dat iedereen hier dadelijk zal instemmen met het raadsvoorstel. Ik blijf het jammer vinden dat we dadelijk overgeleverd zijn aan het Commissariaat voor de Media, doordat we een score hebben van 19-16. Als ik dan puur kijk naar de financiële paragraaf, dan zie ik een gezond bedrijf dat jaarstukken heeft die over een aantal jaar positief zijn geweest. Een ander bedrijf heeft jaarstukken die door de jaren heen alleen maar negatief zijn geweest, een negatief kapitaal heeft. Allebei hebben ze een begroting aangeleverd en allebei krijgen ze een punt. Dat vind ik hartstikke jammer. Het zou echt jammer zijn als het daar dadelijk op zou stranden. Maar goed, bij deze.

**De voorzitter**

Dank u wel. De heer Damen van de Fractie Damen.

**De heer Damen, Fractie Damen**

Dank u wel, voorzitter. Ik heb een aantal vragen gesteld in eerste termijn. Ik heb geen antwoord gekregen op die vragen met betrekking tot de financiën. Bijvoorbeeld het wel op tijd inleveren van de begroting. Dat heb ik gevraagd. Daar heeft de wethouder niet op geanticipeerd. Ik heb ook gevraagd of het mogelijk is

om de onderbouwing die op dit moment in het raadsbesluit ligt sterker te maken. Ik weet uit betrouwbare bron dat men in Kerkrade waarschijnlijk volgende week een ander ontwerpbesluit zal nemen met betrekking tot het besluit dat op dat moment door het college voorligt. Dus ik vraag mij af of het niet mogelijk is om toch nog een keer zowel naar de toetsingscriteria als naar de wettelijke criteria te kijken of we die niet wat breder kunnen trekken, zodat we een sterker onderbouwd voorstel hebben in het kader van de weg richting de media als wat er nu ligt.

**De heer Verreck, PvdA (interruptie)**

De heer Damen spreekt woorden. Ik kan begrijpen wat hij zegt, maar ik snap niet wat hij zegt. Hij moet dadelijk maar via de microfoon spreken. Hij zegt iets over dat er in Kerkrade een ander besluit wordt voorgelegd. Ik denk: waar gaat dit over? Ik ben heel benieuwd of hij daar wat toelichting op kan geven, zodat ik ook kan volgen wat hij bedoelt.

**De heer Damen, Fractie Damen**

Het zou zomaar kunnen zijn dat het voorstel dat het college aan de raad voorlegt met betrekking tot de keuze die wordt gemaakt in Kerkrade - ik zeg: het zou zomaar kunnen zijn; goed luisteren, meneer Verreck - de raad een amendering zal aandragen om de criteria zoals die liggen vanuit het wettelijk kader en de toetsingscriteria te wijzigen op grond van argumenten, om zodoende een ander besluit te nemen dan voorligt.

**De heer Verreck, PvdA (interruptie)**

Wat betekent wat u zegt voor ons? Dat probeer ik te volgen. Volgens mij zit ik in de raad van Heerlen en niet in de raad van Kerkrade. We hebben het stuk voorliggen dat nu voorligt. Ik heb geen idee welke voorstellen in Kerkrade voorliggen, dus ik heb geen idee wat er misschien wel of niet wordt besloten. Ik zou graag willen weten wat voor effect hetgeen u zegt, heeft op de keuze die wij nu zouden moeten gaan maken.

**De heer Damen, Fractie Damen**

In herhaling tredend. Ik heb heel duidelijk gevraagd of het mogelijk is om de onderbouwing die we op dit moment bij ons raadsvoorstel hebben liggen te versterken, om die sterker te maken met de argumenten. Mevrouw Butink heeft al een groot aantal argumenten aangedragen om die in ieder geval mee te nemen met betrekking tot de besluitvorming. Dat is toch duidelijk?

**De voorzitter**

Dank u wel. Mevrouw Butink.

**Mevrouw Butink, Jongerenpartij Heerlen**

Dank u, voorzitter. Ik zou alleen nog even kort het volgende willen vragen. Ik heb net het college verzocht om ons in een vroegtijdig stadium in de volgende aanbesteding te informeren en met name nog beter te begeleiden in het opstellen van die criteria, desnoods middels een infoavond, een commissie of anderszins. Is het college daartoe bereid?

**De voorzitter**

Dank u wel. De heer Leers.

**De heer Leers, Hart-Leers**

Dank u wel, meneer de voorzitter. De heer Dragstra heeft er goed aan gedaan door even naar het stuk van de gemeente Brunssum te kijken. Ik hoop wellicht dat op de achterbank het college of de ondersteuning van het college er ook eens naar gekeken heeft. In het geval ik het bij het rechte eind heb, dat valt niet

uit te sluiten, en het zou blijken dat hetgeen ik voorspel in de praktijk in Heerlen zou betekenen dat er een andere keuze zou worden gemaakt dan hetgeen hier voorligt, terwijl daar te uit en te na voor is gewaarschuwd, dan vraag ik mij bij deze wel af welke consequenties het college daaraan verbindt. U bent gewaarschuwd. U bent erop gewezen. U had de kans om daar iets aan te doen en u hebt het willens en wetens in dat geval laten liggen. Ik vind dat zwaarwegend.

**De voorzitter**

Dank u wel. Ik ga naar de wethouder voor de beantwoording in tweede termijn.

**Wethouder Clemens**

Voorzitter. Dat laatste kan ik niet helemaal plaatsen. Ik snap niet wat de heer Leers op dit moment van het college vraagt. Misschien kan hij dat nog toelichten.

**De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)**

Goed beleid en wel doordacht beleid.

**Wethouder Clemens**

Ik vind het een steunbetuiging van de fractie Hart-Leers. Dank daarvoor.

**De heer Reijnders, SP (interruptie)**

In algemene zin. Volgens mij heeft mijn fractiekameraad, mijn fractiegenoot, al genoeg gezegd over hoe de SP erin staat. Maar in algemene zin heb ik er wel wat moeite mee. Het klopt wel. Wij hebben die criteria uiteindelijk zelf goedgekeurd. De heer Leers doet dat heel fel: college, wij hebben u gewaarschuwd. Ik heb daar wel moeite mee, want volgens mij staan wij aan de lat voor dat besluit. Ja, financieel. Maar er is gezegd: wij willen graag dat u vijf jaar vooruitkijkt. Ik heb er moeite mee dat we het college nu op deze manier eigenlijk de verantwoordelijkheid in de schoenen schuiven voor een proces dat wij zelf in uw gang hebben gezet, maar wij zelf de kaders van hebben bepaald en waar wij vandaag zelf een besluit over moeten nemen.

**De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)**

Wat betreft dat besluit heb ik hier die vragen op tafel gelegd. Het college zegt: er is niets aan de hand; het komt wel goed. En als er wel wat aan de hand is en het komt niet goed, dan vind ik dat een verantwoordelijkheid van het college, want het college heeft in die trant geantwoord.

**De heer Reijnders, SP (interruptie)**

Dan geef ik direct het woord aan het college, want volgens mij heeft het college niet gezegd: het komt wel goed. Maar wellicht kan dit college dat bevestigen of ontkennen.

**De voorzitter**

Dank u wel. Het college via de wethouder.

**Wethouder Clemens**

Het college heeft voortdurend met u gedeeld. Ik hoor ook bij vrijwel alle bijdragen dat iedereen zich ervan bewust is dat het Commissariaat voor de Media hier uiteindelijk het formele besluit in neemt. Aan ons wordt gevraagd om een advies uit te brengen. Als het advies zou kunnen bestaan uit puur een door ambtenaren op een goede manier gescoorde beoordeling van het toetsingscriteria, dan hoeven wij hier geen besluit te nemen. Dan is dit overbodig. Dat is dus niet zo. Het Commissariaat voor de Media vraagt nadrukkelijk naar de onderbouwing van de besluiten, de notulen van de vergadering, het besluit en alles dat daarbij hoort. Dat betekent dus ook bijvoorbeeld wat mevrouw Butink hier doet, hier onderbouwen

waarom een fractie het belangrijk vindt om te kiezen voor RTV Parkstad, ertoe doet. Dat is dus gewoon belangrijk. U wilt verder met RTV Parkstad. Daarmee maakt u uw zaak sterker. Dat heb ik al eens onderstreept in de commissie en dat doe ik hier ook nog maar eens een keer. Volgens mij hebt u dadelijk bij uw stemverklaring een soort laatste kans om dat te doen. Wellicht is het slim om daar gebruik van te maken.

**De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)**

Het feit is toch dat het Commissariaat voor de Media meer waarde hecht aan de toetsingscriteria en de punten dan inhoudelijk aan de motivatie? Daar voorzie ik het probleem. Niet anders dan dat.

**De voorzitter**

Dat hebben we drie of vier keer met elkaar gedeeld, dus volgens mij is dat voldoende. De wethouder heeft geantwoord.

**De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)**

Als ik het niet aan zijn verstand kan brengen, dan is dat zo.

**De voorzitter**

Laten we niet op deze manier met elkaar gaan praten. Volgens mij vraagt u netjes dingen en krijgt u keurige antwoorden van de wethouder. Daar kun je het niet mee eens zijn. Dat mag allemaal. Dat hoor ik dan in een stemverklaring, maar ik vind ook dat we nu het debat moeten afmaken. Wethouder, gaat uw gang.

**Wethouder Clemens**

Zowel de heer Damen als mevrouw Butink zeiden eigenlijk: voor de toekomst kunnen wij op een nadrukkelijker manier worden betrokken bij het formuleren van de toetsingscriteria. Dat zeg ik bij deze graag toe. Ook op basis van dit debat lijkt het mij een uitstekende conclusie dat dit iets is wat de raad wenst. Dat gaan wij dus doen. De heer Dragstra vroeg nog expliciet: voldoet dit voorstel nu eigenlijk aan een deugdelijk gemotiveerd voorkeursadvies? Het antwoord is: ja, dat doet het. Het wordt alleen nog maar steviger op het moment dat u hier onderstreept waarom u een bepaalde inhoudelijke richting wenst. Ik heb net uw vraag aan mevrouw Butink gadegeslagen. Het is zo dat u wel degelijk hier kunt zeggen: wij vinden dat de een of de andere omroep beter bij deze gemeente past of gewoon goed werk verricht. Sterker nog, dat wordt van u verlangd als volksvertegenwoordigers. Ik ben dus erg blij met de raadsleden die dat hier vandaag doen.

De andere heer Damen vroeg toch nog een paar dingen over het proces. U had het over het op tijd inleveren van de begroting. Ik heb daar net wellicht impliciet een beetje van gezegd dat geen van beiden aanvankelijk die financiële documenten compleet had aangeleverd. We hebben daarbij ook een herinnering gestuurd, precies zoals eerder vandaag werd gevraagd, om dat alsnog te doen. Die herinnering leverde van beide deugdelijke financiële informatie op, maar niet het vooruitzicht voor de komende vijf jaar. Daarom scoren beide een in plaats van twee punten op dat punt.

De onderbouwing sterker maken. Daarvan heb ik al gezegd dat u dat zo dadelijk zelf kunt doen. De criteria met terugwerkende kracht aanpassen, lijkt me erg onverstandig. We hebben een zorgvuldig proces met elkaar afgesproken. We hebben criteria meegegeven aan een ambtelijke commissie. Die heeft haar werk goed gedaan. Dat wil ik echt onderstrepen. Het is aan u vanavond om daar uw conclusies aan te verbinden. Ik heb het idee dat iedereen daar ook wel klaar voor is.

**De voorzitter**

Dank u wel. Wilt u nog een stemverklaring afleggen? Mevrouw Van Oosterhout.

**Mevrouw Van Oosterhout, SP**

Dank u wel. De SP vindt RTV Parkstad een heel goede omroep. Ze maken goede en mooie programma's. Wij hopen dan ook dat ze dat nog heel veel jaren voor ons kunnen blijven doen.

**De voorzitter**

Dank u wel. Kunnen wij instemmen met het voorstel? Volgens mij is dat wel het geval. Vastgesteld. Dank u wel.

**7. Verordening re-integratie Participatiewet gemeente Heerlen 2023**

**De voorzitter**

Ik geef het woord aan de heer Nefjodov.

*Eerste termijn*

**De heer Nefjodov, GroenLinks**

Over het voorstel kan ik kort zijn: daar ben ik voorstander van. Het amendement van de FVD is een iets ander verhaal. Mijns inziens hoort werken namelijk te lonen. Toch brengt werk soms extra kosten met zich mee. Zo kan er iets veranderen in de hoogte van de vele toeslagen, is er misschien kinderopvang nodig of moet nieuwe kleding of een fiets worden gekocht. Dat er extra kosten kunnen zijn, maakt de inwoners dan ook onzeker over hun financiële situatie. Met de uitstroompremie kunnen zij deze kosten opvangen. Dat maakt het voor onze inwoners met een uitkering makkelijker om aan de slag te gaan. Ook neemt het een stukje onzekerheid weg over de nieuwe financiële situatie. Kortom, de premie is goed voor de bestaanszekerheid en stimuleert onze inwoners om uit een bijstandsuitkering te klauteren.

**Mevrouw Schreurs, Partij Hoensbroeks Belang (interruptie)**

Als ik het goed heb gelezen, krijg je die uitstroompremie als je helemaal begeleid bent geworden. Dus dan zijn al die factoren die u net opnoemde als het goed is al geregeld. Dus dan is die kinderopvang geweest. Dan is die persoon al uit de schulden geholpen. Dan heeft hij zijn leven al op de rit. Als eindresultaat krijgt hij dan uiteindelijk die uitstroom. Dan nog zal er een extra premie zijn. Dus uw argumenten om dat erbij te doen, want dan zouden ze daar nog meer dingen kunnen oplossen, zouden al aan de voorkant moeten zijn opgelost, gezien het staatje dat erbij zit. Bent u het daarmee eens?

**De heer Nefjodov, GroenLinks**

Corrigeer me als ik het mis heb. Misschien hoor ik het straks van de wethouder. Vaak krijg je achteraf te horen wanneer sprake is van een bepaalde toeslag die je moet terugbetalen. Dat wordt hiermee toch gecoverd?

Kortom, de premie is goed voor de bestaanszekerheid, stimuleert onze inwoners om uit een bijstandsuitkering te klauteren en is daarmee op de lange termijn dus ook nog eens goed voor de Heerlense schatkist. GroenLinks stemt daarom tegen het amendement.

Dank u wel.

**De voorzitter**

Dank u wel. Mevrouw Schreurs.

**Mevrouw Schreurs, Partij Hoensbroeks Belang**

Dank u wel. Wij vonden het een heel goed stuk. Ik heb dat ook aangegeven in de commissie EBF. We konden heel erg waarderen dat er een duidelijk wijzigingenoverzicht aan het stuk was toegevoegd, zodat je echt zag wat veranderde ten opzichte van het vorige stuk. In de commissie had ik inderdaad gevraagd naar de uitstroompremie. Uiteindelijk hebben we een memo van de wethouder gekregen. Het bleek niet



mogelijk om dit compleet te berekenen, maar men heeft een steekproef gedaan. De vraag was: hoeveel mensen stromen uit? Gaan een jaar de uitkering in bij het UWV en komen dan weer terug? Dan zou je een uitstroompremie geven en vervolgens weer al die re-integratie-activiteiten erop moeten inzetten. Dan zou iemand weer opnieuw dat hele proces doorgaan met alle inspanningen die wij erop zetten. Dat kost al heel veel geld.

Wij zagen het amendement van Forum daarover verschijnen. Dat sloot eigenlijk aan bij de vraagstelling die wij hadden. In die memo bleek inderdaad dat 16 personen van de steekproef waren uitgestroomd die dan weer terug waren gekomen. Daarvan waren er vijf die de uitstroompremie al hadden ontvangen. Als die weer dat traject ingaat, ben je weer vijf keer € 1500 kwijt. Wij begrepen naderhand dat het hier gaat om een bedrag van € 150.000 op jaarbasis. Wij vinden eigenlijk dat de hele investering die je aan de voorkant al doet om iemand naar werk toe te begeleiden, waar je al die problemen al oplost. Iemand is arbeidsfit op het moment dat die uitstroomt, want anders zouden wij ons werk in de re-integratie niet goed doen. Dan zou de uitstroompremie wat ons betreft niet nodig zijn. Wat dat betreft staan wij redelijk positief ten opzichte van het amendement van Forum.

#### **De voorzitter**

Dank u wel. De heer Bayraktar.

#### **De heer Bayraktar, SP**

Dank u wel, voorzitter. Mijn fractie gaat akkoord met de aangepaste verordening in het kader van de Participatiewet.

Voorzitter. Een dag na de laatste vergadering van de commissie EBF heb ik een interview gezien op 1Limburg over een Kerkraads re-integratieproject. Dat heeft bij de SP twee vragen opgeroepen. De eerste vraag. Geeft het interview een goed beeld van de werkwijze van dit re-integratieproject?

De tweede vraag. Klopt het dat de gemeente Heerlen nu ook trajecten inkoopt bij dat bureau? Indien het interview correct is en de gemeente Heerlen daadwerkelijk samenwerkt met het bureau, dan maakt de SP hier ernstig bezwaar tegen. Wij verwerpen het mensbeeld en de harde aanpak die schuilgaat achter deze methode. In een artikel in De Limburger beschrijft het betreffende re-integratiebureau de eigen aanpak als volgt: "Ik duw ze eerst nog even dieper de grond in." Ik denk dat wij zo niet omgaan met mensen.

#### **De heer Janssen, Jongerenpartij Heerlen (interruptie)**

Ik wil daar hier even kort op reageren. Het is voor mij even niet helder welk bureau de heer Bayraktar nu precies bedoelt. Als hij het bureau bedoelt dat in Kerkrade actief is, die een stoomcursus arbeidsfit maken van zes weken geeft en dan € 10.000 vraagt voor die zes weken, dan snap ik waar het om gaat. Ik kan me goed voorstellen dat de rest van de raad daar ook een beetje puzzled is wat dit nu precies betekent. Ik zou eerder willen zeggen: kijk even terug naar de artikel 33-vragen die de u Jongerenpartij in de breedste zin van het woord recent heeft gesteld. Misschien kan de wethouder daar nu iets over vertellen of er kan later in bredere zin nog een keer op worden teruggekomen.

#### **De heer Bayraktar, SP**

Dank voor deze info, maar ik wil proberen te wijzen op iets anders. Als u mijn argumenten tot het einde afwacht, dan denk ik dat u ook helder hebt waar ik naartoe wil.

Over de grens het gaat over het re-integratieproject dat door ex-voetballers is opgezet. Ik ga geen reclame maken in dit geval als ik de naam noem. Misschien hebben we dan een commercieel probleem.

Dat was het met betrekking tot het re-integratieproject.

Het amendement van de fractie Forum voor Democratie steunt de SP niet omdat het tegen werkende mensen is gericht. Het neemt een klein extraatje weg van mensen die zijn uitgestroomd naar werk. De SP is juist trots op onze gemeente die positieve stimulansen biedt in plaats van alleen te denken aan straffen

en boetes. Tenminste, dit is hoe ik het amendement zie. Ik vind het juist belangrijk dat de overheid soms haar menselijke kant mag laten zien.

Dit amendement tegen werkende mensen steunen wij ook niet wegens de volgende argumenten. In het afgelopen jaar stroomden 92 mensen uit de uitkering. Dat betekent dat in 2023 92 mensen weer zelf in hun eigen onderhoud kunnen voorzien. Dat betekent ook een besparing van 92 keer €15.000. Dat is bijna 1,4 miljoen euro per jaar aan uitkeringen. Dat is toch iets om trots op te zijn. Zeker tegenover de totale uitstroompremie die 10 keer lager is uitgekeerd in het afgelopen jaar. Deze positiviteit wil FVD dus tegenhouden. Daarom steunen wij hun amendement niet.

**De heer Jacobs, Forum voor Democratie (interruptie)**

Ik heb hem even moeten opschrijven, want ik vond het wel een heel leuke: een amendement tegen werkende mensen. Ik moet hem even op mij laten inbrengen. Een amendement tegen werkende mensen. Ik ben nog even aan het denken hoe u aan de zin komt: een amendement tegen werkende mensen. Wat wij hier als gemeente Heerlen doen, is prima. Wij coachen mensen om terug te komen naar een werksituatie. Als je kijkt naar een bijstandsuitkering en wat tegenwoordig het minimumsalaris voor iemand is, dan ga je er al behoorlijk op vooruit. Ik hoor GroenLinks praten: je gaat toeslagen missen als je wat meer gaat verdienen. Als je gaat werken, ga je toeslagen missen. Dat is een van de redenen dat ik dit amendement heb ingediend. Zo zie je eigenlijk hoe pervers het systeem is geworden. Zo pervers. Dat is niet hier vanuit gemeentelijk beleid, maar dat is vanuit het landelijk beleid.

**De voorzitter**

Het is een betoog aan het worden, meneer Jacobs. Wat is het einde van uw interruptie? Het werd een mooi betoog. Daar heeft u nog een eerste termijn voor. Heeft u ook een vraag aan de heer Bayraktar?

**De heer Jacobs, Forum voor Democratie (interruptie)**

Ik heb dadelijk nog een termijn. De term "een amendement tegen werkenden" had ik toch graag een keer uitgelegd gekregen.

**De voorzitter**

Wat bedoelt u met een amendement tegen werkenden? Meneer Bayraktar.

**De heer Bayraktar, SP**

De uitstroompremie ontvangen de mensen die aan werk zijn geholpen, dus die werk hebben. Dat zijn dus de werkende mensen of de werkende klasse. Dat bedoel ik hiermee. U wilt dat stukje extra dat deze werkende mensen krijgen voor hun inspanningen afpakken. Daarom kom ik uit op de omschrijving: werkende mensen of de werkende klasse.

**De heer Jacobs, Forum voor Democratie (interruptie)**

Ik heb een vraag aan de hele SP. Misschien pas ik het amendement aan. Dan is het geen amendement meer tegen de werkende mensen, maar dan zeggen we: elke werkende inwoner van Heerlen krijgt volgende week een netto premie van € 1500. Kunt u daarmee instemmen?

**De heer Bayraktar, SP**

Ik vind dat u nu appels en peren met elkaar vergelijkt. Sterker nog, in mijn eigen bewoordingen wil ik het misschien nog scherper neerzetten: u vergelijkt nu een hazelnoot met een kokosnoot. Dat zijn twee verschillende dingen. Wij hebben het hier over mensen die vanuit een uitkeringssituatie worden geholpen en doorstromen naar betaald werk. Waarom haalt u dat andere erbij? Volgens mij is dit echt het vergelijken van een hazelnoot met een kokosnoot. Dat zijn twee grote verschillen.

### **De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen**

Ik heb een vraag aan de heer Bayraktar. Is de heer Bayraktar het met mij eens dat mensen uit de bijstand die met allerlei middelen worden geholpen om uit die bijstand te komen richting een werkzaam leven en een daarbij behorend inkomen. Die mensen spannen zich daar ook voor in. Die individuen zetten zich daar natuurlijk ook voor in. Bent u het met mij eens dat het feit dat ze dan een betaalde baan krijgen al de allergrootste beloning aan sich is? Wat voegt dan nog een bonusbedrag - of dat nu € 1500 is of een ander bedrag - toe met name aan de motivatie van die mensen om aan het werk te komen?

### **De heer Bayraktar, SP**

Meneer de voorzitter. Staat u mij even toe om de interruptievraag van de heer De Groot toe te lichten. In de praktijk gaan mensen er niet erg veel op vooruit door verlies van onder andere toeslagen. GroenLinks heeft dat ook als voorbeeld gebruikt. Soms gaan ze er ook helemaal niet op vooruit, waarbij er vaak ook kosten zijn voor werkkleding, vervoer en ander soort kosten die mensen in de praktijk maken.

In dit geval is het re-integratietraject dat wij vanuit Heerlen aanbieden een proces met veel factoren, zoals opleiding, training en begeleiding van betrokkenen. Het is niet vrijblijvend, maar verplicht. Soms worden ook sancties opgelegd. Maar veel liever vanuit positieve stimulans. In dit hele samenspel is een premie een prima factor. Het is een extraatje dat je als beloning erbij krijgt. Dit is mijn uitgebreide toelichting op uw vraag.

### **De heer Janssen, Jongerenpartij Heerlen (interruptie)**

Ik sta hier een beetje met open mond te luisteren. Zijn we hier nu echt een lans aan het breken omdat je allerlei subsidies en toeslagen krijgt en misschien in Heerlen nog wel meer dan elders, het juist zo moet zijn dat je mensen een bonus moet geven als zij misschien wel het meest waardevolle kunnen doen wat zij voor ons kunnen doen als wij die investering al hebben gedaan? En dat is simpelweg gewoon deelnemen aan de maatschappij. Volgens mij is dat echt de omgedraaide wereld. Dat staat ook haaks op de zin van de Participatiewet. Ik begrijp de redenatie van de heer Bayraktar dus helemaal niet. Ik kan mij voorstellen dat wij eerder in die verordening opnemen dat degene die duurzaam naar werk is begeleid en waar wij die forse investering in hebben gedaan, ons een bloemetje komt brengen.

### **De voorzitter**

Ook hier zie ik weer een betoog. Gebruik dat voor uw eigen eerste termijn. Even voor alle duidelijkheid. Ook dit was weer een betoog. Een betoog doe je in je eigen eerste termijn. We jagen elkaar zo wel erg op om de tijd te rekken tot het 0.00 uur wordt. Ik denk dat we dat willen halen. Ik neem aan dat hier iemand via BetCity op heeft gewed, want anders snap ik het ook even niet meer.

Meneer Bayraktar, maakt u uw betoog af.

### **De heer Bayraktar, SP**

Volgens mij was er een vraag in het betoog van de heer Janssen naar mij toe. Ik reageer niet op de verordening. Daar gaan wij mee akkoord. Dat heb ik direct al gezegd. Maar ik reageer op het amendement van Forum voor Democratie waar wij het niet mee eens zijn. Wij vinden dat die de werkende klasse benadeelt. Meer kan ik er niet van maken, meneer Janssen. Ik maak die vergelijking ook niet. Misschien ook richting u dezelfde uitdrukking die ik vanavond heb bedacht: een hazelnoot en een kokosnoot gaan wij niet met elkaar vergelijken.

Dank u wel.

### **De voorzitter**

Dank u wel. De heer Pauwels.

### **De heer Pauwels, CDA**

Voorzitter. Gelet op de tijd. Ik had drie alinea's, maar ik beperk mij tot de laatste daarvan. De regeling in zijn volle omvang en met inachtneming van de wijzigingsvoorstellen biedt mensen perspectief. Ook werkgevers zijn erbij gebaat. Met het hele scala aan instrumenten - pak daar ook bij de Bovengrondse Vakschool die wij inzetten op werkgelegenheid - kan iedereen uit de doelgroep weer op een passende manier aan de slag.

Wij vergeten in de discussie de doelgroep te benoemen. De Participatiewet is de moeilijkst aan het werk te helpen doelgroep. Dat zijn mensen met een beperking en achterstanden. Het mag gerust genoemd worden dat wij daar veel in investeren. Wij steunen dit voorstel van harte.

Over het amendement wil ik opmerken dat wij dat niet steunen. Ik wil wel opmerken dat het landelijk ook zo is vanuit het UWV dat in de WW-regeling ook uitstroompremies worden gegeven. Als er inderdaad nadelige effecten zouden zijn, zoals de heer Nefjodov die benoemt, dan was de regeling al lang vervallen. Daar weet ik het fijne niet van. Ik kan ook geen aantallen noemen en of er signalen zijn via bonden et cetera. Als het effect heeft op de positie van degene die wij aan het werk hebben geholpen en daarna die premie krijgen, daar kan ik qua aantallen ook niets over zeggen. Dat weten wij hier niet. Maar wellicht kan het college daarop reageren.

Tot zover.

#### **De voorzitter**

Dank u wel. Mevrouw Keulen.

#### **Mevrouw Keulen, Ouderenpartij Heerlen**

Dank u wel, voorzitter. We zijn hier samen om de aangepaste verordening re-integratie Participatiewet vast te stellen. Dat is inhoudelijk in onze optiek een hele kluit. Vanuit de Ouderenpartij Heerlen zouden wij de raad willen vragen of eenieder nu deze verordening begrijpt. Wij begrijpen niet waarom het zo ingewikkeld is gemaakt. Wij begrijpen de inhoud van de diverse re-integratie-instrumenten niet. Wij begrijpen de verschillen tussen de afzonderlijke mogelijkheden niet. Wij begrijpen al helemaal niet waarom wij bijvoorbeeld nog nieuwe instrumenten hebben toegevoegd, zoals de participatieplaats. En ook niet waarom wij nu nog bepaalde couleur locale mogelijkheden hebben, zoals de Basisbaan en de premie ontwikkeltraject Werk voor Heerlen.

Als het voor ons allemaal al niet duidelijk is, dan maken wij ons ook veel zorgen over onze werkgevers en zeker over onze bijstandsklanten om wie het allemaal draait. Laatst hebben wij met een aantal mensen gesproken die er direct mee te maken en er zelf geen chocola van kunnen maken. Dat is treurig. Dat is zeer treurig, temeer in de verordening wordt aangegeven dat de diverse voorzieningen kunnen worden aangevraagd door de persoon zelf. Denk aan de persoonlijke ondersteuning. Beste voorzitter, wie weet dit? Wie weet dat men ondersteuning kan krijgen door een jobcoach van WSP, maar ook van een eventueel ander bedrijf?

Daarnaast weet u ook dat wij als Ouderenpartij Heerlen nog een aantal artikel 33 vragen hebben uitgezet, waarop wij nog steeds een antwoord moeten krijgen. Voor ons is het belangrijk hoe je de mensen informeert die het betreft. Hoe wordt de uitleg hierover gegeven? Hoe doen wij dit mondeling en wat krijgen mensen schriftelijk, zodat zij weten hoe zij kunnen worden ondersteund op weg naar werk? Ten slotte willen wij dat mensen ook deze beweging maken. Het is een vreselijk ondoorzichtig woud van mogelijkheden. Wij willen graag vragen hoe de wethouder hier tegenaan kijkt.

Bovendien hebben we nog een aantal specifieke vragen. In het raadsvoorstel geeft u aan dat de verordeningen zijn afgestemd met de gemeenten in Parkstad, Sittard-Geleen en Maastricht. Die kennen deze couleur locale niet. Zij kennen bijvoorbeeld de Basisbaan niet. Voor ons is het van belang waarom niet. Wat is de motivatie van de andere gemeenten om ons heen om deze basisbaan niet in te zetten?

Bovendien geeft u aan dat sociale activering en een participatieplaats kunnen worden ingezet als mensen niet hebben gewerkt of in het afgelopen jaar niet hebben gewerkt. Wij vragen ons dan ook af wat het verschil daartussen is.

Dan komen wij ook nog op een aantal andere dingen. De mensen die werken met behulp van uitkering, bijvoorbeeld bij Werk voor Heerlen, krijgen een toeslag van maximaal € 120 per maand. Dat is maximaal € 1440 per jaar. Wat is dan bijvoorbeeld het verschil met de participatieplaats waar je maar maximaal € 200 per jaar krijgt? Wij weten dat bij een Basisbaan iemand een loondienstverband krijgt. In onze optiek, maar misschien kan de wethouder dat aanvullen, zijn er op dit moment twee mensen in Heerlen die een basisbaan hebben en die een dienstverband hebben bij WSP. Maar dan krijgen mensen deze basisbaan, en dan staat er bijvoorbeeld bij die basisbaan weer dat dit ook additioneel werk is. Ook hierbij staat dat dat mensen niet bemiddelbaar zijn naar reguliere arbeid. Dus daarom ook hier de vraag: waarom deze basisbaan met een dienstbetrekking? Hoe verhoudt dat zich dan ook weer tot de andere mogelijkheden? Dan de vraag over de uitstroompremie. Is deze alleen van toepassing als ik uit een uitkeringsituatie kom, of krijg ik die ook als ik bijvoorbeeld doorstroom vanuit een Participatiebaan? Dat is een concrete vraag die wij nu hebben gekregen. Wat is dan structureel?

Kortom, naar onze mening is het geen woud aan regelgeving, maar eigenlijk weer een moeras waarin mensen meteen kunnen wegzakken. Mist alom. Helaas is niemand in staat om dit precies te verduidelijken. Wij hopen dat het niet met opzet wordt gedaan. Wij hopen dat u er alles aan zult doen om zaken te verhelderen voor eenieder en zeker voor de werkgevers en de mensen die het betreft.

Ik neem aan dat u de verordening niet mee naar huis geeft, maar dat zij een duidelijk overzicht krijgen, een infolder, een helder schema. Dat geldt ook voor ons als raad, zodat wij weten waar we ons aan kunnen houden.

Tot zover.

#### **De voorzitter**

Dank u wel. De heer Janssen.

#### **De heer Janssen, Jongerenpartij Heerlen**

Dank u wel, voorzitter. Om maar in het thema te blijven. Smullen met de Heerlense gemeenteraad. De re-integratieverordening. We hebben ten aanzien van het onderwerp re-integratie en participatie recent een aantal artikel 33 vragen gesteld, omdat dit onderwerp ons aan het hart gaat. Wij vinden het als Jongerenpartij Heerlen dan ook belangrijk dat we alles in het werk stellen om mensen die nu nog aan de zijlijn staan zo goed mogelijk te begeleiden naar duurzaam werk, over, wanneer dat niet lukt, een andere vorm van participatie te laten doen, zoals vrijwilligerswerk. Meedoen in plaats van aan de zijlijn maakte trots en draagt bij aan het zelfvertrouwen en de draagkracht van onze burgers.

Daarom investeren wij al jarenlang fors. Wij vinden het dan ook belangrijk dat die investeringen bijdragen aan een fors hogere arbeidsparticipatie van onze beroepsbevolking. De huidige arbeidsmarkt leent zich hier immers ook voor. Deze verordening zou wat ons betreft ook handen en voeten moeten geven aan het succesvol mogelijk maken van deze belangrijke taak.

Op hoofdlijnen voorziet deze verordening er dan ook in. Wat de Jongerenpartij betreft is dit een goede stap in de juiste richting.

Ik heb toch een aantal vragen voor de helderheid. Wij weten dat helaas ieder jaar weer nieuwe mensen instromen in de bijstand, al dan niet omdat ze naar Heerlen verhuizen vanuit andere regio's in het land. Op welke wijze helpt deze verordening ons om helder uit te dragen wat de plichten van mensen zijn die hier vanuit andere regio's naartoe verhuizen? Wat kunnen wij daar communicatief aan doen? Het is wat ons betreft namelijk ook belangrijk dat al ons beleid uitstraalt dat een enkeltje Heerlen, bijvoorbeeld vanuit de Randstad, als mensen het moeilijk hebben niet meer de bedoeling is. De burgemeester heeft zojuist in een eerder agendapunt nog eens benadrukt dat we in Heerlen al genoeg mensen hebben die het lastig hebben.

In relatie tot de vraag welke aantallen per jaar duurzaam uit de bijstand stromen en welk aantal weer terugvalt na een periode in de uitkering, gaf u in een brief van 15 februari aan dat dit een lastige vraag was om te beantwoorden en dat onderzoek handwerk vereist. Waarom is dit zo lastig? Op welke wijze kunt

u dit makkelijker monitoren? Met op dit moment ongeveer 4000 mensen in de bijstand lijkt het mij namelijk niet fijn wanneer dat handwerk is. Als je immers lastig inzichtelijk krijgt of de forse investeringen die wij in duurzame uitstroom doen ook het gewenste effect hebben, zou je je immers ook af kunnen vragen hoe die investeringen in verhouding staan tot de resultaten. Hoe kijkt het college daartegenaan? Wat kan er nog worden gedaan om die schijnbaar lastige manier om de vinger aan de pols te houden makkelijk te maken en in beeld te krijgen wat nu het resultaat van al die inspanningen is.

Ook gaf u aan dat uit de groep uit de steekproef vijf personen een uitstroompremie kregen. Welke groep bedoelt u nu precies? Is dat die van de steekproef of is dit vanuit het totaal? Daarnaast houdt u in de verordening ook rekening met de omstandigheden van een persoon, waaronder zorgtaken voor de opvang van kinderen tot vijf jaar. Dat lijkt ons in de basis ook wel logisch en terecht.

Op welke wijze wordt rekening gehouden met jonge ouders en wat zijn de maatregelen waardoor ook deze ouders kunnen participeren? Of moet ik deze zo lezen dat ouders met jonge kinderen qua re-integratie nu in de praktijk worden ontzien? Wat betreft het amendement vinden wij dat het meedoen zelf de hoofdprijs is. Wanneer je een duurzame job hebt en de gemeente hier al een forse investering in heeft gedaan, dan zou die extra bonus wellicht niet de echte prikkel moeten zijn.

Even in relatie tot het betoog van de SP. De werkende klasse is wat ons betreft de belastingbetaler. Laat dat nu net degene zijn die ons waardevolle voorzieningenniveau, waar wij ook trots op zijn, indirect mogelijk maakt door gewoon belasting te betalen. Dus in die zin is het maar net hoe je naar de materie kijkt in welke mate zo'n uitstroompremie wel of niet rechtvaardig is en hoe wij daarmee om moeten gaan. Daarom zitten wij hier uiteindelijk ook. Daarnaast kun je je ook afvragen of ooit is getoetst of die € 1500 uitstroompremie echt een prikkel is die werkt. Ik ben wel benieuwd hoe het college daarnaar kijkt. Dan besluiten we daarna wel hoe wij met het amendement omgaan.

#### **De voorzitter**

Dank u wel. De heer Jacobs. Ik neem aan dat u toch wil toelichten waarom u een amendement hebt ingediend.

#### **De heer Jacobs, Forum voor Democratie**

Ik denk dat de mensen heel veel hebben verteld over mijn amendement. De politici hebben hun mond vol van de moderne term "bestaanszekerheid". Wat is beter dan in je eigen bestaanszekerheid te kunnen voldoen zonder dat je daar de overheid voor nodig hebt? De premie van € 1500 vind ik een onnodige financiële prikkel. Ik heb net al aangegeven dat je zo eigenlijk ziet hoe pervers het systeem is geworden. Op het moment dat iemand naar werk gaat, verliest hij een deel van zijn toeslagen. Om dat te compenseren, moeten wij ze een uitstroompremie geven. Bij mijn partij gaat dat er gewoon niet in. Daar laat ik het even bij.

#### **Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren (interruptie)**

Meneer Jacobs, u zegt het zelf. Als iemand gaat werken, kan hij misschien wel minder gaan verdienen. Dat kan zo zijn. Dan is deze premie een douceurtje die hem over een streep heen kan trekken. Met u het ermee eens dat dit douceurtje juist misschien een zetje is in de goede richting? Als het even kan, willen wij die mensen toch op de arbeidsmarkt hebben.

#### **De heer Jacobs, Forum voor Democratie**

Ik vind dat een beetje de omgedraaide wereld. Als je in een uitkeringssituatie zit, dan wil je daar zo snel mogelijk uit. In een uitkeringssituatie heb je bepaalde rechten. Het is ook goed dat wij dat in Nederland hebben. Maar ik denk dat je ook bepaalde plichten hebt. Wij hebben dat vorig jaar gezien met de toekenning van de energietoeslag. Ik heb daar eens wat berekeningen van gemaakt. Iemand die werkt en een bepaald inkomen verdient, krijgt geen energietoeslag, geen kindgebonden budget, geen zorgtoeslag, geen

huurtoeslag. Die heeft misschien net iets meer dan iemand in een uitkeringsituatie. Wat is dan de prikkel om te gaan werken? Die prikkel om te gaan werken moeten we volgens mij wel houden in Nederland.

**De heer Van Zutphen, SP (interruptie)**

Is datgene wat u nu zegt, wat mensen inderdaad vaak mislopen als ze gaan werken, niet juist een reden om die premie te betalen? Wij hebben hier vanuit de gemeenteraad niet regelen dat die mensen alsnog zorgtoeslag, kinderopvangtoeslag enzovoorts krijgen. Die mensen gaan aan het werk en verliezen allerlei toeslagen. Zij hebben extra uitgaven die vaak gepaard gaan met werken. Zij hebben vaak een minimumloon dat precies even hoog is als de bijstandsuitkering voor een gezin. Dat is namelijk aan elkaar gekoppeld. Dan stimuleren wij die mensen eenmalig met € 1500. Dat bespaart de gemeente het tienvoudige per jaar. Heeft u het rapport deze week gelezen? Blind voor mens en recht. Alleen maar weer over verplichtingen hier en verplichtingen daar in plaats van de overheid die mensen ondersteunt. Bent u helemaal blind voor wat er gebeurt in de maatschappij?

**De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)**

Meneer Van Zutphen, natuurlijk hebben de mensen met een laag inkomen het zwaar. Mensen die op dit moment moeten rondkomen van een minimumloon, zegt u dan niet tegen die mensen: wij willen jou ook eenmalig € 1500 geven, want jij hebt het ook zwaar. Je zit in dezelfde situatie met het verlies van toeslagen en noem maar op. Dat zou dan toch redelijk zijn of hoe ziet u dat?

**De heer Van Zutphen, SP (interruptie)**

Er zijn allerlei landelijke regelingen die moeten worden aangepast, maar we hebben het hier over de Participatiewet. Daar gaat de gemeente over. De gemeente betaalt die mensen nu bruto € 15.000 per jaar voor een uitkering, met heel veel kosten voor begeleiding. Als die € 1500 eenmalig helpt om die mensen aan het werk te krijgen, dan helpen wij die mensen en dan helpen wij ook onze eigen gemeente. In plaats van alleen maar te zeggen dat de anderen niets krijgen. Deze mensen krijgen ook niets en die duwen we nog eens extra in de modder.

**De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)**

Volgens mij heb ik een hele duidelijke vraag gesteld. Meneer Van Zutphen omzeilt die vraag op een slimme manier. Misschien kan hij gewoon antwoord geven op mijn vraag. Anders wil ik mijn vraag nog wel een keer voor hem herhalen.

**De heer Van Zutphen, SP**

Wij gaan er niet over wat er landelijk gebeurt met allerlei toeslagen. Daar vind ik ook allerlei dingen van. Wij gaan over de Participatiewet. Vanuit de Participatiewet kunnen wij mensen een duwtje in de goede richting geven, omdat die mensen ook allerlei kosten hebben. Die redenering van u is de redenering die in het rapport "Blind voor mens en recht" staat.

**De voorzitter**

De derde en laatste interruptie van de heer De Groot.

**De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)**

Volgens mij gaan wij hier over alle inwoners in Heerlen. Wij gaan erover om alle inwoners die het zwaar hebben zoveel mogelijk in alle redelijkheid te helpen en te ondersteunen. Dat is de essentie van mijn vraag. Daar wil ik het verder bij laten. Hij geeft toch verder geen antwoord.

**De heer Van Zutphen, SP**

De gemeente mag niet eens generiek inkomensbeleid voeren. De gemeente mag wel vanuit de Participatiewet - want daar gaan wij over - mensen een stimulering geven om te gaan werken. Voor alle andere mensen moet de rijksoverheid het oplossen. Daar vind ik ook allerlei dingen van. Maar wij gaan over de Participatiewet.

**De heer Janssen, Jongerenpartij Heerlen (interruptie)**

Ik hoor de heer Van Zutphen net het volgende zeggen: wij geven die stimulans en daardoor besparen wij ons € 15.000. Maar we hebben net al in de steekproef gezien dat dit niet per definitie de waarheid is. Een aantal mensen die de bonus hebben gehad, komen gewoon weer terug. Ik laat het nog even in het midden in hoeverre die duurzaamheid dan ook werkelijk zo is. Dat staat nog even los van uw redenering dat die € 1500 ook werkelijk de prikkel zou zijn om die duurzaamheid zo te behouden. Daar twijfel ik aan. Dat weet ik niet. Ik zie nergens wat dit zou betekenen. Dus in die zin klopt uw redenering dan ook niet. Ik begrijp wel waar u vandaan komt en dat u mensen echt een steuntje in de rug wil geven, maar de vergelijking die u daar trekt klopt gewoon feitelijk niet.

**De voorzitter**

Nog één keer de heer Van Zutphen, en dan ga ik naar de heer Jacobs zodat hij verder kan gaan met zijn betoog.

**De heer Van Zutphen, SP**

Re-integratie heeft te maken met heel veel factoren. De heer Bayraktar heeft dat net ook al gezegd. Het gaat over opleiding. Het gaat over werkklaar maken. Het gaat over allerlei vormen van begeleiding. Zo'n premie speelt daar een rol in. Laten we trots zijn op het mooie pakket dat wij in Heerlen hebben waardoor zo veel mensen uitstromen en wij jaar in jaar uit geld overhouden op het bijstandsbudget in plaats van daarop te moeten toelagen.

**De voorzitter**

Dank u wel. Ik ga naar de heer Jacobs. En daarna ga ik echt naar wethouder De Beer toe, met alle respect voor het mooie debat. De heer Jacobs.

**De heer Jacobs, Forum voor Democratie**

Ik was klaar met mijn betoog. Ik wil alleen even reageren op de heer Van Zutphen. Meneer Van Zutphen, weet u dat de minimumsalarissen per 1 januari 2024 behoorlijk zijn gestegen? Dus dat iemand al in inkomen stijgt door het verschil tussen een minimumsalaris en een uitkeringsituatie? Ik zou niet weten waarom wij dan nog een bonusje zouden moeten geven.

**De heer Van Zutphen, SP (interruptie)**

Wat de heer Jacobs zegt is niet juist. Bijstandsuitkering, participatiewet en minimumloon zijn aan elkaar gekoppeld. De bijstandsuitkering is net zo omhooggegaan als het minimumloon. U bent dus gewoon heel slecht geïnformeerd.

**De voorzitter**

We gaan wethouder De Beer de kans geven om antwoorden te geven, om uiteindelijk een keer tot het einde van deze avond te kunnen komen. Wethouder De Beer, aan u het woord.

**Wethouder De Beer**

Zal ik dan maar beginnen met de reactie op het amendement? De uitstroompremie is niet alleen bedoeld als een extra prikkel om betaald werk te accepteren, maar draagt ook bij in de kosten die gemaakt moeten worden om dit werk te kunnen accepteren en behouden. Hierbij kan worden gedacht aan vervoer, kleding,



schoeisel et cetera. Daarnaast draagt de uitstroompremie bij aan het tegengaan van de armoedeval. U had het net al over premies en toeslagen die wegvallen als gevolg van dat iemand vanuit een uitkeringssituatie betaald gaat werken. De uitstroompremie zorgt daardoor voor bestaanszekerheid. Die term is net ook al gevallen.

De uitstroompremie doet overigens niets af aan alle voordelen die betaald werk biedt, zoals zelfrespect, zelfwaardering, vergroten van het eigen netwerk en mentale ontwikkeling, noch aan de zelfredzaamheid. Deze staat daarmee ook los van de inspanningsverplichting die op een uitkeringsgerechtigde rust om betaald werk te vinden, te accepteren en te behouden en ook de begeleiding die de gemeente daarbij aanbiedt.

Met andere woorden, ik ontraad het amendement. Maar dat wil niet zeggen dat onze gedachten stilstaan als het gaat over de re-integratie van mensen en de ontwikkeling van onze instrumenten. Wij zijn voortdurend op zoek en in gesprek met kandidaten om te kijken wat goede instrumenten zijn. Waar slaan mensen op aan? Wat kan hen echt helpen en verbeteren op die arbeidsmarkt? In dat kader willen wij ook best kijken of wij het complete pakket hebben en of de samenstelling van dat pakket optimaal is.

In deze verordening hebben wij het uitstroompremie genoemd, omdat dit ook de term en het instrument was zoals wij dat tot nu toe gebruikten. Misschien moeten we dat in de toekomst, zeker als we de doorontwikkeling van de bovengrondse vakschool wat verder hebben gebracht, wel een vergoeding noemen. We komen heel vaak tegen dat mensen geen auto of ander vervoersmiddel hebben en behoefte hebben aan ondersteuning. Dan krijgen zij weliswaar een baan, maar hoe komen zij dan van thuis naar die baan? In het begin hebben zij bij wijze van spreken nog niet eens de mogelijkheid om een fiets of een elektrische fiets aan te schaffen. Dit zijn allerlei kosten die mensen moeten maken, waarbij het heel opportuun is dat wij hen daarbij helpen. En waar wij natuurlijk ook van de werkgever het nodige vragen. Wij hebben nu gezegd dat dit instrument zich heeft bewezen. Van de andere kant moeten we naar de toekomst kijken. Als we weer verder zijn in bepaalde ontwikkelingen, moeten wij kijken of wij dat naar de toekomst toe moeten aanpassen. Dat kan in heel brede zin zijn.

#### **De heer Janssen, Jongerenpartij Heerlen (interruptie)**

Misschien is het dan wel sympathiek. Ik weet dat de SP staat voor betaalbaar of het liefst gratis openbaar vervoer, zeker voor de minima. Zou het dan niet veel passender zijn om bijvoorbeeld bij uitstroom iemand een abonnementen voor het ov als uitstroomvergoeding te geven, ik noem maar wat. Dan heb je een veel doelmatigere manier. U zegt dat het vaak voorkomt dat ze vervoersproblemen hebben. Dat is veel sympathieker dan gewoon een bedrag over te maken.

#### **De heer Oulad Lmaroudia, D66 (interruptie)**

Wellicht gaat de wethouder dit ook doen, maar is het een idee om te monitoren hoeveel mensen gebruik gaan maken van deze uitstroomvergoeding en hoelang ze bijvoorbeeld in werk blijven? Dan kunnen wij ook de effectiviteit ervan meten. Krijgen wij dan iets van inzage?

#### **Mevrouw Schreurs, Partij Hoensbroeks Belang (interruptie)**

Even voor de duidelijkheid: wij zijn erg voor alle acties die in het re-integratietraject zitten, maar de uitstroompremie wordt toegekend als iemand langer dan 12 maanden uitkeringsonafhankelijk is geweest. Als het goed is, is alles dan al gezet. Dan is die persoon aan het werk en is het vervoer geregeld. Die kosten maak je in het re-integratietraject. Het zou logischer zijn als je die kosten geeft op het moment dat de mensen dat nodig hebben. Dat is al in dat eerste jaar. Als je terug valt, dan is dat op het moment dat je uit de uitkering komt. Dan is dat niet 13 maanden daarna. Daarom hebben wij een probleem met de uitstroompremie. Wat is op dat moment nog de toegevoegde waarde van een uitstroompremie? Feitelijk alle argumenten die net werden opgenoemd, die u zelf ook aangeeft, werkkleding, reiskosten, moet je in dat eerste jaar hebben opgelost, want anders is er geen sprake van duurzame re-integratie. Daarom vragen wij ons af waarom je dan nog een uitstroompremie moet geven.

**Wethouder De Beer**

Dus zou mijn reactie zijn: we kunnen die instrumenten ook in het licht van het verder uitlijnen van onze aanpak, ook in het kader van de Bovengrondse Vakschool, zeker nog wat scherper tegen het licht gaan houden en ook met elkaar het gesprek gaan voeren of we nu dat optimale pakket hebben of dat linksom of rechtsom zaken moeten worden aangepast. Maar om nu te zeggen dat we hem helemaal uit de verordening schappen, is nu te vroeg. Dat vind ik ook onwenselijk. Maar ik wil zeker met u de discussie voeren of we dat pakket niet optimaler zouden moeten maken, meer gebaseerd op de behoefte van de individuele kandidaat.

**Mevrouw Schreurs, Partij Hoensbroeks Belang (interruptie)**

Als de wethouder inderdaad kan toezeggen dat we gaan kijken naar de efficiëntie van de toepassing van het geld, dan hoeft van ons dat amendement niet. Maar wij hadden zoiets van als je het doet aan het eind van de rit, dan is het niet effectief. Het moet dan eerder.

**Wethouder De Beer**

De heer Oulad noemde het de effectiviteit, maar het is heel lastig om de effectiviteit van één specifieke maatregel te koppelen aan de uitstroom en de terugstroom. Er zijn tig factoren die daarop van invloed zijn. Overigens hebben wij die cijfers met u aan de voorkant gedeeld via een memo. Dat zeg ik ook, we zouden heel graag nader willen kijken naar die verschillende instrumenten om te bezien of die instrumenten voldoende maatwerk kunnen bieden naar de individuele kandidaat toe. Dit is een generieke maatregel. Maar misschien heeft iemand wel heel sterk behoefte aan het behalen van een rijbewijs. Dat kost dan qua vergoeding misschien wel meer dan € 1500. De ander heeft wellicht met een elektrische fiets genoeg. De ander heeft weer een andere behoefte. Dat stuk maatwerk zouden wij denk ik naar de toekomst toe nog wat meer kunnen opzoeken met elkaar.

**Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren (interruptie)**

Ik heb een korte vraag aan de wethouder. Landelijk is er nogal wat variatie in deze uitstroompremie. Variatie in de hoogte van de uitstroompremies en de voorwaarden. Wellicht kan daar ook naar worden gekeken.

**De voorzitter**

Ik stel voor dat we de wethouder even de tijd geven om zijn antwoorden te geven. Dan kunnen we daarna kijken of nog een tweede termijn nodig is.

**Wethouder De Beer**

Ik zou daarop willen reageren laten we vooral ook kijken wat de goede voorbeelden in het land zijn. Dat doen we natuurlijk al, afgestemd op het totale palet dat we nu hebben.

De vragen van de OPH zijn echt een hele lijst. Die waren ook zeer opportuun geweest in de commissievergadering. U stelde ook de vraag hoe mensen worden geïnformeerd. Wij informeren mensen niet aan de hand van de teksten vanuit de verordening. Ik ben het er helemaal mee eens dat die gortdroog en ingewikkeld zijn. Het palet aan instrumenten dat erin wordt genoemd is inderdaad heel erg breed, maar dat weten we van de Participatiewet. We weten ook in het domein van de arbeidsmarkt welke enorme versnippering er in de afgelopen jaren heeft plaatsgevonden. Dat is ook de reden waarom wij bijvoorbeeld via zo'n concept als de bovengrondse vakschool alle dienstverlening op één vloer willen brengen en willen organiseren rondom de kandidaten. Dus dat een kandidaat niet afhankelijk hoeft te zijn van de dienstverlening van instantie A of B. Dat die weer moet wachten op een andere instantie die hem van antwoord kan voorzien. Maar dat je dus op één vloer heel snel met elkaar kunt schakelen en kunt zeggen, bijvoorbeeld: "De jobcoach zit aan de overkant. Daar loop ik nu met de kandidaat naartoe en dan maken

we afspraken. Dan brengen wij dat op een logische manier met elkaar in verband. De inventarisatie van al die verschillende instrumenten is vooral ook bedoeld voor de uitvoerders, zodat zij maatwerk kunnen toepassen, afhankelijk van de behoefte van de kandidaat. Sommige kandidaten komen bijvoorbeeld in aanmerking voor nieuw beschut. Je moet ergens in de verordening vastleggen dat je dat instrument kunt inzetten.

### **De voorzitter**

Ik laat de wethouder echt even zijn antwoorden afmaken.

### **Wethouder De Beer**

De vraag hoe wij dat naar de kandidaten brengen? In het gesprek met de kandidaten. Het eerste gesprek is via wat wij de duale poort noemen. Maar goed, vergeet de naam. Dat is op de locatie van de Bovengrondse Vakschool. Iedereen die zich meldt voor een uitkering, wordt daar uitgenodigd. Die krijgt een rondgang door de Bovengrondse Vakschool en wordt in contact gebracht met die verschillende werksferen. Ook wordt het gesprek opgestart waar iemands interesse zit en waar iemands talent zit dat die wil ontwikkelen. Op die manier wordt gekeken wat iemand nodig heeft om ontwikkeld te worden en aan de slag te gaan.

Mevrouw Keulen stelde heel terecht dat er bepaalde instrumenten in zitten die andere gemeenten niet kennen, bijvoorbeeld de Basisbanen. Heerlen heeft bewust voor dat instrument gekozen, ook politiek. Er zijn andere vormen die we bijvoorbeeld binnen Werk voor Heerlen benutten waar mensen op contract komen. Andere gemeenten kiezen daar niet voor, omdat zij die financiële middelen niet hebben of dat niet willen inzetten. Zij laten mensen zich ontwikkelen met behoud van uitkering. Van daaruit gaan ze vervolgens naar betaald werk.

Wij hebben gelukkig wel de mogelijkheid dat wij mensen op contract kunnen zetten. Dat heeft als grote voordeel dat daarmee de verhouding richting een kandidaat ook verandert. Namelijk dat de verhouding uitkeringsinstantie- uitkeringsgerechtigde verandert naar werkgever- werknemer.

Wat is een participatieplek en een participatieplaats? Participatieplekken zijn plekken die veel meer zijn gericht op vrijwilligerswerk. Deze hebben dus niet de intentie om iemand te laten uitstromen naar betaald werk, maar veel meer om iemand mee te laten doen in de maatschappij.

U kent het fenomeen Basisbanen. Daar hoeft het overigens niet zo te zijn dat het regulier werk is. Het kan juist ook werk zijn dat aanvullend is. Het kan inderdaad zijn dat je vanuit een participatieplek kan doorstromen naar een Basisbaan of naar alle andere vormen van instrumenten die hier zijn genoemd.

Als we daar nog wat dieper op willen ingaan, dan kunnen wij dat prima in de commissie EBF met elkaar bespreken. Dus heel graag, zou ik zeggen. Volgens mij is het onderwerp dat waard. We praten daar ook heel graag over om te laten zien wat we doen en om na te denken over wat we daar nog beter in kunnen doen.

De Jongerenpartij vraagt op welke wijze deze verordening helpt om plichten uit te dragen, bijvoorbeeld als mensen hier naartoe verhuizen. Ze krijgen dan een brief en een gesprek, bijvoorbeeld bij de duale poort. Daar wordt ook gewezen op wat wij verwachten van kandidaten. Wij proberen dat gesprek wel positief in te steken. Het perspectief op werk en ontwikkeling durven wij voorop te stellen.

Waarom is het lastig om terugval te monitoren? Dat heeft ook te maken met de AVG. Wij mogen mensen niet langjarig volgen op basis van bsn-nummers en dergelijke. Als iemand uit de uitkering stroomt, moet je die data ook wissen. Die mag je niet bij andere instanties weer gaan ophalen. Wij hebben dat wel handmatig geprobeerd om te kijken of we mensen weer terugvinden waarvan we weten dat die in een traject hebben gezeten.

Hoe kunnen we dat verbeteren? In het kader van Heerlen-Noord zijn we bezig met databestanden. Dennis Martens heeft daar een keer een hele presentatie over gegeven, juist ook om te kijken of je bepaalde groepen in de samenleving kunt volgen. Dus niet meer op individueel niveau, maar wel kunt zien wat

bijvoorbeeld de stromingen zijn van WW naar Participatiewet, van Participatiewet weer naar werk et cetera. We proberen er zeker aan te werken om die data meer informatiewaarde te laten hebben.

Welke groep kreeg een uitstroompremie? Dat ging over die vijf uitvallers. Dat had volgens mij te maken met die 16 mensen die terugvielen naar de uitkering. Van die 16 mensen bleken 5 mensen een uitstroompremie te hebben gehad.

Op welke manier kan rekening worden gehouden met kandidaten met jonge kinderen? Dat is ook een heel concrete vraag. Daar wordt rekening mee gehouden. Daar wordt ook gekeken wat we kunnen doen in aanvullende dienstverlening, bijvoorbeeld het organiseren van kinderopvang en andere vormen.

Hoe kunnen we zien dat die uitstroompremie werkt? Dat heeft vooral te maken met de gesprekken met kandidaten die we hebben. Wat hebben zij nodig om het comfort te voelen, om deel te nemen aan een ontwikkeltraject en om de zekerheid die zij hebben gekregen in het kader van hun uitkering los te laten?

Op een gegeven moment pas je je aan de omstandigheden aan. Er zijn natuurlijk ook kandidaten die denken: "Ik heb dat een keer gedaan. Ik ben gaan werken en na drie maanden stond ik weer op straat. Toen moest ik weer terug de molen in. Ik moest weer een uitkering aanvragen. Dat heeft mij een hoop ellende opgeleverd voor die drie maanden, terwijl ik er financieel niet of nauwelijks op vooruit ben gegaan." Als je dat tien keer achter elkaar gebeurt, kan ik me heel goed voorstellen dat mensen sceptisch en kopschuw worden. Dat is ook een reden. Wij willen een stuk waardering uitstralen met betrekking tot die uitstroompremie om te laten zien dat werken ook moet lonen.

### **De voorzitter**

Dank u wel voor uw zeer uitgebreide antwoord. Ik ga even kijken of iemand nog behoefte heeft aan een tweede termijn. Er durven toch nog mensen. Helaas. Mevrouw Keulen, gaat uw gang. Ik probeer maar wat hoor, mensen.

### *Tweede termijn*

### **Mevrouw Keulen, Ouderenpartij Heerlen**

Het lukt niet. Voorzitter. Ik heb op bijna geen concrete vragen antwoord gekregen. Ik zal de vragen dus nog een keer herhalen. Onder andere de vraag over de participatieplaats. U gaf aan: we hebben een participatieplek. Ik neem aan dat u dan ook de participatieplaats bedoelt. Die is nu toegevoegd. Waarom? Dat is voor ons echt volstrekt onduidelijk.

Verder heb ik het gehad over de persoonlijke ondersteuning. Ik vind eigenlijk als ik het zo mag zeggen dat u de mensen niet serieus neemt. Waarom niet? U zegt: "Mensen komen bij ons in een duaal traject. Die komen aan de poort. Die leidden wij rond en dan kijken we waar zij naartoe gaan. Maar kunt u zich voorstellen dat er mensen zijn die zelf de regelgeving willen begrijpen en willen begrijpen wat er allemaal voorligt, zodat ze daar ook samen met die coach een keuze uit kunnen maken?"

De heer Van Zutphen geeft net aan: blind voor mensen. Maar ik vind dit daar ook een vorm van. Laten we nu zorgen dat wij en ook de mensen die het betreft, begrijpen welke regelingen er zijn. Daar wil ik dus nogmaals aandacht voor vragen. Daar wil ik toch graag van u een reflectie op. U geeft steeds aan: als de professional het maar weet. Maar ik denk dat dit toch niet de gang van zaken mag zijn.

Dan nog even een concrete vraag over hoe je ervoor zorgt dat mensen het weten. U zei: wij geven ze inderdaad niet de verordening mee. Maar wat geeft u ze dan wel mee? Wat krijgen mensen dan? Hoe weten ze dan?

Daarnaast heb ik nog geen antwoord gekregen waarom bijvoorbeeld mensen die werken met behoud van uitkering - dat is een concrete vraag - bij Werk voor Heerlen een toeslag krijgen van € 1440 per jaar. Als je die participatieplaats gaat doen ... In mijn optiek is het allebei met behoud van uitkering. Men weet het verschil niet, maar men weet ook niet waarom men dan maar € 200 per jaar krijgt. En zo kan ik nog wel heel even doorgaan. Het is dus niet duidelijk.

**De voorzitter**

Dank u wel. De heer Bayraktar.

**De heer Bayraktar, SP**

Wethouder De Beer heeft de twee vragen die ik heb gesteld inzake het re-integratieproject niet beantwoord. Hopelijk heeft hij het niet vergeten, want ik ken hem als een zeer nuchtere en zeer geconcentreerde politicus.

**De voorzitter**

"Het is al laat", zegt de heer De Beer.

**De voorzitter**

De heer Janssen.

**De heer Janssen, Jongerenpartij Heerlen**

Heel kort. De wethouder gaf net aan naar aanleiding van de argumentatie van mevrouw Schreurs - die kon ik heel goed volgen - wij kunnen nog klussen aan die sturingselementen en kijken of we dat nog kunnen aanpassen. Voor wanneer kunnen wij dat op papier krijgen? Wat ons betreft voor de kadernota, zodat we ook naar volgend jaar toe goed helder hebben welke instrumenten we inzetten. Het is ook een element van hoe we volgend jaar met onze middelen omgaan. Ik hoop dat u dat kunt toezeggen. Ik begreep net dat 92 mensen uitstromen. Daar zijn we trots op. Maar we hebben ook al veel vaker begrepen dat er ongeveer 200 mensen per jaar weer bij komen in de bijstand en dat een groot gedeelte daarvan van buiten de regio komt. Dat lijkt een beetje dweilen met de kraan open. U gaf aan: als mensen bij ons binnenkomen, willen we daar wel een positieve draai aan geven. Maar op welke wijze zou u nu kunnen uitstralen: kom je van buiten de regio vanuit een bijstandsuitkering en bel je bij ons aan en wil je hier gaan wonen, ga er dan maar van uit dat voordat je de verhuisdozen hebt gepakt, wil je al hebben uitgenodigd om bij Werk voor Heerlen aan de slag te gaan. Dat wil je wat ons betreft uitstralen. Hoe ga je daar invulling aan geven?

**De voorzitter**

Dank u wel. De heer Hoogers.

**De heer Hoogers, PVV**

Voorzitter, dank u wel. Zowel de wethouder als mevrouw Keulen van de OPH hebben me toch een beetje aan het denken gezet over de Basisbaan, omdat dit toch een nieuwe groep mensen is die als arbeiders aan de slag gaan. Ik heb gewoon een paar concrete vragen. Onder welke CAO gaan deze medewerkers vallen? Hoe is het pensioen geregeld van deze medewerkers? Welke kosten zijn hier concreet aan verbonden? Hoe zit het met de arbeidscontracten? Worden ze dadelijk na drie jaar op straat gezet, omdat ze dan een vast contract moeten krijgen? Ik begreep net ook dat er op dit moment nog twee mensen in een basisbaan zitten, terwijl vorig jaar een pilot is gestart van 30 plekken. Ik ben heel erg benieuwd hoe dat verloopt en wat daar de ervaringen in zijn. Het klinkt voor mij nu een beetje als een soort loonkostensubsidieplusregeling. Ik weet niet of de wethouder zich daar ook in kan vinden. Dat was het, voorzitter.

**De voorzitter**

Dank u wel. Ik ga naar de wethouder. De heer Jacobs.

**De heer Jacobs, Forum voor Democratie (interruptie)**

Ik was even getriggerd door de heer Van Zutphen. Hij zal er meer verstand van hebben dan ik dat heb. Maar als ik even het bruto minimuminkomen netto maak, dan kom ik ongeveer op een verschil uit in de

participatie-uitkering en in het minimumloon van € 400 netto per maand. Ik denk dat dit de arbeidskorting is. Het is dus niet helemaal waar wat hij zegt dat ik onvoldoende geïnformeerd ben.

**De heer Van Zutphen, SP (interruptie)**

De heer Jacobs is heel slecht geïnformeerd. Ik heb het gehad over de bijstandsuitkering van een gezin. U moet naar een gezinsuitkering kijken.

**De voorzitter**

Dat is een mooie tip, meneer Jacobs. Gratis. Op basis van één zin krijgt u ook weer een zin terug. De wethouder.

**Wethouder De Beer**

Voorzitter. Er zijn inderdaad nog heel wat aanvullende vragen gesteld. Ik vraag mij af of wij die vragen niet gewoon in een commissievergadering of anderszins kunnen beantwoorden, want die zijn echt heel erg concreet. Het gaat ook over de vraag hoe wij kandidaten informeren in het gesprek en welke schriftelijke informatie wij daar aan kandidaten beschikbaar stellen. Wij kunnen dat ook een keer doen door te gaan kijken op de locatie en de uitvoerders te bevragen. Ook op de vraag: wat geeft u kandidaten mee, welke persoonlijke ondersteuning en welke reflectie? Welke mogelijkheden en eigen keuzemogelijkheden geven wij kandidaten in zo'n traject mee? Ik ben het helemaal eens met mevrouw Keulen. Het gaat inderdaad om het centraal stellen van die kandidaat. Juist ook om die kandidaat te prikkelen om na te denken over zijn eigen toekomst en daar ook eigen keuzes in te kunnen maken. Dat is volgens mij ook de kern en de schoonheid van het concept van de Bovengrondse Vakschool, namelijk dat je mensen kunt laten zien wat de mogelijkheden zijn en ook in gesprek kunt laten gaan met de werkgevers. Dus ik zou dat heel erg graag willen verdiepen, maar dan graag op een ander moment als u dat goedvindt.

**De voorzitter**

Dat lijkt mij heel goed.

**Wethouder De Beer**

Ik heb de vragen van de SP inderdaad gehoord. Het traject Kerkrade raakt deze participatieverordening niet zoals die nu voorligt. Dus ook daar zou ik heel erg graag op een ander moment op terugkomen. Wij kunnen het er even over hebben hoe we dat dan doen.

De Jongerenpartij vraagt: kunt u die nieuwe inzichten dan met ons delen voor de kadernota? We hebben trouwens een kaderbrief, maar dat terzijde. Het antwoord is eigenlijk: nee. Het is een voortdurende zoektocht van hoe wij die instrumenten beter afstemmen op de kandidaten. Ik zou echt willen uitnodigen om met mij mee het veld in te komen en ik laat u zien welke gesprekken allemaal worden gevoerd en hoe we bepaalde instrumenten gaandeweg kunnen bijstellen. Maar om nu te zeggen dat we dat even binnen twee maanden gaan doen, lijkt me niet de bedoeling.

Als het alleen maar een financieel gedreven vraag is, wat ik me bijna niet kan voorstellen, dan kunnen we daar natuurlijk wel een antwoord op geven, maar dan blijf ik bij het antwoord: het instrument hebben we echt nodig, in deze vorm of in een iets bijgestelde vorm.

Onder welke cao's vallen de medewerkers, bijvoorbeeld die in een Basisbaan vallen? Er is een aparte cao. Ik kon even niet op de term. Die zoek ik ook even op. Daar komen we schriftelijk op terug. Welke kosten zijn hieraan verbonden? Dat antwoord krijgt u ook schriftelijk.

**De voorzitter**

Dan nog een laatste interruptie van de heer Nefjodov en dan gaan we naar de stemming.

**De heer Nefjodov, GroenLinks (interruptie)**

Het is niet zozeer een vraag, maar een verzoek aan de wethouder om in een nader onderzoek eventueel mee te nemen hoe het er in andere gemeenten aan toe ging. Zo zijn er natuurlijk meerdere gemeenten waarin dit is. Groningen en Tilburg hadden bijvoorbeeld een experiment met een uitstroompremie uitgevoerd. Die bleek zo succesvol dat zij hem zelfs hadden verdubbeld. Dus mijn nadrukkelijke verzoek is om eventueel andere gemeenten mee te nemen in uw bevindingen.

**De voorzitter**

Daar was het antwoord op: ja. Prima. We gaan stemmen. Ik begin met het amendement in stemming te brengen. Wenst daar iemand nog een stemverklaring over af te leggen? De heer Daamen van Partij Hoensbroeks Belang.

**De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang**

Mevrouw Schreurs heeft het net eigenlijk al aangekondigd. Wij volgen de wethouder in deze. Wij nemen voldoende met de toezegging.

**De voorzitter**

Prima. Wie stemt voor het amendement? Dat zijn de fracties van Forum voor Democratie, Fractie Damen, de Jongerenpartij, Hart-Leers en de Ouderenpartij. Wie zijn tegen het amendement? Dat zijn de Partij voor de Dieren, GroenLinks, Partij van de Arbeid, D66, VVD, Partij Hoensbroeks Belang, SP en CDA. 11 voor en 24 tegen. Het amendement is verworpen.

Wenst u de verordening in stemming te brengen? Dat is niet het geval. Dan is die unaniem aanvaard.

**8. Zienswijze wijziging Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg**

Hamerstuk.

**9. Zienswijze verdere verzelfstandiging Parkstad-IT**

Dit agendapunt is afgevoerd.

**10. Benoeming (plv.) commissieleden Jongerenpartij Heerlen**

Hamerstuk.

**Sluiting**

Bij deze sluit ik de vergadering. U had gedacht dat u twee uur eerder klaar zou zijn. Helaas, ik moet u weer teleurstellen. En toch gaan we een borrel drinken. Ik dank u. Fijne avond. De vergadering is gesloten.

*De voorzitter sluit de vergadering om 22.55 uur.*

Aldus vastgesteld tijdens de openbare vergadering van de gemeenteraad van Heerlen van 27 maart 2024,

de griffier,

de voorzitter,

drs. T.W. Zwemmer

drs. R. Wever

